

PROGRAM OCHRONY PRZYRODY

dla **NADLEŚNICTWA SUCHEDNIÓW**
Obręby: Bliżyn, Siekierno, Suchedniów

PLAN URZĄDZENIA LASU
na okres od 1.01.2010 r. do 31.12.2019 r.

*

**Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
w Radomiu**

***

Opracował

Z-ca Dyrektora Oddziału

Zdzisław Wierzbicki
.....
mgr inż. Zdzisław Wierzbicki

Jacek Koba
.....
mgr Jacek Koba

*

Dyrektor Oddziału

Roman Eliaz
.....
inż. Roman Eliaz

Radom 2010 r.

Spis treści

Str.

<u>V. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY I WARTOSCI KULTUROWYCH.....</u>	231
1. Wstęp.....	231
2. Ogólna charakterystyka Nadleśnictwa Suchedniów.....	232
<u>2.1. Położenie i powierzchnia.....</u>	232
<u>2.2. Miejsce i rola Nadleśnictwa Suchedniów w przestrzeni przyrodniczo-leśnej regionu.....</u>	233
3. Formy ochrony przyrody.....	236
<u>3.1. Rezerwaty przyrody.....</u>	236
<u>3.2. Miejsce Nadleśnictwa Suchedniów w sieci NATURA 2000.....</u>	243
<u>3.3. Parki Krajobrazowe.....</u>	244
<u>3.4. Obszary chronionego krajobrazu.....</u>	246
<u>3.5. Pomniki przyrody.....</u>	250
<u>3.6. Użytki ekologiczne.....</u>	253
<u>3.7. Stanowisko dokumentacyjne.....</u>	254
<u>3.8. Zespół przyrodniczo – krajobrazowy.....</u>	255
<u>3.9. Grzyby, porosty, rośliny, zwierzęta chronione.....</u>	255
<u>3.9.1. Mszaki, grzyby i porosty.....</u>	255
<u>3.9.2. Rośliny naczyniowe.....</u>	257
<u>3.9.3. Zwierzęta chronione.....</u>	261
3.9.3.1. Owady.....	261
3.9.3.2. Płazy.....	263
3.9.3.3. Gady.....	264
3.9.3.4. Ptaki.....	265
3.9.3.5. Ssaki.....	269
4. Pozostałe walory przyrodniczo-leśne.....	272
<u>4.1. Leśny Kompleks Promocyjny.....</u>	272
<u>4.2. Cenne drzewa.....</u>	273
<u>4.3. Lasy ochronne stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody.....</u>	273
<u>4.4. Grunty leśne niezalesione objęte szczególną ochroną.....</u>	274
<u>4.5. Drzewostany.....</u>	274
<u>4.5.1. Bogactwo gatunkowe.....</u>	274
<u>4.5.2. Struktura.....</u>	275
<u>4.5.3. Pochodzenie.....</u>	277
<u>4.5.4. Drzewostany wyróżniające się pod względem różnorodności biologicznej.....</u>	278
<u>4.5.5. Siedliska przyrodnicze.....</u>	279
5. Walory kulturowe.....	281
6. Zagrożenia.....	287
<u>6.1. Zagrożenia wywołane ujemnym oddziaływaniem przemysłu.....</u>	287
<u>6.1.1. Zanieczyszczenie powietrza.....</u>	287
<u>6.2. Zagrożenia wywołane zmianami stosunków wodnych.....</u>	288
<u>6.2.1. Wody gruntowe.....</u>	288
<u>6.2.2. Wody podziemne.....</u>	290
<u>6.2.3. Wody powierzchniowe.....</u>	290
<u>6.3. Zagrożenia biotyczne.....</u>	291
<u>6.4. Zagrożenia abiotyczne.....</u>	293
<u>6.5. Pożary.....</u>	294
<u>6.6. Zagrożenia antropogeniczne.....</u>	294

II

6.6.1. Drzewostany o składzie gatunkowym niezgodnym z siedliskowym typem lasu....	294
6.6.2. Siedliska zniekształcone i zdegradowane.....	296
6.6.3. Neofityzacja.....	298
6.6.4. Borowacenie.....	300
6.6.5. Bezpośrednie negatywne oddziaływanie człowieka na lasy.....	300
6.6.6. Bariery ekologiczne.....	301
7. Wytyczne do organizacji gospodarstwa leśnego oraz wykonywania prac leśnych.....	301
8. Plan działań – zestawienie prac objętych programem ochrony przyrody.....	302
8.1. Kształtowanie stosunków wodnych.....	302
8.2. Kształtowanie granicy polno-leśnej.....	304
8.3. Kształtowanie strefy ekotonowej.....	305
8.4. Ochrona przyrody.....	306
8.5. Ochrona różnorodności biologicznej.....	307
8.6. Martwe drewno.....	308
8.7. Lasy wyłączone z użytkowania.....	309
8.8. Promocja i edukacja leśna społeczeństwa.....	311
9. Opracowanie kartograficzne.....	312

V. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY I WARTOŚCI KULTUROWYCH

1. Wstęp

Las jest jednym z najważniejszych komponentów środowiska przyrodniczego, stanowiącym jednocześnie niezmiernie cenny element krajobrazu.

Przez długie lata lasy były postrzegane jedynie jako źródło drewna, czyli surowca leśnego o najszerszym zastosowaniu oraz innych produktów leśnych, w tym użytków gospodarki łowieckiej. Znaczenie lasów ma jednak dużo szerszy zakres. Przejawia się on przede wszystkim w niezastąpionej wartości lasu jako czynnika współdziałającego w kształtowaniu środowiska przyrodniczego, w tym stosunków klimatycznych, hydrologicznych i glebowych.

Nie należy zapominać, iż las kształtuje również korzystne warunki zdrowotne i rekreacyjne, wzbogaca rynek pracy, wzmacnia obronność kraju oraz zapewnia stały rozwój edukacji ekologicznej społeczeństwa.

Lasy ze względu na nieustanny rozwój przemysłu, prowadzoną gospodarkę komunalną oraz pełnienie funkcji terenów obszarów rekreacyjnych narażone są na silną presję i szereg zagrożeń. Toteż w celu zachowania ich walorów dla współczesnych i przyszłych pokoleń niezbędna staje się ochrona.

Celem ochrony przyrody w Polsce jest zachowanie różnorodności biologicznej i dziedzictwa geologicznego, a także zapewnienie ciągłości istnienia gatunków oraz stabilności ekosystemów. Nie bez znaczenia jest również kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody, jak również przywracanie do stanu właściwego jej zasobów i składników.

Ochrona przyrody stanowi całość działań zmierzających do zachowania, restytucji oraz zapewnienia trwałości zasobów naturalnych.

Na przestrzeni lat zmieniała się filozofia ochrony wartości przyrodniczych, z typowo zachowawczego, konserwatorskiego podejścia, do aktywnych i dynamicznych metod ochrony przyrody. Zmiana ta polega głównie na ochronie najcenniejszych komponentów środowiska przyrodniczego, poprzez przeprowadzanie odpowiednich zabiegów stabilizacyjnych. Odchodząc tym samym od pozostawiania cennych fragmentów bez bezpośredniej ingerencji w naturalne ekosystemy. Na nowy sposób postępowania miała wpływ uchwalona w 1992 r., w Rio de Janeiro konwencja o różnorodności biologicznej. Ustalenia, które zapadły w trakcie Szczytu Ziemi, znajdują dziś odzwierciedlenie w wielu aktach prawnych, między innymi ustawie o lasach z 1991 r., w której pojęcie trwałego zachowania różnorodności biologicznej zostało zapisane w definicji trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.

Zgodnie z Ustawą o lasach, nadrzędnym celem prowadzonej gospodarki leśnej jest utrzymanie trwałego i zrównoważonego rozwoju lasu, zmierzając tym samym do ukształtowania właściwej ich struktury oraz jednoczesnego spełniania przez lasy wielostronnych funkcji środowiskowych, społecznych i gospodarczych. Dziś ekosystemy leśne to w większości lasy gospodarcze, które są układami biologicznymi zmiennymi, dynamicznym i nietrwałymi o niskiej zdolności do samoregulacji, dlatego świadoma działalność leśnika jest potrzebna w celu utrzymania ich struktury i trwałości.

Zmienny, dynamiczny i nietrwały charakter, oraz złożoność ekosystemów leśnych wymusza na leśnikach nieustanne śledzenie tych procesów, a co za tym idzie uzupełnianie, oraz okresową inwentaryzację zasobów przyrodniczych, jak również dostosowanie zabiegów gospodarczych i ochronnych do aktualnej sytuacji.

Jednym z podstawowych instrumentów jego realizacji jest plan urządzenia lasu, którego integralną część stanowi program ochrony przyrody.

Pierwszy Program Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Suchedniów został opracowany przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej oddział w Radomiu w 1999 roku. Ujęto w nim kompleksowo walory przyrodnicze, historyczno-kulturowe oraz zagrożenia dla prawidłowego funkcjonowania ekosystemów położonych w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa.

Nowe istotne wyzwania dla gospodarki leśnej w kontekście ochrony przyrody bez wątpienia niesie ze sobą Europejska Sieć Ekologiczna „Natura 2000”. Ochrona gatunków

i siedlisk tzw. „naturowych” rewiduje w znacznym stopniu dotychczasowe podejście do gospodarowania zasobami przyrodniczym.

Ważnym uzupełnieniem wyznaczającym ramy gospodarki leśnej w Nadleśnictwie jest strategiczna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszar Natura 2000.

Poniższe opracowanie ma na celu uaktualnienie bazy danych, a także wyznaczenie nowych kierunków i zadań w zakresie ochrony przyrody oraz metod ich realizacji.

2. Ogólna charakterystyka Nadleśnictwa Suchedniów

2.1. Położenie i powierzchnia

Nadleśnictwo Suchedniów jest jednym z 23 nadleśnictw Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu, dzieli się na trzy obręby leśne: Bliżyn, Siekierno i Suchedniów.

Położone jest w północnej części województwa świętokrzyskiego na terenach powiatów: skarżyskiego, starachowickiego, koneckiego i kieleckiego.

Obręb Bliżyn o powierzchni 7223.93 ha obejmuje grunty położone na terenie gmin: Bliżyn, Stąporków i Zagnańsk. Na obręb Siekierno o powierzchni 4448.00 ha składają się grunty zlokalizowane w gminach: Pawłów, Wąchock, Bodzentyn i Suchedniów. Powierzchnia obrębu Suchedniów wynosi natomiast 6831.30 ha i obejmuje tereny w gminach Suchedniów, m. Suchedniów, m. Skarżysko-Kamienna, Łączna i Bodzentyn.

Zgodnie z podziałem regionalizacji przyrodniczo-leśnej przedstawionym w *Siedliskowych Podstawach Hodowli Lasu* (2004), lasy Nadleśnictwa Suchedniów położone są na terenie Krainy Małopolskiej (VI) oraz następujących dzielnic i mezoregionów tej jednostki:

Obr. Bliżyn:

Dzielnica Gór Świętokrzyskich (VI.2)

Mezoregion **Puszczy Świętokrzyskiej (VI.2.a)**

Obr. Siekierno:

Dzielnica Gór Świętokrzyskich (VI.2)

Mezoregion **Puszczy Świętokrzyskiej (VI.2.a)**

Mezoregion **Łysogórski (VI.2.b)** / pld. część zasięgu terytorialnego/

Dzielnica Wyżyny Środkowomłopolskie (VI.9)

Mezoregion **Wyżyny Sandomierskiej (VI.9.d)** / pld-wsch. część zasięgu terytorialnego/

Obr. Suchedniów

Dzielnica Gór Świętokrzyskich (VI.2)

Mezoregion **Puszczy Świętokrzyskiej (VI.2.a)**

Mezoregion **Łysogórski (VI.2.b)** / pld-wsch. część zasięgu terytorialnego/

Regionalizacja fizycznogeograficzna przedstawiona przez J. Kondrackiego

w „Geografii Regionalnej Polski”, wyd. II (PWN 2000) umieszcza lasy omawianego terenu w granicach następujących jednostek:

Megaregion – **Pozaalpejska Europa Zachodnia (3)**

  Prowincja – **Wyżyny Polskie (34)**

    Podprowincja – **Wyżyna Małopolska (342)**

Makroregion – **Wyżyna Kielecka (342.3)**

  Mezoregion – **Płaskowyż Suchedniowski (342.31)**

  Mezoregion – **Góry Świętokrzyskie (342.34-5)**

  Mezoregion – **Wyżyna Sandomierska (342.36)**

Regionalizacja geobotaniczna omówiona przez W. Szafera i K. Zarzyckiego w opracowaniu „Szata Roślinna Polski” (PWN 1977) umieszcza lasy Nadleśnictwa Suchedniów na terenie następujących jednostek:

Państwo: **Holarktyda**,
Obszar: **Euro-Syberyjski**,
Prowincja: **Niżowo-Wyżynna, Środkowoeuropejska**,
Dział: **Baltycki (A)**
Poddział: **Pas Wyżyn Środkowych (A4)**
Kraina: **Świętokrzyska (17)**
Okręg: **Lysogórski (a)**
Okręg: **Konecki (c)**

Podział geobotaniczny Polski przedstawiony przez J.M. Matuszkiewicza (1995) lokuje lasy omawianego terenu w obrębie następujących jednostek:

Prowincja: **Środkowoeuropejska**,
Podprowincja: **Południowobaltycka**
Dział: **Wyżyny Południowopolskie (C)**
Kraina: **Góry Świętokrzyskie (C.6)**
Okręg: **Puszcza Świętokrzyska (C.6.1)**

Zasadniczymi jednostkami morfologicznymi omawianego obszaru są **Płaskowyż Suchedniowski** (Wzgórza Suchedniowskie) i **Pasma Sieradowickie**, przy czym większą część powierzchni Nadleśnictwa obejmuje swym zasięgiem Płaskowyż Suchedniowski.

Pasma Sieradowickie skupia natomiast położone na wschód od trasy E-7 tereny obrębu Suchedniów (kompleks „Michniów”) i obręb Siekierno.

Lasy Nadleśnictwa Suchedniów znajdują się w całości w zasięgu naturalnego występowania głównych gatunków lasotwórczych w Polsce.

2.2. Miejsce i rola Nadleśnictwa Suchedniów w przestrzeni przyrodniczo-leśnej regionu

Lasy Nadleśnictwa Suchedniów stanowią cenny fragment rodzimej przyrody. Spotkać tu można wiele chronionych gatunków roślin i zwierząt unikalnych w skali całego kraju, będących pozostałością po prastarej Puszczy Świętokrzyskiej.

Lasy te są nierozzerwalnie związane z regionem świętokrzyskim. Tereny te od pradawnych czasów stanowią miejsce życia, pracy wielu pokoleń Polaków. Stanowiły również schronienie w czasach zrywów narodowowyzwoleńczych oraz wojen.

Urozmaiconą rzeźba, bliskość Gór Świętokrzyskich, specyficzne warunki klimatyczne, uwarunkowania historyczne, to wszystko wpłynęło na obecny stan szaty roślinnej Puszczy Świętokrzyskiej.

Obszar na którym rozpościera się N-ctwo Suchedniów cechuje się dużym zróżnicowaniem krajobrazu. Wysokie walory przyrodnicze, krajobrazowe i historyczne tych terenów były podstawą do ustanowienia wieloprzestrzennych form ochrony przyrody: parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu. Obszar ten został również włączony do europejskiej sieci ekologicznej NATURA 2000.

Lasy Nadleśnictwa Suchedniów charakteryzują się dużym udziałem jodły w składzie gatunkowym drzewostanów. Wyjątkowe miejsce zajmują tu lasy o strukturze wielogeneracyjnej i różnowiekowej, które występują na ogół na żyznych siedliskach leśnych i charakteryzują się dużą bioróżnorodnością. Drzewostany takie wymagają szczegółowego sposobu zagospodarowania. Zabiegi powinny być realizowane według naturalnej hodowli lasu z wykorzystaniem rębni stopniowych lub przerębowych. Wielkość użytkowania powinna być dostosowana do odpowiedniego stadium rozwojowego drzewostanów różnowiekowych,

a zabiegi pielęgnacyjne należy wykonywać przy pomocy cięć: sanitarnych, porządkujących i strukturalnych.

Na podstawie map „Potencjalnej roślinności naturalnej” wykonanych w Instytucie Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN pod kierunkiem Jana M. Matuszkiewicza (WZKart. Warszawa 1995 r.) można powiedzieć, że występuje tu duża różnorodność zbiorowisk roślinnych.

Wśród potencjalnych zespołów roślinnych Nadleśnictwa Suchedniów znaczny udział stanowią wyżynny jodłowy bór mieszany (*Abietetum polonicum*) oraz środkowoeuropejski acidofilny las dębowy (*Calamgrostio arundinaceae – Quercetum*).

W dolinach rzek dominują niżowe łągi olszowe i olszowo-jesionowe (*Fraxino-Alnetum*), siedliska lekko zabagnionych dolin małych cieków wodnych. Na terenie Nadleśnictwa zespół ten wykazuje dużą zmienność siedliskową zależnie od wilgotności. Poczynając od siedlisk umiarkowanie wilgotnych po wyraźnie wilgotne i zabagnione, z których wykształcają się miejsca zbliżone swą postacią do grądów (na wyższych terenach) lub do olsów, w miejscach bardziej zabagnionych.

Nadleśnictwo położone jest w obszarze zasięgu naturalnego występowania większości gatunków lasotwórczych, co sprzyja kształtowaniu różnorodności biologicznej.

Tabela 90. Wielkoprzestrzenne formy ochrony przyrody w Nadleśnictwie Suchedniów

Obręb leśny	Lokalizacja, Oddział, pododdział	Powierzchnia [ha]
1	2	3
Suchedniowsko - Obłęgorski Park Krajobrazowy		
Bliżyn	27-46; 39 f-t; 47 f-l,~a~c,~f,~h~j; 48-106; 108-148; 149 d,h,i,~a~d; 150-170; 172 j; 173-194; 196-218	6483.93
Suchedniów	45 a-h; 46-124; 128-137; 141; 142; 145 j; 152 s,t; 153-171; 172 a-f,~a~i; 173; 174; 175 a; 176 a,b,j,k; 177; 178 a-g,~a~c,~g;	3612.48
razem		10096.41
Sieradowicki Park Krajobrazowy		
Siekierno	1-11; 11A; 12-133; 133A; 134-159.	4448.00
Suchedniów	182-204; 205 a-f,~a; 206-216; 220-227; 229-241.	1552.60
razem		6000.60
Razem Parki Krajobrazowe		
16097.01		
Konecko - Łopuszański Obszar Chronionego Krajobrazu		
Bliżyn	1-22; 19B; 23 a-d,h,i,~a,~b	504.50
Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Kamiennej		
Suchedniów	3-9; 15-32; 33 a-p; 34-44; 150	945.70
Sieradowicki Obszar Chronionego Krajobrazu		
Siekierno	141 ~f; 143 ~g	0.40
Suchedniów	33 r-z; 179-181; 205 i; 217-219; 228	160.78
razem		161.18
Suchedniowsko – Obłęgorski Obszar Chronionego Krajobrazu		
Bliżyn	19A; 23 f,g; 24-26; 39 a-d; 47 a-d,~d,~g; 107; 107A; 107B; 149 a-c,f,g,~a~f; 149A; 171; 171A; 172 a-i,k,~a~j; 195	235.50
Suchedniów	125-127; 138-140; 143; 144; 145 a-i; 145 ~a~g; 146-149; 151; 152 a-r,w,x; 172 g-k,~j; 175 b; 176 c-i; 178 h-o,~d,~f	343.05
razem		578.55
Razem Obszary Chronionego Krajobrazu		
2189.93		
SOO Dolina Krasnej		
Bliżyn	25 b,f,i,j; 26	38.56

Tabela 90 – c.d.

1	2	3
SOO Lasy Suchedniowskie		
Bliżyn	27-38; 39 b-t; 40 a,c-f; 41-46; 47 g-l,~b,~c,~f,~i,~j; 48-57; 60-106; 108-148; 149 d,h,i,~a~d; 150-170; 172 a,b,k-h,~a~h; 173-194; 195 b-d,h,j-n; 196-205; 210-218	6527.92
Suchedniów	49-119; 121-125; 126 b-g,i-l,~b~g; 128-137; 141; 142; 143 a-i,o,~a~f; 145-148; 153-171; 172 a-f,~a~i; 173; 174; 175 a; 176 a,b,j-k; 177; 178 a-g,~a~d	3679.47
razem		10207.39
Uroczysko Pięty		
Bliżyn	3 a-k,~a,~b; 4 a,b; 7 b,i; 11 a,b; 12 m; 13 k,~f; 14 j; 15 i; 21 m-s; 23 h,i;	47.49
Ostoja Sieradowicka		
Siekierno	1-16; 17 a,b,f-h; 18 j-l; 20-39; 40 a-h,k-m; 44-62; 64; 65 a-d,h,i; 66; 67 a-i; 68-100; 101 a-c,f,g; 102-115; 116 d-n; 117; 121-133; 134 a-h; 135-140; 141 a-c,j,~a,~c,~d,~g; 142-151; 143~a~f; 152 a-c,f; 153-156	4093.36
Suchedniów	200-202; 204 m-p,~g; 206 a,~d; 211-213; 214 a,b,d,f,~a,~c,~d; 215-217; 220 a-f,~b~d; 221-227; 228 a-c,g,h,~a~c; 229 c-h; 230-241	924.06
razem		5017.42
Razem Obszary Natura 2000		15310.86

Poniżej w tabeli przedstawiono wykaz wszystkich form ochrony przyrody występujących na terenie N-ctwa Suchedniów, których szczegółowe omówienie zawiera dalsza część „Programu ...”.

Tabela 91. Formy ochrony przyrody na terenie N-ctwa (grunty Lasów Państwowych)

Rodzaj obiektu	Ilość N-ctwo 2000 r.*	Ilość N-ctwo 2010 r.	Pow. [ha] N-ctwo 2000 r.	Pow. [ha] N-ctwo 2010 r.
Rezerваты	5	5	399.54	408.74
Parki krajobrazowe	2	2	ok. 16160.14	16097.01
Obszary NATURA 2000	0	4	0	15310.86
Obszary chronionego krajobrazu	3	4	1489.26	2189.93
Rośliny chronione: grzyby	1	1	-	-
Porosty	2	2	-	-
mszaki	0	9	-	-
rośliny naczyniowe	35	29	-	-
Zwierzęta chronione: owady	9	15	-	-
Płazy	13	13	-	-
Gady	5	5	-	-
Ptaki	17	159	-	-
Ssaki	21	27	-	-
Użytki ekologiczne	10	10	16,70	16.24
Stanowiska dokumentacyjne	1	1	-	-
Pomniki przyrody	21	21	-	-

3. Formy ochrony przyrody

3.1. Rezerваты przyrody

Na obszarze Nadleśnictwa Suchedniów znajduje się pięć rezerwatów przyrody. W czterech z nich wyznaczono ochronę czynną tj. w Rezerwacie „Dalejów”, „Góra Sieradowska”, „Kamień Michniowski oraz „Wykus”, natomiast Rezerwat „Świnia Góra” poddany jest ścisłej ochronie rezerwatowej.

Dwa spośród wyżej wymienionych rezerwatów znajdują się w obrębie Siekierno, jeden w obrębie Suchedniów, a pozostałe dwa w obrębie Bliżyn.

Poniżej przedstawiono krótką charakterystykę wymienionych rezerwatów.

Obręb Siekierno

Rezerwat częściowy „Wykus” został utworzony na podstawie Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 11.10.1978 r.

Teren rezerwatu stanowi fragment krajobrazu wyżynnego - leśnego ze strumieniem Lubianka oraz niewielką doliną rzeczna.

Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i turystycznych naturalnego fragmentu lasów świętokrzyskich, w postaci ekosystemów leśnych łągu i grądu z całym bogactwem gatunkowym fauny i flory.

Celem ochrony w rezerwacie jest również:

- ochrona ukształtowania terenu rezerwatu i wyżynnej rzeźby
- ochrona gleb przed degradacją, zachowanie naturalnego profilu glebowego, zwłaszcza poziomów powierzchniowych na całym terenie rezerwatu,
- ochrona naturalnych, wielogatunkowych zbiorowisk leśnych,
- zabezpieczenie trwałości i powiększanie populacji gatunków roślin dziko występujących i ich siedlisk, szczególnie zagrożonych wyginięciem,
- zabezpieczanie trwałości i powiększanie populacji gatunków zwierząt dziko występujących i ich siedlisk,
- zachowanie w optymalnym stanie leśnej szaty roślinnej rezerwatu z doliną strumienia Lubianki.

Zbiorowiska roślinne oraz flora spotykana w rezerwacie jest typowa dla formacji leśnych Gór Świętokrzyskich. Przeważają tu lasy bukowe i grabowe z dużym udziałem jodły.

Wyróżnić tu można zbiorowiska borowe ze związku Dicrano - Pinion, grąd subkontynentalny Tilio Cordatae - Carpinetum Betuli, zbiorowisko łągowe ze związku Alno- Ulmino nawiązujące do olsu i grądu.

Cechą charakterystyczną uroczyska Wykus jest duży udział we florze elementów górskich.

Historia rezerwatu „Wykus” wpisana jest w dzieje całej Puszczy Świętokrzyskiej.

Teren rezerwatu był w czasie II wojny światowej miejscem stacjonowania i koncentracji Świętokrzyskich Zgrupowań Partyzanckich AK i polem walki z okupantem niemieckim. Zdarzenia te upamiętniają pomniki, groby partyzanckie, kapliczka na polanie Wykus.

Rezerwat „Wykus” posiada plan ochrony na okres 1.01.2009 – 31.12.2028 r ustanowiony zarządzeniem Nr 34/2009 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dn. 12.11.2009 r.

Rezerwat „Góra Sieradowska” utworzony został w oparciu o zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 27.06.1995 r.

Rezerwat położony jest w pld. części Sieradowickiego Parku Krajobrazowego i zajmuje znaczną część "Sieradowskiej Góry" w Paśmie Sieradowskim.

Teren rezerwatu tworzą kopulaste wzniesienia, przedzielone rzeką Świśliną. Najwyższe wzniesienie znajduje się już poza rezerwatem, nazywane jest Górą Sieradowską (388,6 m n.p.m.).

Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych naturalnych, wielogatunkowych zbiorowisk leśnych oraz prawnie chronionej i zagrożonej flory.

Na terenie rezerwatu stwierdzono następujące zespoły roślinne i zbiorowiska: wyżynny bór jodłowy (*Abietetum polonicum*), łęg jesionowo-olszowy (*Fraxino – Alnetum*), grąd subkontynentalny (*Tilio - Carpinetum*), zdegradowany grąd z nasadzoną modrzewiem, żyzna buczyna karpacka.

Dla rezerwatu przyrody „Góra Sieradowska” ustanowiono Rozporządzeniem Nr 57/2002 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 18 listopada 2002 r. plan ochrony na lata 2002 – 2022 r.

Obwód Suchedniów

Rezerwat częściowy „**Kamień Michniowski**” został utworzony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 11 października 1978 r.

Rezerwat znajduje się w terenie wzgórzowym, jego najwyższe wzniesienie "Kamień Michniowski" wynosi 423 m n.p.m. Zdecydowana część rezerwatu leży na lekko sfalowanym płaskowyżu.

Objęty ochroną teren porasta las o cechach lasu puszczańskiego, w którym dominuje buk oraz odnawiająca się naturalnie jodła. Domieszkowo występują sosna i dąb; można tu również spotkać występujące pojedynczo: grab, brzozę, osikę. Wiek warstwy górnej drzew mieści się w granicach od 60 do 105 lat z pojedynczymi egzemplarzami jodły w wieku powyżej 130 lat.

Pod względem typologicznym obszar rezerwatu odpowiada siedlisku lasu mieszanego wyżynnego i lasu mieszanego górskiego. W szacie roślinnej rezerwatu dominuje buczyna karpacka (*Fagetum carpaticum*).

Wychodnia skalnych bloków dolnodewońskiego piaskowca kwarcytowego tworzy bardzo malowniczy próg o długości ok. 200 m z licznymi urwiskami, występami i pieczarami z licznymi śladami erozji.

Dla rezerwatu przyrody „Kamień Michniowski” ustanowiono Rozporządzeniem Nr 57/2002 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 18 listopada 2002 r. plan ochrony na lata 2002 – 2022 r.

Obwód Bliżyn

Rezerwat częściowy „**Dalejów**” został utworzony na mocy Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dn. 16.01.1978r.

Celem ochrony jest zachowanie naturalnych wielogatunkowych drzewostanów z dużym udziałem modrzewia polskiego.

Rezerwat częściowy "Dalejów" położony jest w jednym z większych kompleksów leśnych Gór Świętokrzyskich zwanych "Puszcza Świętokrzyską". Rezerwat zajmuje płn. część wzniesienia o kształcie nieregularnym i płaskim grzbiecie sięgającego od płd.-zach. terenu rezerwatu "Świnia Góra".

Na terenie rezerwatu znajduje się stanowisko naturalnego występowania modrzewia polskiego (*Larix polonica*).

W zależności od położenia, rzeźby terenu, charakteru podłoża geologicznego, struktury gleby, stosunków wodnych wyróżnia się na terenie rezerwatu następujące siedliskowe typy lasów: bór mieszany wyżynny, bór mieszany wilgotny, las mieszany wyżynny, las wyżynny, w odmianie uboższej z jodłą, bagno torfowiskowo przejściowe brzegami.

Dla rezerwatu przyrody „Dalejów” ustanowiono Rozporządzeniem Nr 57/2002 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 18 listopada 2002 r. plan ochrony na lata 2002 – 2022 r. Rezerwat „**Świnia Góra**” był poddany ścisłej ochronie rezerwatowej już w roku 1938. Ponownie został wpisany do rejestru 28 października 1953 r. na mocy Zarządzenia Nr 291 Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego.

Rezerwat „Świnia Góra” został utworzony w celu zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu leśnego z naturalnymi i charakterystycznymi dla regionu Gór Świętokrzyskich typami drzewostanów mieszanych.

W skład rezerwatu wchodzi naturalne drzewostany przypominające prastarą puszcę Gór Świętokrzyskich. Zachowanie tych naturalnych partii lasów bliżyńskich należy przypisać głównie nieprzydatności gleb dla celów rolniczych i braku odpowiednich dróg wywozowych. Na znacznej powierzchni rezerwatu, głównie w jego części zach. spotyka się ślady eksploatacji rudy żelaza, prowadzonej w tych okolicach od XV w. do początku XIX w.

W wyższej warstwie drzew dominuje jodła (*Abies alba*), a w domieszce buk (*Fagus sylvatica*), sosna (*Pinus Sylvestris*), dąb bezszypułkowy (*Quercus petraea*) i modrzew polski (*Larix polonica*). Składnikami niższego piętra są jodła, brzoza omszona, rzadko grab.

Las odgradzony jest od strony drogi płotem z żerdzi drewnianych.

Dla rezerwatu przyrody „Świnia Góra” ustanowiono Rozporządzeniem Nr 57/2002 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 18 listopada 2002 r. plan ochrony na lata 2002 – 2022 r.

Tabela 92. Ogólna charakterystyka rezerwatów

Lp.	Nr rej.	Nazwa rezerwatu	M.P. Nr Poz.	Położenie		Typ i podtyp rezerwatu wg dominującego		Powierzchnia (ha) według		Powierzchnia (ha) objęta ochroną		Ważniejsze		Uwagi
				oddz. pododdz.	gmina l-ctwo	przedmiotu ochrony	typu środowiska	M.P.	planu ochrony	ścisłą	częściową	zbiorowiska, zespoły roślinne (Nazewnictwo wg. planu)	zwierzęta	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	17
Bliżyn														
1.	039	„Dalejów”	Monitor Polski Nr 4, z 1978r., poz. 20.	130 n; 131 l-r,~h; 153 g,~f; 154 a-i, k-m,o,p,~f, ~g,~h; 155a-n,~a,~b, ~c,~d,~f.	Bliżyn Jastrzębia	Pfi. zl	EL. lmg.	87,58	87,58	-	87,01	Fagetum carpaticum Vaccinio uliginosi-Pinetum Pino-Quercetum abietetosum Quercu-Carpinetum	-	-
2.	005	„Świnia Góra”	Monitor Polski Nr A-104, z 1953r., poz. 1403	137 a-t,~a,~b	Bliżyn Świnia Góra	Pfi. zl	EL. lmg.	50,78	50,78	50,63	-	Dentario glandulosae-Fagetum Circaeo – Alnetum Pino – Quercetum Vaccinio uliginosi- Pinetum Quercu –Carpinetum	-	-
Siekierno														
4.	053	„Góra Sieradowska”	Monitor Polski Nr 33, z 1995 r., poz. 393	115 a-d,~a 116 d,f,h-n,~a,~b, ~c; 129 a,b,~a,~b; 130 a,b,~a,~b; 131 a,b,~a; 132 a,b,~a; 133 a-c,~a; 133A a-i,~a,~b.	Bodzentyn Sieradowice	Pfi. zl	EL. lgp.	197,67	197,67	-	197,67	Abietetum polonicum, Circaeo-Alnetum, Tilio-Carpinetum, Dentario glandulosae-Fagetum,	-	-

Tabela 92 – c.d.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	17
5.	042	„Wykus”	Dz. Urz. Woj. Świąt. z dn. 10.11.2005r., Nr 256, poz. 3139.	11 a-g,~b; 31 a-c,g-i,~a, ~c,~f,~g; 53 a-c,~a,~g,~h; 54 a-d,~a,~b, ~d,~g.	Bodzentyn Bronkowice	Pfi. zl	EL. lgp	65.97	62,93	-	62.93	Dicrano-Pinion, Alno-Ulmion Tilio Cordatae-Carpinetum betuli	-	-
Suchedniów														
3.	041	„Kamień Michniowski”	Monitor Polski Nr 33, z dn. 21.10.1978r., poz. 126.	234 f,h,~c,~g; 235 b,~c,~d,~k.	Bodzentyn Michniów	Pfi. zl	EL. lgp	10.50	10,50	-	10,50	Fagetum carpaticum	-	-

Objaśnienia do tabeli 3:

Typy i podtypy rezerwatu wg dominującego:

przedmiotu ochrony:

PFi- fitocenotyczny
zl – zbiorowisk leśnych

typu środowiska:

EL – Leśny i borowy
lgp – lasów górskich i podgórskich
lmg – lasów mieszanych górskich i podgórskich

Tabela 93. Możliwość realizacji celów ochrony w rezerwatach

Lp.	Nazwa Rezerwatu	Główny przedmiot ochrony	Cel ochrony	Zachodzące procesy sukcesji	Zagrożenia	Możliwość realizacji celu ochrony	Metody ochrony	
							Dotychczasowe	Proponowane
1	2	3	4	5	6	7	8	9
OBRĘB LEŚNY BLIŻYN								
1.	„Dalejów”	Roślinność zbiorowisk leśnych	Zachowanie naturalnych wielogatunkowych drzewostanów z dużym udziałem modrzewia polskiego.	-	- pożarowe, - szkody od zwierzyny łownej,	możliwy	-	-

Tabela 93. – c.d.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2.	„Świnia Góra”	Roślinność zbiorowisk leśnych	Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu leśnego z naturalnymi i charakterystycznymi dla regionu Gór Świętokrzyskich typami drzewostanów mieszanych.	-	- penetracja ze strony człowieka	możliwy	-	-
OBRĘB LEŚNY SUCHEDNIÓW								
3.	„Kamień Michniowski”	Roślinność zbiorowisk leśnych.	Zachowanie naturalnych, wielogatunkowych zbiorowisk leśnych oraz wychodni skał piaskowca triasowego z roślinnością naskalną.	-	- kradzieże drewna, - nadmierna penetracja rezerwatu przez miejscową ludność.	możliwy	-	-
OBRĘB LEŚNY SIEKIERNO								
4.	„Góra Sieradowska”	Roślinność zbiorowisk leśnych, mniej lub bardziej zniekształcona gospodarką człowieka w minionym okresie.	Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych naturalnych, wielogatunkowych zbiorowisk leśnych oraz prawnie chronionej i zagrożonej flory.	-	- kradzieże drewna, - nadmierna penetracja rezerwatu przez miejscową ludność. pozyskiwanie stroiszu jodłowego,choinek, kradzieże drewna, kłusownictwo, bliskość ośrodków przemysłowych	możliwy	-	-
5.	„Wykus”	Ekosystem leśny z doliną strumienia Lubianki oraz miejsca kultu i pamięci narodowej.	Ochrona gleb, ukształtowania terenu, wyżynnej rzeźby, naturalnych wielogatunkowych zbiorowisk leśnych, zabezpieczenie trwałości i powiększanie populacji dziko występujących roślin i zwierząt, zachowanie w optymalnym stanie siedlisk leśnych, szaty roślinnej rezerwatu z doliną strumienia Lubianki.	-	Nadmierna penetracja rezerwatu, niszczenie szaty roślinnej (zrywanie roślin, palenie ognisk, zaśmiecanie), nielegalne	możliwy	-	-

3.2. Miejsce Nadleśnictwa Suchedniów w sieci NATURA 2000

Sieć ekologiczna NATURA 2000 jest systemem ochrony wybranych elementów przyrody przyjętym przez kraje Unii Europejskiej jako jedno z narzędzi realizacji tzw. „konwencji berneńskiej”.

Celem utworzenia ekologicznej sieci jest ochrona różnorodności biologicznej na terytorium krajów członkowskich Unii Europejskiej, ma ona uzupełniać systemy krajowe i dawać merytoryczne podstawy do zachowania dziedzictwa przyrodniczego w skali kontynentu. Obszar Natura 2000 może obejmować część lub całość obszarów i obiektów objętych innymi formami ochrony przyrody w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r.

Program Natura 2000 opiera się na dwóch formach ochrony tzn.:

- Obszary Specjalnej Ochrony (OSO) – wyznaczane w celu ochrony lęgowej ptaków (tzw. Dyrektywa Ptasia),
- Specjalne Obszary Ochrony (SOO) – wyznaczone w celu ochrony siedlisk (tzw. Dyrektywa Siedliskowa).

Zgodnie ze znowelizowaną ustawą o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004 r. dla obszaru Natura 2000 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska sporządza i ustanawia w formie zarządzenia plan zadań ochronnych na okres dziesięciu lat. Pierwszy projekt może powstać w terminie do sześciu lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską.

Plan zadań ochronnych podlega uzgodnieniu z Dyrektorem Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych. Dla obszarów tych ustawa przewiduje również sporządzenie obszerniejszego opracowania tzn. planu ochrony z dwudziesto letnim okresem obowiązywania.

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Lasy Suchedniowskie PLH260010.

Obszar zatwierdzony przez Komisję Europejską na podstawie decyzji z dnia 12.12.2008 r., który zgodnie z Art.5 ustawy o ochronie przyrody posiada status tzw. obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty.

Obejmuje on dwa pasma wzniesień - Płaskowyż Suchedniowski i Wzgórza Kołomańskie. Łagodne pagórki i wzgórza porośnięte są lasami, zajmującymi łącznie ponad 80% powierzchni ostoi. Są to przede wszystkim lasy mieszane i bory.

W obniżeniach terenu zachowały się torfowiska i wilgotne łąki. Na obszarze ostoi znajdują się tereny źródłiskowe Krasnej, Bobrzy i Kamionki. Na terenie „Lasów Suchedniowskich” znajduje się główne skupisko modrzewia polskiego.

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Dolina Krasnej PLH260001.

Obszar obejmuje naturalną, silnie zabagnioną dolinę rzeki Krasnej i jej dopływów. Teren znacznie zróżnicowany pod względem warunków geomorfologicznych i sposobu użytkowania gruntu.

W południowej i wschodniej części Doliny Krasnej dominują ekosystemy nieleśne: łąki, pastwiska oraz rozległe tereny mokradłowe. Rzeka Krasna na tym odcinku ma szeroką dolinę a jej spadek jest niewielki. W części północnej największą powierzchnię pokrywają ekosystem leśne. Wśród nich przeważają bory sosnowe. W tej części obszaru rzeka Krasna biegnie w głęboko wciętym korycie i ma charakter rzeki wyżynnej.

Projektowany Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Ostoja Sieradowicka PLH260031.

Obszar obejmuje fragment Płaskowyżu Suchedniowskiego i fragment Pasma Sieradowickiego ze wzniesieniami: Kamień Michniowski (435 m n.p.m.) i Góra Sieradowska (390 m n.p.m.). Płaskowyż Suchedniowski stanowią regularne ciągi garbów denudacyjnych zbudowanych głównie z masywnych piaskowców dolnotriasowych, na których zalegają osady plejstoceniowe. Te wzniesienia o łagodnych stokach stanowią regularne ciągi, pomiędzy którymi występują zabagnione dolinki.

Obszar stanowi rozległy kompleks leśny, wchodzący w skład tzw. Puszczy Świętokrzyskiej, porozdzielany strumieniami, stanowiącymi dopływy rzeki Kamiennej. W dolinach wielu z nich tworzą się podmokłe łąki i torfowiska.

Teren od wschodu obejmuje rzekę Żarnówkę wraz z licznymi dopływami, przez centralną część obszaru płynie malowniczo wijąca się Lubianka, w południowo wschodniej części płynie Szczebra, natomiast w południowej części obszaru, na zboczach Góry Sieradowskiej znajdują się źródła Świśliny.

Projektowany Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Uroczysko Pięty PLH260012.

Obszar położony jest w naturalnym obniżeniu pomiędzy dwoma pasmami niewysokich wzniesień. Od południa graniczy z Płaskowyżem Suchedniowskim, a od północnego wschodu z południową częścią Garbu Gielniowskiego z tzw. Wzgórzami Niekłańsko - Bliżyńskimi. Podłoże stanowią głównie gleby bielcowe, częściowo oglejone. Miejscami występuje mniej przepuszczalne podłoże gliniaste. Mała przepuszczalność powoduje stałe wysokie zawilgocenie podłoża.

Pofałdowanie i nachylenie terenu ku południowemu wschodowi zwiększa insolację i wpływa na mikroklimat. Efektem tego jest duże zróżnicowanie florystyczne i bogactwo fauny. Występuje tu mozaika zbiorowisk roślinnych, na którą nakładają się wpływy antropogeniczne.

Centralną część ostoi zajmują łąki świeże, wilgotne i mokre, przechodzące w szuwały, wysokie turzycowiska, olsy i zarośla łzowe na torfowisku niskim. Występują tu także fragmenty łągów olszowo - jesionowych, zbiorowiska borowe i lasy mieszane. Wzdłuż cieków wodnych i w obniżeniach terenu wykształcają się torfowiska przejściowe, szuwały i wysokie turzycowiska.

Nadleśnictwo Suchedniów obejmuje swoim terytorialnym zasięgiem również niewielkie części dwóch **Specjalnych Obszarów Ochrony Siedlisk: Wzgórze Kunowskie PLH260039, Łysogóry PLH260002.**

3.3. Parki Krajobrazowe

Suchedniowsko - Oblęgorski Park Krajobrazowy - powstał w 1988 roku, na mocy Uchwały Wojewódzkiej Rady Narodowej w Kielcach Nr XXVIII/279/88.

Obecnie Park wchodzi w skład Zespołu Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych. Jego powierzchnia wynosi 21 407 ha, a dodając do tego obszar otuliny – łącznie 47 088 ha.

Administracyjnie Park leży na terenie ośmiu gmin (Bliżyn, Łączna, Miedziana Góra, Mniów, Stąporków, Strawczyn, Suchedniów, Zagnańsk), natomiast jego otulina sięga w granice dziewięciu gmin (Bliżyn, Łączna, Miedziana Góra, Mniów, Stąporków, Strawczyn, Suchedniów, Zagnańsk, Skarżysko –Kamienna). Park leży na północ od stolicy województwa, Kielc i na zachód od ważnego obszaru chronionego, jakim jest Świętokrzyski Park Narodowy.

Specyfika Parku polega na tym, że obejmuje on dwa odrębne obszary, otoczone wspólną otuliną.

Pierwsza część, tzw. „suchedniowska” obejmuje kompleks lasów Puszczy Świętokrzyskiej porastającej wzgórze Suchedniowskie. Druga część obejmuje Pasma Oblęgorskie, z najwyższym wzniesieniem Górą Siniewską (448,8 m npm).

Obszar Suchedniowsko - Oblęgorskiego Parku Krajobrazowego jest bardzo zróżnicowany pod względem geologicznym. Wpływa na to spore zróżnicowanie litologiczne oraz przebiegająca przez Park granica pomiędzy paleozoicznym trzonem (w południowo – wschodniej części otuliny) i obrzeżeniem mezozoicznym.

Na terenie Suchedniowsko- Oblęgorskiego Parku Krajobrazowego występują cenne obiekty przyrody nieożywionej.

W obrębie Parku, podobnie jak na obszarze całej Krainy Gór Świętokrzyskich, występuje dobrze rozwinięta sieć rzeczna. Jest to główny węzeł hydrograficzny całego terenu międzyrzecza Wisły i Pilicy stanowiący podstawowy rezerwuuar wody dla celów komunalnych Kielc, Skarżyska i Suchedniowa.

Bardzo korzystne warunki glebowo-retencyjne przy stosunkowo wysokim poziomie opadów atmosferycznych, stwarzają tu wyjątkowo dobre możliwości retencjonowania wód powierzchniowych jak i podziemnych.

Obszar Parku leży w zasięgu naturalnego występowania dębu, jesionu, jodły, buka i jawora. Ponadto cis ma tu swą wschodnią granicę występowania, a świerk znajduje się w pobliżu północnej granicy południowego obszaru jego bytowania. Kompleksy leśne obszaru Parku stanowią główne miejsce występowania modrzewia polskiego – należącego do największych osobliwości naszej flory.

Lasy zajmują 90,8 % powierzchni Parku, natomiast w strefie ochronnej dominują tereny rolnicze zajmujące blisko 90 % gruntów. Należy podkreślić, że zwarte kompleksy leśne – pozostałości dawnej Puszczy Świętokrzyskiej – zajmują obszary nigdy nie użytkowane rolniczo. Cechuje je, więc wysoki stopień naturalności.

Wielkim bogactwem gatunkowym charakteryzuje się roślinność runa leśnego. Stwierdzono tu, bowiem aż 346 gatunków, w tym wiele podlegających ochronie całkowitej lub częściowej.

Ogółem na obszarze Suchedniowsko-Oblęgarskiego Parku Krajobrazowego stwierdzono dotychczas występowanie 46 gatunków roślin naczyniowych prawnie chronionych (wliczając w to roślinność zbiorowisk łąk i muraw).

Ochroną ścisłą objęto 36 gatunków, spośród których wymienić warto: paprocie – nasięźrzał pospolity, podrzeń żebrowiec, podejźrzon księżycowy i pióropusznik strusi; widłaki – wroniec, jałowcowaty, goździsty i spłaszczony; rośliny kwiatowe – tojad dziobaty, kosaciec syberyjski, goryczka wąskolistna, mieczyk dachówkowaty, pełnik europejski, rosiczka okrągłolistna, pomocnik baldaszkowaty, śnieżyczka przebiśnieg, wawrzynek wilczełyko, bluszcz pospolity, lilia złotogłów, gnidosz rozesłany, barwinek pospolity; storczyki – buławnik czerwony i mieczolistny, storczyk szerokolistny, kruszczyk szerokolistny i błotny, storczyk męski i plamisty, podkolan biały i zielonawy, listera jajowata, gnieźnik leśny, obuwik pospolity, storzan bezlistny i gółka długoostrogowa.

Brakuje niestety dokładnych danych dotyczących świata zwierzęcego występującego w Suchedniowsko-Oblęgarskim Parku Krajobrazowego. Jednak na podstawie dotąd poznanych gatunków, można stwierdzić, że jest on dość bogaty i obfituje w gatunki objęte ochroną prawną. Odnotować tu należy: z owadów – motyle dzienne takie jak: paż królowej, paż żeglarz oraz mieniaki, największe krajowe gatunki chrząszczy: jelonek i kozioróg dębosz; spośród płazów i gadów – traszki (grzebieniastą i zwyczajną), kumaka nizinnego, ropuchy (zwyczajną i zieloną), rzekotką drzewną, jaszczurki (zwinę i żyworodną), padalca, zaskrońca, żmiję zygzakowatą; z ptaków – bociana czarnego, cietrzewia, słonkę, brodzieca samotnego, myszołowa zwyczajnego, jastrzębia, kruka, sikory, drozdy, kosa, mysikrólika, dzięcioły, kowaliki, dudka, ziębę; ze ssaków – kreta, jeża, koszatkę, popielicę, nietoperze, gronostaja i wiele gatunków łownych (sarna, zając, lis, dzik, kuna domowa i leśna, borsuk oraz mniej licznie jeleni).

Najciekawsze i najlepiej zachowane fragmenty Puszczy Świętokrzyskiej, niejednokrotnie wzbogacone przez zabytki kultury materialnej, objęte zostały ochroną rezerwatową. Na terenie Parku należą do nich rezerваты: „Barania Góra”, „Dalejów”, i „Świnia Góra”, natomiast w jego otulinie są to rezerваты: „Kręgi Kamienne” oraz „Perzowa Góra”.

W obrębie otuliny Parku spotkać można również nowe rodzaje obiektów, wprowadzone do praktyki przez ustawę o ochronie przyrody z 1991 roku, jak np.: zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Kaplica pod wezwaniem św. Barbary” czy użytek ekologiczny „Bagno Stawisko”.

Na całym obszarze Parku występują licznie drzewa pomnikowe: dęby (a pośród nich słynny „Bartek”), buki, modrzewie, jawory, po jednym egzemplarzu klonu pospolitego i jodły. Bogactwem przyrodniczym tego terenu są nie tylko drzewostany wraz z całą związaną z nimi florą i fauną, ale także naturalne wychodnie skalne z różnych okresów dziejów Ziemi. Jako osobliwości przyrody nieożywionej podlegają one ochronie indywidualnej w postaci

pomników przyrody nieożywionej. Do najciekawszych należą: skałki „Brama Piekła”, urwisko skalne „Piekło” i skałki „Piekło Dalejowskie”.

O dużej wartości kulturowej i historycznej mogą świadczyć występujące na tym terenie liczne stanowiska i zabytki starożytnego, średniowiecznego i przypadającego na późniejsze okresy historyczne osadnictwa, górnictwa i hutnictwa. Specjalne miejsce zajmuje tu bogato udokumentowany kompleks przemysłu górniczo-hutniczego Staropolskiego Zagłębia Przemysłowego. Obiekty zabytkowe spotkać można m. in. w następujących miejscowościach: Bliżyn, Bobrza, Kaniów, Kołomań, Kostomłoty II, Krasna, Kuźniaki, Miedziana Góra, Niedźwiedź, Ostojów, Samsonów, Skarżysko Kamienna, Suchedniów i Szalas.

Sieradowicki Park Krajobrazowy został utworzony aktem prawnym - Uchwała Wojewódzkiej Rady Narodowej w Kielcach Nr XXVIII/279/88 z dn. 10.06.1988r.

Celem powołania parku było zachowanie i ochrona wysokich walorów przyrodniczo-krajobrazowych i kulturowych.

Park położony jest w północnej części Gór Świętokrzyskich, między doliną rzeki Kamiennej na północy i Doliną Bodzentyńską na południu. Obejmuje swoimi granicami cenne kompleksy leśne Puszczy Świętokrzyskiej porastające Wzgórza Suchedniowskie i Pasma Sieradowickie. Jest to ważny obszar źródliskowy rzek Świśliny, Żarnówki Lubrzanki.

Lasy porastają 85% powierzchni parku i cechuje je duża różnorodność siedliskowa. Występuje tu 11 zespołów leśnych, wśród których dominują lasy mieszane świeże i lasy mieszane z dużym udziałem jodły i modrzewia. Cenne są lasy związane z terenami podmokłymi, występujące na obszarach źródliskowych: bagienny bór trzcinnikowy, borealna świerczyna na torfach, podgórski łęg jesionowy. We florze występują aż 52 gatunki roślin prawnie chronionych.

Do ważnych walorów parku zalicza się obecność osobliwości przyrody nieożywionej w postaci profilów osadów polodowcowych, głazów narzutowych, wychodni skał dolnotriasowych i dolnojurajskich.

Największą wartość przyrodniczą posiadają lasy stanowiące pozostałość dużego, w znacznym stopniu naturalnego kompleksu leśnego, określonego nazwą Puszczy Świętokrzyskiej. Park posiada unikalne, występujące na naturalnych siedliskach drzewostany, zawierające prawie wszystkie gatunki drzew spotykane na obszarze polski niżowej. Wiele egzemplarzy drzew ma 200 i 300 lat, co znalazło swoje odbicie w licznie ustanowionych tu pomnikach przyrody.

Duże znaczenie naukowe, dydaktyczne i kulturowe posiadają rezerwaty: Kamień Michniowski, Wykus, Góra Sieradowska.

3.4. Obszary chronionego krajobrazu

Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych [Ustawa o ochronie przyrody, 2004].

Konecko-Lopuszniański Obszar Chronionego Krajobrazu (K-ŁOChK) - został utworzony Rozporządzeniem Wojewody Kieleckiego Nr 12/95 z dn. 29.09.1995r.

Obszar położony jest w północno- zachodniej części województwa świętokrzyskiego, obejmuje tereny otaczające Końskie od północy i zachodu. Rozporządzenie Nr 89/2005 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 14 lipca 2005 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Święt. z dn. 20.07.2005r., Nr 156, poz. 1950) określa powierzchnię 98359 ha.

Flora tego obszaru jest mocno zróżnicowana. W części północnej i wschodniej przeważają bory mieszane z jodłą. W okolicach Stąporkowa na żyznych glebach glejowych

i brunatnych pojawiają się mieszane lasy liściaste typu grąd z udziałem jodły. Na szczytach wydm oraz ich wschodnich zboczach wykształcają się najsuchsze formy borów chrobotkowych.

Blisko połowa pow. tego obszaru to kompleksy leśne (lasy koneckie, lasy radoszyckie). Poza tym występuje tu mozaikowy krajobraz leśno-łąkowy i polny.

Obszary te stanowią ważny wododziałowy węzeł hydrograficzny. Początek biorą tu m.in.: Czarna Konecka, Czarna Włoszczowska, Czarna Taraska, Nowa Czarna, Drzewiczka, a także: Radomka, Kamienna oraz Łośna.

Na terenie opisywanego OChK znajdują się dwa częściowe rezerwat przyrody – „Skalki Piekło pod Nieklaniem” oraz „Gagaty Sołtykowskie” gdzie przedmiotem ochrony są formy tektoniczne i erozyjne oraz stanowiska paleontologiczne.

Najważniejszą rozpatrywaną funkcją tego obszaru jest ochrona wód podziemnych oraz powierzchniowych. Tereny te są obecnie ważnym miejscem wypoczynku świątecznego i rekreacji.

Działania w zakresie ochrony czynnej ekosystemów na terenie Konecko - Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz obowiązujące zakazy ustalono i zamieszczono w Rozporządzeniu Nr 89/2005 Woj. Św. z dnia 14 lipca 2005 r. (Dz. Urz. Woj. Św. Nr 156 z dn. 20.07.2005 r., poz. 1950).

Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Kamiennej (OChKDK) - utworzony na podstawie Rozporządzenia Wojewody Kieleckiego Nr 12/95 z dn. 29.09.1995r.

Tereny Obszaru rozciągają się wzdłuż doliny rzeki Kamiennej i jednego z jej prawobrzeżnych dopływów-Kamionki.

W zachodniej części obszaru znajdują się kopulaste pagóry i garby powstałe na wychodniach piaskowcowych i piaskowcowo – mułowcowi - ilastych osadów triasu dolnego (retu) jury dolnej (liasu). W obu tych formacjach występują cienkie pokłady sydereytowych rud żelaza, które były przez kilka wieków przedmiotem eksploatacji górniczej i przetwórstwa metalurgicznego lokalizującego się głównie wzdłuż rzeki Kamiennej.

Główną osią krajobrazową i gospodarczą jest dolina rzeki Kamiennej, tworząca często malownicze przełomy w okolicach Krynek, Kunowa, Ćmielowa oraz Bałtowa.

Ze względu na występujące rudy żelaza i urodzajne gleby brunatne rozwinięte na lessach opatowskich, dolina Kamiennej i położone wzdłuż niej tereny zostały już bardzo dawno zasiedlone i intensywnie zagospodarowane rolniczo, a następnie przemysłowo. Pomimo to zachowało się tutaj bardzo wiele wartości przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych, decydujących o atrakcyjności tych terenów i dużym znaczeniu także ekologicznym.

Szczególnie atrakcyjna jest tutaj szata roślinna, zróżnicowana i bogata ze względu na bardzo urozmaicone siedliska uwarunkowane zmiennym podłożem skalnym i glebowym, rzeźbą terenu, stosunkami wodnymi, a także silnym wpływem działalności człowieka.

Na większości terenów zbudowanych z piaskowcowo - ilastych skał pokrytych piaszczysto - gliniastymi osadami plejstocenijskimi przeważają siedliska oligotroficzne zajęte przez bory mieszane i świeże bory sosnowe tworzące duże kompleksy tzw. Lasów Iłżeckich, na pograniczu województw świętokrzyskiego i mazowieckiego.

Pomimo iż w większości są to drzewostany pochodzenia antropogenicznego, są interesujące florystycznie z uwagi na występowanie wielu bardzo rzadkich chronionych roślin (np. wawrzynek główkowaty, wisienka stepowa, zawilec wielokwiatowy, len złocisty, aster gawędka). Te gatunki zachowały się głównie na stromych krawędziach doliny Kamiennej w okolicach Bodzechowa, Bałtowa, wśród fragmentów naturalnych drzewostanów dębowo-lipowych lub naturalnych borów mieszanych.

Do najbardziej wartościowych osobliwości florystycznych należą murawy i zarośla kserotermiczne z takimi osobliwościami jak np. stepowa ostnica Jana.

Na lessowych glebach Wyżyny Sandomierskiej, na prawym brzegu Kamiennej zachowały się fragmentarycznie żyzne grądowe lasy liściaste z udziałem rzadkich i chronionych gatunków takich roślin jak: tojad dziobaty i tojad mołdawski, pluskwica

europajska i dzwonecznik wonny, a także fragmenty świetlistej dąbrowy w okolicach Sudołu, Maksymilianowa i Janika.

Dużą wartość przyrodniczą tych zbiorowisk roślinnych podkreślają rezerwy leśne: Modrzewie w Bałtowie i Lisiny Bodzechowskie k. Ostrowca.

Na terenie OChK Doliny Kamiennej zgrupowane są wyjątkowo liczne zabytki kultury klasy europejskiej a nawet światowej.

W okolicach Skarżyska położony rezerwat archeologiczny Rydno dokumentuje paleontologiczne kopalnie czerwonych barwników hematytowych, wspomniany rezerwat archeologiczny Krzemionki Opatowskie, niedawno uznane za Narodowy Pomnik Historii-eksponuje udostępnione do zwiedzania turystycznego unikatowe szyby podziemnych neolitycznych kopalni krzemieni i warsztaty produkujące narzędzia ze słynnych krzemieni pasiastych.

Podkielecki Obszar Chronionego Krajobrazu (POChK) - utworzony na podstawie: Rozporządzenie Wojewody Kieleckiego Nr 12/95 z dn. 29.09.1995r.

Obszar położony jest głównie w granicach zlewni rzeki Lubrzanki oraz częściowo zlewni Kamionki i Bobrzy, pełniąc ważne funkcje łącznikowe pomiędzy ŚPN, a otaczającymi go parkami krajobrazowymi: Sieradowickim, Suchedniowsko-Oblęgorskim, Cisowsko - Orłowińskim i Chęcińsko-Kieleckim.

Pod względem fizycznogeograficznym obszar ten obejmuje część Gór Świętokrzyskich, reprezentowanych przez fragmenty twardzielcowych pasm zbudowanych z krzemionkowych piaskowców i łupków środkowo - i górnokambryjskich (Pasma Masłowskie, część Grzbietu Krajeńskiego) oraz dolnodewońskich (Pasma Klonowskie, fragmenty Pasma Brzechowskiego i Daleszyckiego, Grupa Otrocza) rozdzielonych rozległymi dolinami i wyerodowanymi w łupkowo-ilastych i szarogłazowych osadach staropaleozoicznych (Dolina Wilkowska) lub dewońsko-karbońskich (Dolina Kielecko-Łagowska). Poprzecznie rozcinające te pasmowe struktury doliny Lubrzanki i Warkocza tworzą malownicze przełomy rzeczne (w Mąchocicach) wykorzystując poprzeczne strefy dyslokacyjne.

Szata roślinna jest zróżnicowana, o dużych walorach przyrodniczych. W północnej części obszaru (Pasma Klonowskie) grupują się najcenniejsze, naturalne zbiorowiska mieszanych lasów liściastych, świeże bory sosnowe i bory mieszane z udziałem jodły. Szczególnie zbiorowiska tzw. kwaśnej buczyny sudeckiej (z żywcem dziewięciolistnym) zostały objęte ochroną przez włączenie w granice Świętokrzyskiego Parku Narodowego.

Swoiste dla Gór Świętokrzyskich są borealne świerczyny na torfach zajmujące obniżenia terenu w obrębie Doliny Wilkowskiej. Występują tu bór wilgotny i fragmenty łągowych lasów jesionowo-olszynowych z licznymi gatunkami rzadkich i chronionych roślin górskich (m.inn. omieg górski, kozłek bzowy, świerząbek owłosiony). Nieprzepuszczalne podłoże skał ilastych sprawia, że w Dolinie Wilkowskiej występują liczne źródła, wysięki i młaki odgrywające szczególną rolę w retencji wód, a w niewielkim stopniu zmeliorowane wilgotne łąki spełniają ważną rolę biotopotwórczą i klimatotwórczą. W południowej części obszaru wysokie walory botaniczne mają również zbiorowiska leśne w Grupie Otrocza i w Paśmie Brzechowskim. Są to bory sosnowe i bory mieszane z udziałem jodły.

Na terenie POChK istnieje leśny rezerwat przyrody Sufraganiec chroniący dobrze zachowane i typowy fragment boru mieszanego z jodłą, świeżego boru sosnowego, grądu oraz łągo jesionowo-olszowego. W rezerwacie bardzo odsłonięty jest profil osadów dolnego dewonu z wkładką wulkanogenicznych tufitów oraz zachowany fragment lasu jodłowego z gatunkami roślin rzadkich i chronionych.

Sieradowicki Obszar Chronionego Krajobrazu (SOChK) - utworzony został na podstawie Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 335/2001 i 336/2001 z dn. 17.10.2001r.

Obszar Chronionego Krajobrazu stanowiący otulinę Sierakowickiego Parku Krajobrazowego to głównie tereny rolnicze i zurbanizowane.

Wśród gruntów rolniczych przeważają użytki rolne, które stanowią 79% powierzchni. Lasy zajmują tylko 10,5% obszaru otuliny.

Tereny leśne charakteryzują się jednak znacznym zróżnicowaniem siedlisk, składu gatunkowego drzewostanów oraz ich struktury wiekowej.

Osobliwości przyrody żywej chronione są w formie pomników przyrody - utworzono tu 11 tego rodzaju obiektów (gatunkowo są to: lipy, modrzewie i dęby). Obok pomników przyrody ożywionej ustanowiono tu także inne formy ochrony przyrody, którymi są pomniki przyrody nieożywionej (3), użytki ekologiczne (2) i stanowiska dokumentacyjne (4).

Na całym obszarze otuliny spotyka się wiele zabytkowych obiektów świadczących o wielkim bogactwie dziedzictwa kulturowego, od czasów prehistorycznych poczynając aż po dzień dzisiejszy.

Dolina Bodzentyńska to obszar występowania licznych stanowisk archeologicznych związanych głównie z działalnością starożytnego świętokrzyskiego okręgu górnictwa i dymarkowego hutnictwa żelaza, traktowanego na okres wpływów rzymskich (od I w p.n.e. do IV w n.e.). W późniejszym okresie na terenach tych w oparciu o tradycje hutnictwa dymarkowego rozwinął się przemysł metalurgiczny okręgu staropolskiego. Zabytkowe obiekty staropolskiego hutnictwa zachowały się m. inn. w Parszowie, Michałowie, Starachowicach i Wąchocku. Czasów średniowiecza sięgają zabytkowe układy urbanistyczne Wąchocka z najcenniejszym w regionie zabytkiem budownictwa romańsko - gotyckiego klasy międzynarodowej, XII wiecznym Zespołem Klasztornym Opactwa Cystersów. Zabytkowe obiekty świeckie reprezentują ruiny zamku Biskupów Krakowskich z XIV w., cały układ architektoniczny oraz fragmenty murów miejskich Bodzentyna.

Suchedniowsko - Oblęgarski Obszar Chronionego Krajobrazu (S-OOChK) – obszar ten został utworzony na podstawie Rozporządzenia Wojewody Świętokrzyskiego Nr 79/2005 z dn. 14. lipca 2005r, stanowi on otulinę Suchedniowsko-Oblęgarskiego Parku Krajobrazowego, obejmując tereny rolnicze gęsto zaludnione oraz obszary leśne.

Na terenie Obszaru znajduje się rezerwat geologiczno - archeologiczny "Kręgi Kamienne". Jest on cennym stanowiskiem archeologicznym. Ochroną objęto także pojedyncze obiekty przyrody żywej i nieożywionej - 20 pomników przyrody, 3 użytki ekologiczne, 1 stanowisko dokumentacyjne i 1 zespół przyrodniczo-krajobrazowy. Na terenie obszaru znajdują się liczne zabytki kultury materialnej - sakralnej i świeckiej. Unikalne w skali ogólnokrajowej znaczenie naukowe, kulturowe i krajoznawcze mają obiekty dawnego przemysłu i techniki Staropolskiego Okręgu Przemysłowego

Na terenie Obszaru ustalono następujące działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów: ochrona dużych kompleksów leśnych dla zachowania różnorodności biologicznej lasu, zapewnienie bioróżnorodności ekosystemów, a w szczególności najcenniejszych zbiorowisk łąk, zachowanie naturalnych fragmentów obszarów wodnych, zachowanie tworów i składników przyrody nieożywionej [Rozporządzenie Nr 79/2005 Woj. Świętokrz. z dnia 14 lipca 2005].

3.5. Pomniki przyrody

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie. Na terenach niezabudowanych, jeżeli nie stanowi to zagrożenia dla ludzi lub mienia, drzewa stanowiące pomniki przyrody podlegają ochronie aż do ich samoistnego rozpadu [Ustawa o ochronie przyrody, 2004].

Na obszarze terytorialnego zasięgu działania Nadleśnictwa Suchedniów znajduje się trzydzieści sześć pomników przyrody.

Na gruntach należących do Nadleśnictwa Suchedniów znajduje się dwadzieścia jeden pomników przyrody, natomiast piętnaście występuje na gruntach innych form własności.

Poniżej zamieszczono tabelę przedstawiającą zaktualizowane dane dotyczące pomników przyrody występujących na obszarze terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa Suchedniów.

Tabela 94. Wykaz pomników przyrody – Nadleśnictwo Suchedniów

Lp	Nr rej. woj.	Akt ustanawiający Data	Położenie		Opis obiektu							Zabiegi uzgodnione z wojewódzkim konserwatorem przyrody		Uwagi
			oddz. Pod-oddz.	gmina l-ctwo	rodzaj	wiek	obwód	wys	stan zdrowotny	zagrożenia	Pow-[ha]	projektowane	wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Obręb Bliżyn														
1.	003	- Orzec. Prez. WRN Nr 4/52 z dn. 02.12.1952 - Rozp. Nr 35/2007 Woj. Świąt. z dn. 12.12.2007r.	64b	Bliżyn Odrowążek	Buk pospolity	ok. 250 lat	465 cm	35 m	-	-	-	-	-	-
2.	009	- Orzec. Prez. WRN Nr 10/52 z dn. 02.12.1952r. - Rozp. Nr 35/2007 Woj. Świąt. z dn. 12.12.2007r.	153b	Bliżyn Jastrzębia	Skalki „Brama Piekielna”	Dł. 15 m	Szer. 5 m	Wys. 3 m	-	-	-	-	-	-
3.	037	- Orzec. Prez. WRN Nr 74/54 z dn. 28.10.1954 - Rozp. Nr 35/2007 Woj. Świąt. z dn. 12.12.2007r.	67A f	Bliżyn Odrowążek	Dąb szypułkowy „Na stawidłach”	ok. 300 lat	535 cm	25 m	-	-	-	-	-	-
4.	103	Zarz. Woj. Kieleckiego Nr 26/86 z dn. 24.12.1986r.	75c	Bliżyn Odrowążek	Jodła pospolita	ok. 250 lat	390 cm	35 m	-	-	-	-	-	-
5.	131	Zarz. Woj. Kieleckiego Nr 23/87 z dn. 02.10.1987r.	176a	Bliżyn Jastrzębia	Skalki „Piekło Dalejowskie”	Dł. 30 m	Szer. 50 m	Wys. 5 m	-	-	-	-	-	-
6.	328	Rozp. Woj. Kieleckiego Nr 17/94 z dn. 30.12.1994r.	75c	Bliżyn Odrowążek	Buk pospolity	-	320 cm	34 m	-	-	-	-	-	-
7.	329	Rozp. Woj. Kieleckiego Nr. 17/94 z dn. 30.12.1994r.	75c	Bliżyn Odrowążek	Modrzew polski	-	390 cm	36 m	-	-	-	-	-	-
8.	330	Rozp. Woj. Kieleckiego Nr. 17/94 z dn. 30.12.1994r.	75c	Bliżyn Odrowążek	Buk pospolity	-	335 cm	33 m	-	-	-	-	-	-

Tabela 94 – c.d.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
9.	331	Rozp. Woj. Kieleckiego Nr 17/94 z dn. 30.12.1994r.	75c	Bliżyn	Buk pospolity	-	410 cm	35 m	-	-	-	-	-	-
				Odroważek										
10.	332	Rozp. Woj. Kieleckiego Nr 17/94 z dn. 30.12.1994r.	95h	Bliżyn	Klon jawor	-	335 cm	35 m	-	-	-	-	-	-
				Świnia Góra										
11.	334	Rozp. Woj. Kieleckiego Nr 17/94 z dn. 30.12.1994r.	116m	Bliżyn	Modrzew europejski	-	325 cm	35 m	-	-	-	-	-	-
				Świnia Góra										
12.	335	Rozp. Woj. Kieleckiego Nr 17/94 z dn. 30.12.1994r.	158g	Bliżyn	Buk pospolity	-	320 cm	25 m	-	-	-	-	-	-
				Świnia Góra										
Obwód Suchedniów														
13.	288	Rozp. Woj. Kieleckiego Nr. 5/91 z dn. 04.12.1991r.	58c	Łączna	Cis pospolity	ok. 70 lat	50 cm	7 m	-	-	-	-	-	-
				Osieczno										
14.	029	- Orzec. Prez. WRN Nr. 50/54 z dn. 05.01.1954r. - Rozp. Nr 35/2007 Woj. Święt. z dn. 12.12.2007r.	91a	Suchedniów	Dąb szypułkowy „Obroziak”	ok. 300 lat	445 cm	25 m	-	-	-	-	-	-
				Ostojów										
15.	340	Rozp. Woj. Kieleckiego Nr. 17/94 z dn. 30.12.1994r.	83g	Suchedniów	Dąb szypułkowy	-	130 cm	19 m	-	-	-	-	-	-
				Rejów										
16.	028	Orzec. Prez. WRN Nr. 49/54 z dn. 05.01.1954r.	125b	Suchedniów	Modrzew polski	ok. 200 lat	430 cm	33 m	-	-	-	-	-	-
				Rejów										
17.	337	Rozp. Woj. Kieleckiego Nr 17/94 z dn. 30.12.1994r.	221a	Bodzentyn	Sosna pospolita	-	280 cm	35 m	-	-	-	-	-	-
				Michniów										
18.	338	Rozp. Woj. Kieleckiego Nr 17/94 z dn. 30.12.1994r.	221c	Bodzentyn	Sosna pospolita	-	300 cm	35 m	-	-	-	-	-	-
				Michniów										
19.	336	Rozp. Woj. Kieleckiego Nr 17/94 z dn. 30.12.1994r.	197b	Suchedniów	Dąb szypułkowy	-	440 cm	30 m	-	-	-	-	-	-
				Kleszczyny										
20.	030	- Orzec. Prez. WRN Nr. 51/54 z dn. 05.01.1954r. - Rozp. Woj. Święt. Nr. 35/2007 z dn. 12.12.2007r.	181a	Suchedniów	Dąb szypułkowy	ok. 300 lat	565 cm	27 m	-	-	-	-	-	-
				Michniów										
21.	036	Orzec. Prez. WRN Nr. 73/54 z dn. 28.10.1954r.	150r	Suchedniów	Dąb szypułkowy	300	130 cm	25 m	-	-	-	-	-	-
				Kleszczyny										

3.6. Użytki ekologiczne

Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej – naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania [Ustawa o ochronie przyrody, 2004].

Na gruntach należących do Nadleśnictwa Suchedniów znajduje się dziesięć użytków ekologicznych, pięć w Obrębie Bliżyn i pięć w Obrębie Siekierno.

Tabela 95. Wykaz istniejących użytków ekologicznych

Lp	Nr rej. woj.	Nr rozporządzenia data	Położenie		Powierzchnia [ha]	Opis obiektu walory przyrodnicze ograniczenia i zakazy	Uwagi
			oddz. poddz.	gmina l-ctwo			
1	2	3	4	5	6	7	8
Obręb Siekierno							
1.	U-014	Rozp. Woj. Święt. Nr. 19/2002 z dn. 19.02.2002 r.	16b	Wąchock Kaczka	0,20	Obiekt stanowi śródleśne bagno. Teren stale podmokły, okresowo zalewany wodą. Występują tu liczne gatunki mchów, bagno zwyczajne, modrzewnica zwyczajna, welnianki, żurawina błotna, sit. Miejsce bytowania licznych gatunków owadów, płazów i ptaków preferujących środowisko wodno-błotne. Brak zagrożeń dla obiektu i otoczenia.	-
2.	U-015	Rozp. Woj. Święt. Nr. 19/2002 z dn. 19.02.2002 r.	38d	Wąchock Kaczka	0,57	Obiekt stanowi śródleśne bagno. Teren stale podmokły, okresowo zalewany wodą. Występują tu liczne gatunki mchów, bagno zwyczajne, modrzewnica zwyczajna, welnianki, żurawina błotna, sit. Miejsce bytowania licznych gatunków owadów, płazów i ptaków preferujących środowisko wodno-błotne. Brak zagrożeń dla obiektu i otoczenia.	-
3.	U-016	Rozp. Woj. Święt. Nr. 19/2002 z dn. 19.02.2002 r.	39k	Wąchock Kaczka	0,32	Obiekt stanowi śródleśne bagno. Teren stale podmokły, okresowo zalewany wodą. Występują tu liczne gatunki mchów, bagno zwyczajne, modrzewnica zwyczajna, welnianki, żurawina błotna, sit. Miejsce bytowania licznych gatunków owadów, płazów i ptaków preferujących środowisko wodno-błotne. Brak zagrożeń dla obiektu i otoczenia.	-
4.	U-017	Rozp. Woj. Święt. Nr. 19/2002 z dn. 19.02.2002 r.	60f, 61g	Wąchock Kaczka	1,57	Obiekt stanowi śródleśne bagno. Teren stale podmokły, okresowo zalewany wodą. Występują tu liczne gatunki mchów, bagno zwyczajne, modrzewnica zwyczajna, welnianki, żurawina błotna, sit. Miejsce bytowania licznych gatunków owadów, płazów i ptaków preferujących środowisko wodno-błotne. Brak zagrożeń dla obiektu i otoczenia.	-
5.	U-018	Rozp. Woj. Święt. Nr. 19/2002 z dn. 19.02.2002 r.	61l	Wąchock Kaczka	0,52	Obiekt stanowi śródleśne bagno. Teren stale podmokły, okresowo zalewany wodą. Występują tu liczne gatunki mchów, bagno zwyczajne, modrzewnica zwyczajna, welnianki, żurawina błotna, sit. Miejsce bytowania licznych gatunków owadów, płazów i ptaków preferujących środowisko wodno-błotne. Brak zagrożeń dla obiektu i otoczenia.	-

Tabela 95 – c.d.

1	2	3	4	5	6	7	8
Obręb Bliżyn							
6.	U-019	Rozp. Woj. Święt. Nr. 19/2002 z dn. 19.02.2002 r.	49l, 61d	Bliżyn Dalejów	2,52	Obiekt stanowi śródleśne bagno. Teren stale podmokły, okresowo zalewany wodą. Występują tu liczne gatunki mchów, bagno zwyczajne, modrzewnica zwyczajna, welnianki, żurawina błotna, sit. Miejsce bytowania licznych gatunków owadów, płazów i ptaków preferujących środowisko wodno-błotne. Brak zagrożeń stwarzanych przez obiekt.	-
7.	U-020	Rozp. Woj. Święt. Nr 19/2002 z dn. 19.02.2002r.	173c, 174b, 173m, 174l	Bliżyn Jastrzębia	3,48	Obiekt stanowi śródleśne bagno. Teren stale podmokły, okresowo zalewany wodą. Występują tu liczne gatunki mchów, bagno zwyczajne, modrzewnica zwyczajna, welnianki, żurawina błotna, sit. Miejsce bytowania licznych gatunków owadów, płazów i ptaków preferujących środowisko wodno-błotne. Brak zagrożeń stwarzanych przez obiekt.	-
8.	U-021	Rozp. Woj. Święt. Nr 19/2002 z dn. 19.02.2002r.	183d	Bliżyn Wilczy Bór	1,07	Obiekt stanowi śródleśne bagno. Teren stale podmokły, okresowo zalewany wodą. Występują tu liczne gatunki mchów, bagno zwyczajne, modrzewnica zwyczajna, welnianki, żurawina błotna, sit. Miejsce bytowania licznych gatunków owadów, płazów i ptaków preferujących środowisko wodno-błotne. Stanowisko dobrze zachowane. Obserwuje się stopniową sukcesję gatunków drzewiastych. Brak zagrożeń stwarzanych przez obiekt.	-
9.	U-022	Rozp. Woj. Święt. Nr 19/2002 z dn. 19.02.2002r	60m	Bliżyn Dalejów	0,86	Obiekt stanowi śródleśne bagno. Teren stale podmokły, okresowo zalewany wodą. Występują tu liczne gatunki mchów, bagno zwyczajne, modrzewnica zwyczajna, welnianki, żurawina błotna, sit. Miejsce bytowania licznych gatunków owadów, płazów i ptaków preferujących środowisko wodno-błotne. Spód obiektu silnie bagienny. Obiekt zarasta rokitą i obserwuje się zamierające sosny. Brak zagrożeń stwarzanych przez obiekt.	-
10.	U-037	Uchwała Rady Gminy w Bliżynie Nr XXVIII/208/2002 z dn. 11.09.2002r.	37d,g,f	Bliżyn Szałas	5,13	Podmokłe pastwisko - obiekt usytuowany jest na lewym brzegu rzeki Krasna, na zach. od miejscowości Szałas	-

3.7. Stanowisko dokumentacyjne

Stanowiskami dokumentacyjnymi są niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wyodrębnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym, miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych. Stanowiskami dokumentacyjnymi mogą być także miejsca występowania kopalnych szczątków roślin lub zwierząt [Ustawa o ochronie przyrody].

Na obszarze terytorialnego zasięgu działania Nadleśnictwa Suchedniów znajduje się jedno stanowisko dokumentacyjne. Jest to naturalna wychodnia szarych drobnoziarnistych piaskowców triasowych o długości 40,0 m i wysokości od 1,0 do 5,0 m. Skalki są zarośnięte krzewami i pojedynczymi sosnami. Obiekt znajduje się przed Domem Kultury w Mostkach, obok parkingu, na działce Nr 1134/1 stanowiącej własność gminy Suchedniów.

Tabela 96. Wykaz stanowisk dokumentacyjnych

Lp.	Nr Rej.Woj.	Akt i data powołania	Miejscowość	Gmina	Obręb leśny	oddział	Powierzchnia (ha)
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	S-008	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 17/2002 z dn. 19.02.2002r.	Mostki	Suchedniów	Suchedniów	-	-

3.8. Zespół przyrodniczo – krajobrazowy

Zespół parkowy założony we wsi Siekierno w miejscu, gdzie w latach 1826 – 1831 znajdowała się i działała Szkoła Leśna Praktyczna.

Park składa się z 39 sztuk drzew w tym: 20 modrzewi, 5 jesionów, 7 klonów, 3 buków, 3 robinii i 1 sosny. Od północy granicę zadrzewienia wyznacza droga lokalna, od wschodu park przylega do podwórza gospodarczego, natomiast od południa i zachodu park graniczy z polami uprawnymi.

Tabela 97. Wykaz zespołów przyrodniczo – krajobrazowych

Lp.	Nr Rej.Woj.	Akt i data powołania	Miejscowość	Gmina	Leśnictwo Obręb leśny	oddział	Powierzchnia (ha)
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Z-007	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 18/2002 z dn. 19.02.2002 r.	Siekierno	Bodzentyn	Sieradowice Siekierno	158 n	0.34

3.9. Grzyby, porosty, rośliny, zwierzęta chronione

Źródłami danych dla opracowania wykazu gatunków chronionych są: poprzedni Program Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Suchedniów, baza danych: N-ctwo Suchedniów.mdb, która zawiera dane z inwentaryzacji lasu, plany ochrony rezerwatów przyrody, dokumentację do projektu Planu Ochrony Sieradowickiego i Suchedniowsko-Oblęgorskiego Parku Krajobrazowego, karty występowania gatunków chronionych prowadzonych przez leśniczych. Szczegółową lokalizację wszystkich chronionych gatunków zamieszczono w bazie danych opisów taksacyjnych (N-ctwo Suchedniów_mdb).

3.9.1. Mszaki, grzyby i porosty

Brak jest szczegółowych informacji dotyczących ilości gatunków mszaków, grzybów, porostów występujących w Nadleśnictwie Suchedniów.

W opracowaniu wskazano gatunki, których lokalizację ustalono na podstawie wyników prac urzędniowych, a także na podstawie poprzedniego Programu Ochrony Przyrody.

Tabela 98. Wykaz chronionych gatunków mszaków, grzybów, porostów

Lp.	Gatunek nazwa: polska, łacińska	Obręb, oddz., pododdz.			Zagrożenia		Uwagi
		Bliżyn	Suchedniów	Siekierno	forma	nasilenie	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Bielistka siwa <i>Leucobryum glaucum</i>	5 c, 6 b, 8 h, 11 d, 11 f, 13 h, 15 c, 24 i, 25 l, 26 d, 28 d, 31 d, 32 d, 33 b, 35 c, 35 g, 10 a, 43 a, 43 f, 54 a, 54 f, 55 j, 57 a, 60 f, 67 Ak, 68 b, 77 j, 78 c, 87 b, 100 b, 102 c, 102 h, 103 a, 122 a, 122 d, 126 a, 129 a, 133 l, 172 a, 172 b, 218 b	16 a, 16 b, 22 c, 23 c, 23 d, 24 b, 24 d, 25 d, 26 a, 27 f, 31 a, 32 c, 32 f, 32 g, 52 f, 100 b, 133 h, 138 a, 146 a, 155 h, 161 c, 165 b, 182 b, 184 b, 194 a, 195 f, 210 a	-	brak	niezagrożony	CZ

Tabela 98 – c.d.

1	2	3	4	5	6	7	8
2.	Brodawkowiec czysty <i>Pseudoscleropodium purum</i>	-	77 c, 156 f	-	antropogeniczny	zagrożony	czp
3.	Chrobotek <i>Cladonia sp.</i>	29 c, 123 i, 171c, 171d, 171h, 171i, 171m, 171 n	150a, 182b	-	antropogeniczny	zagrożony	cz
4.	Drabik drzewkowy <i>Climacium dendroides</i>	62 k	-	-	brak	niezagrożony	cz
5.	Gajnik Iśniący <i>Hylocomium splendens</i>	11 c, 13 c, 13 g, 29 h, 30 c, 45 d, 51 j, 52 d, 54 n, 60 f, 63 f, 74 b, 75 a, 78 d, 88 b, 91 o, 93 f, 95 a, 95 d, 96 g, 97 c, 98 a, 99 f, 102 c, 105 b, 106 c, 120 a, 125 d, 126 a, 127 a, 132 f, 132 j, 133 l, 139 a, 140 c, 141 j, 141 k, 143 b, 143 d, 143 l, 149 a, 149 b, 153 l, 158 l, 159 b, 168 b, 168 c, 177 g, 190 a, 191 b, 191 c, 192 d, 193 b, 206 d, 213 b, 215 c, 216 b, 218 a	7 c, 8 a, 16 a, 22 a, 23 c, 27 g, 33 p, 38 g, 42 b, 53 g, 56 a, 56 c, 57 c, 58 a, 58 b, 70 h, 70 i, 71 c, 75 b, 76 a, 76 b, 76 c, 78 a, 78 b, 79 d, 80 b, 84 a, 92 b, 93 k, 94 c, 96 c, 100 b, 101 a, 103 d, 121 b, 132 a, 134 a, 134 b, 137 b, 154 d, 157 c, 159 d, 164 a, 185 f, 187 b, 192 a, 196 g, 201 b, 207 f, 213 b, 213 g, 214 f, 229 d	4 b, 17 a, 18 c, 19 b, 19 f, 22 a, 37 a, 38 i, 39 c, 40 l, 42 b, 44 c, 46 f, 47 c, 49 b, 55 a, 59 i, 60 g, 61 d, 61 f, 62 a, 62 c, 63 a, 71 c, 75 a, 75 b, 80 d, 85 d, 99 a, 100 a, 104 b, 150 a	brak	niezagrożony	cz
6.	Płonnik pospolity <i>Polytrichum commune</i>	Ponad 100 pododziałów			brak	niezagrożony	cz
7.	Płucnica islandzka <i>Cetraria islandica</i>	171 m, 171 n	-	-	antropogeniczny	zagrożony	czp
8.	Rokietnik pospolity <i>Pleurozium schreberi</i>	Ponad 100 pododziałów			brak	niezagrożony	cz
9.	Torfowiec <i>Sphagnum spp.</i>	Ponad 100 pododziałów			brak	niezagrożony	s/c
10	Sromotnik bezwstydy <i>Phallus impudicus</i>	-	-	115a, 116f, 129a, 129b, 132a, 133a	brak	niezagrożony	-

Tabela 98 – c.d.

1	2	3	4	5	6	7	8
11.	Widłoząb Bergera <i>Dicranum undulatum</i>	14 h,33 a,42 g,43 a,43 f,51 i. 52 g,53 n,55 j,56 i. 62 a,63 c,64 c,64 d,68 b,72 h,77 i. 84 a,92 c,92 k,100 b, 100 h,102 g,103 l,104 g,109 f,120 a,124 a,128 c,139 a,141 a,141 j,141 k,143 d,145 d,149 a,164 c,167 c,171 b,171 n,172 a,172 b,173 a,183 c,190 a,191 a,191 b,191 c,195 g,213 b	6 a, 16 a, 16 b, 17 a, 22 c, 23 a, 31 b, 32 f, 33 p, 34 a, 36 a, 36 b, 62 j, 76 c, 100 a, 100 b, 104 c, 155 h, 167 a, 181 f, 181 h, 182 b, 184 c, 187 a, 187 b, 191 b, 218 b, 234 f	16 d, 16 g, 17 b, 17 d, 17 g, 18 b, 18 c, 20 c, 20 d, 44 c, 59 i. 63 a, 69 b, 87 a, 91 f, 103 c, 105 a, 105 c	antropogeniczny	zagrożony	s
12.	Widłoząb miotlasty <i>Dicranum scoparium</i>	4 c, 27b, 29 c, 62 h, 63a, 73h, 74b, 94d, 98a, 102h, 103a, 104h, 106c, 141k, 148a, 157m, 171m, 172a, 173 a	37a, 40a, 42b, 56a, 65d, 71c, 137i, 156 f,160c, 161c, 167a, 200c, 201a, 201b, 203a, 205d.	38i, 74a, 104d, 110 g	antropogeniczny	zagrożony	czp

3.9.2. Rośliny naczyniowe

W tabeli poniżej umieszczono gatunki roślin naczyniowych, zlokalizowanych w lasach Nadleśnictwa Suchedniów, które zostały objęte ochroną prawną. Poza tym podano dla nich lokalizację, zagrożenia oraz status ochronny. Pamiętać należy, iż każda zmiana warunków siedliskowych oraz prowadzenie zabiegów gospodarczych w bezpośrednim sąsiedztwie stanowisk występowania gatunków chronionych stanowią potencjalne zagrożenie dla ich istnienia. Dotyczy to w szczególności gatunków bardzo rzadkich, unikalnych w skali regionu i kraju, narażonych na wyginięcie.

Tabela 99. Wykaz chronionych i rzadkich gatunków roślin naczyniowych

Lp	Gatunek nazwa: polska, łacińska	Obręb, oddz., pododdz.			Zagrożenia		Uwagi
		Bliżyn	Suchedniów	Siekiemo	forma	nasilenie	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Bagno zwyczajne <i>Ledum palustre</i>	6b, 8b, 8j, 13b, 13c, 13g, 25i, 26c, 26d, 27g, 32f, 33a, 35b, 35f, 37h, 37i, 36a, 36b, 37d, 39g, 42c, 42d, 42g, 43f, 43d, 46j, 44f, 44j, 51i, 52g, 52i, 52h, 54a, 55b, 55r, 56d, 59h, 59l, 60a, 60f, 60k, 61z, 63b, 68b, 68f, 68k, 77f, 79k, 80g, 82a, 68b, 95k, 99b, 102c, 102j, 104a, 119k, 120d, 122b, 122c, 123g, 130n, 133c, 133l, 138d, 141a, 149h, 149i, 150j, 153d, 173b, 181d.	4c, 4f, 5b, 7b, 7c, 7f, 8a, 8d, 9a, 9f, 9i, 16h, 19j, 22b, 23c, 28a, 92a, 92d.	14f, 36a, 37a, 81a.	brak	niezagrożony	s

Tabela 99 – c.d.

1	2	3	4	5	6	7	8
2.	Barwinek pospolity <i>Vinca minor</i>	74g	34c, 36f, 42a, 42b, 43a.	115d, 116j,	antropogeniczny	zagrożony	cz
3.	Bluszcz pospolity <i>Hedera helix</i>	31c, 101i, 69c, 74g, 75c, 85A-a, 85A-d, 90k, 91c, 149d, 155i, 155j, 174g, 175b, 174h, 184f, 149c, 192a, 192d, 202c, 202h, 204i, 205g, 205h, 206g, 207c, 208c, 218a	1h, 13a, 33a, 33c, 33h, 57d, 58c, 59a, 62a, 62c, 67a, 74b, 77c, 78a, 79a, 81a, 93c, 96b, 98c, 103b, 104c, 107h, 110a, 111c, 122c, 123c, 124c, 125c, 126c, 140b, 141b, 141c, 141d, 141f, 142a, 145d, 145i	8c, 11d, 29a, 29b, 30a, 30b, 31a, 31c, 31g, 31h, 32f, 34h, 34i, 34k, 35j, 36h, 52b, 53a, 53d, 53f, 53g, 54a, 54b, 54g, 57d, 93b, 115b, 116i, 116k, 117c, 129b, 130b, 131a, 142g, 149a, 155b,	antropogeniczne wycinanie drzew	niezagrożony	cz
4.	Bobrek trójlistkowy <i>Menyanthes trifoliata</i>	-	73g, 73i, 92c, 92d, 132d	20c	brak	niezagrożony	cz
5.	Centuria pospolita <i>Centaurium erythraea</i>	-	-	129b	brak	zagrożony	s
6.	Czosnek niedźwiedzi <i>Allium ursinum</i>	115h			brak	niezagrożony	cz
7.	Jaskier rozłogowy <i>Ranunculus repens</i>	31a.	84a.	75b, 82f	brak	zagrożony	V
8.	Kalina koralowa <i>Viburnum opulus</i>	-	84a	-	brak	niezagrożony	czp
9.	Konwalia majowa <i>Convallaria majalis</i>	43a, 51i, 52 f, 53g, 65k, 75d, 75g, 85Ac, 85Ad, 87d, 95d, 104g, 128a, 129a, 144c, 153n, 160h, 204c, 205h.	8a, 11b, 12d, 12h, 13a, 14a, 16a, 16b, 20a, 32g, 33a, 33n, 33i, 34c, 38b, 38o, 40d, 41j, 41k, 43a, 44b, 65b, 65f, 65h, 74b, 88a, 102c, 109h, 113c, 114a, 115a, 115b, 116a, 116d, 121b, 127b, 128b, 129a, 139b, 145a, 145i, 148a, 149d, 181a, 184b, 204d, 218b.	10c, 36d, 98f, 119a, 134 a.	brak	niezagrożony	czp

Tabela 99 – c.d.

1	2	3	4	5	6	7	8
10.	Kopytnik pospolity <i>Asarum europaeum</i>	10c, 10i, 14c, 17f, 52f, 62k, 64b, 64d, 65a, 69f, 75b, 75c, 81k, 85A-a, 85A-d, 90i, 90m, 91j, 95h, 98a, 102b, 111a, 115g, 115h, 115i, 115k, 136a, 137h, 137j, 137k, 149c, 149d, 150a, 151f, 152f, 152g, 153n, 157i, 158i, 158l, 169a, 173d, 173f, 173h, 173i, 174f, 174i, 174h, 175c, 150b, 195j, 195l, 207c, 208a, 208c, 211f, 216b.	11c, 12b, 26c, 33b, 33c, 33d, 33h, 33n, 33l, 57d, 67a, 69g, 84a, 93h, 94a, 94b, 102c, 103c, 103d, 103f, 107h, 111c, 111f, 123a, 133c, 140b, 141b, 149c.	12c, 14c, 28a, 29b, 30a, 31a, 33c, 34h, 50a, 52a, 53g, 67m, 75b, 78a, 111g, 115a, 115b, 115d, 116l, 128b, 131b.	brak	niezagrożony	czp
11.	Kruszczyk <i>Epipactis sp.</i>	-	84a	-	brak	niezagrożony	s
12.	Kruszyna pospolita <i>Frangula alnus</i>	Ponad 100 pododdziałów			brak	niezagrożony	czp
13.	Marzanka wonna <i>Galium odoratum</i>	74g, 75c, 95h, 114b, 115g, 115h, 115k, 137n, 137m, 150a, 155c, 155i, 157i, 157j, 158i, 167a, 175c, 208a, 208c.	12a, 12b, 57d, 58c, 62c, 63b, 65b, 67a, 78c, 78f, 80b, 82a, 94a, 95a, 95b, 97a, 97g, 98c, 103a, 103d, 104c, 106b, 106p, 121f, 139c.	7a, 8a, 8b, 8c, 9a, 9b, 9c, 9d, 9f, 10a, 10b, 10d, 10f, 10g, 10h, 10i, 11a, 11Ab, 11b, 11c, 11f, 12d, 13b, 26a, 28a, 28b, 28c, 29a, 29b, 30a, 30b, 31a, 31g, 31h, 52a, 53a, 53b, 55c, 66a, 66d, 77c, 93c, 111g, 115a, 115b, 115d, 116f, 116i, 116k, 116l, 117a, 132a, 133a, 140a.	brak	niezagrożony	czp
14.	Lilia złotogłów <i>Lilium martagon</i>	149d, 175b		9d, 10i, 12b.	brak	niezagrożony	s
15.	Listera jajowata <i>Listera ovata</i>	53k, 65a.	-	-	brak	zagrożony	s
16.	Naparstnica zwyczajna <i>Digitalis grandiflora</i>	-	-	153c	brak	niezagrożony	s
17.	Omięg górski <i>Doronicum austriacum</i>	-	179b, 179c	-	brak	zagrożony	s
18.	Orlik pospolity <i>Aquilegia vulgaris</i>	-	111c	-	brak	zagrożony	s
19.	Paprotka zwyczajna <i>Polypodium vulgare</i>	174h, 176a,	12h, 34c, 67a, 97b, 105b	12d, 14a, 56b, 130a, 131a	antropogeniczny	zagrożony	s
20.	Parzydło leśne <i>Aruncus silvestris</i>	-	-	115a, 115b, 115d, 116j, 129a, 129b, 130a, 132a, 133Aa.	brak	zagrożony	s
21.	Pełnik europejski <i>Trollius europaea</i>	-	-	26c	brak	zagrożony	s

Tabela 99 – c.d.

1	2	3	4	5	6	7	8
22.	Pierwiosnka lekarska <i>Primula veris</i>	52f.	-	129b	brak	niezagrożony	cz
23.	Pierwiosnka wyniosła <i>Primula elatior</i>	52f	-	6a	brak	niezagrożony	cz
24.	Porzeczka czarna <i>Ribes nigrum</i>	-	-	130a	brak	niezagrożony	czp
25.	Przylaszczka pospolita <i>Hepatica nobilis</i>	53k, 64b, 64d, 85A-a, 85A-d, 95 h, 115g, 115 h, 115 k, 149 c, 151d, 151f, 153 n, 155l, 174 h, 173 f, 174 c, 174k, 175c, 195 k, 207 a	1 a,12 b, 33c, 33h, 33 n,47 a,57 d,58 c,65 b,69 g,84 a,90 a, 90 b,103 a,103 b,110 f,111 c,114 a,115 c,116 d,121 f, 123 a,141 b,149 c	5b,6a,7a,8a,8b,9a, 9 d, 9 f, 10 a,10 i. 11 b, 12 c, 12 d, 14 c, 19 g, 29 b, 30 a,30 b, 31 a,31 g, 52 a, 53 g, 54 g, 77 c, 67 m, 115 b,116 i. 117 a,117 d, 128 b,	brak	niezagrożony	s
26.	Storczyk plamisty <i>Dactylorhiza maculata</i>	-	-	24f, 131b	antropogeniczny	zagrożony	sc, V
27.	Wawrzynek wilczelyko <i>Daphne mezereum</i>	52f, 53d, 53k, 64b, 64c, 65a, 74b, 74d, 74g, 75b, 79b, 81l, 89d, 90i, 90k, 90l, 90m, 90p, 91i, 91j, 91m, 92l, 111a, 114a, 115g, 115j, 115k, 126a, 152d, 152f, 168c, 170b, 191c, 195k, 195l, 200d, 211f.	12a, 12b, 33b, 84a, 103c, 111b, 111f, 127a, 141d, 145d, 179b.	11b, 12a, 12b, 12c, 12d, 13b, 13c, 13d, 13h, 14c, 14g, 14h, 15i, 15j, 33c, 33d, 33f, 35a, 35j, 35k, 35l, 36f, 36i, 57b, 59h, 94h, 115a, 116f, 128b.	brak	niezagrożony	s
28.	Widłak jałowcowaty <i>Lycopodium annotinum</i>	Ponad 100 pododdziałów	14h, 19b, 21g, 30b, 32f, 35d, 40a, 42b, 49c, 49d, 65g, 70j, 73n, 85j, 91b, 115a, 118j, 122c, 134a, 134b, 155f, 183d, 188a, 190a, 193b, 199b, 205d, 207c, 207d, 207h, 211d, 213g, 220d, 220g, 221c, 223a, 231d, 238a	4b, 17f, 24c, 25f, 41c, 51a, 61f, 67a, 68a, 69a, 69b, 80f, 86a, 90a, 91c, 100a, 109a, 114d, 118a, 118d, 124a	brak	niezagrożony	s
29.	Widłak goździsty <i>Lycopodium clavatum</i>	29d,34c,40a,60f,87 b,100b,149a,149b, 166c, 190a, 195 g	197h	10b, 31b,	brak	niezagrożony	s

3.9.3. Zwierzęta chronione

Na obszarze zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Suchedniów prowadzono szereg działań inwentaryzacyjnych, które ujmowały różne grupy systematyczne w różnym stopniu szczegółowości.

Istotnym źródłem wiedzy dotyczącym najcenniejszych gatunków o znaczeniu europejskim są wyniki przeprowadzonej w latach 2006-2007 przez Lasy Państwowe wielkoobszarowej inwentaryzacji fauny, flory oraz siedlisk przyrodniczych.

Inwentaryzacja ta choć zakładała pewien stopień uogólnienia, po raz pierwszy w historii ujęła praktycznie wszystkie grupy systematyczne.

Wyniki obserwacji przeprowadzonych na obszarze Nadleśnictwa Suchedniów uwzględniono w tabelach poniżej.

Cenne informacje dotyczące chronionych gatunków płazów, gadów i ssaków pozyskano również z baz danych Zespołu Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych.

Najlepiej poznaną grupą zwierząt, bytującą na terenie lasów są gatunki łowne, których liczebność jest corocznie inwentaryzowana, a populacja regulowana. Ponadto monitorowaniu podlegają szkodniki owadzie o znaczeniu gospodarczym. Dość dobrze rozpoznana jest również awifauna tego terenu, która jest przedmiotem wieloletnich obserwacji i badań prowadzonych przez ornitologów między innymi: członków Towarzystwa Badań i Ochrony Przyrody.

Gatunki zwierząt podlegające ochronie, występujące w zasięgu Nadleśnictwa Suchedniów usystematyzowano wg. gromad: owady, płazy, gady, ptaki, ssaki. Ich wykazy zamieszczono poniżej.

3.9.3.1. Owady

Owady stanowią najliczniejszą, ale zarazem najmniej poznaną gromadę zwierząt. Liczba gatunków chronionych na terenie Nadleśnictwa Suchedniów nie jest dostatecznie poznana tak, więc zamieszczony poniżej wykaz gatunków jest jedynie zestawieniem wykonanym na podstawie dostępnych źródeł.

Tabela 100. Wykaz owadów chronionych występujących w zasięgu N-ctwa Suchedniów

Lp.	Gatunek Nazwa: polska, łacińska	Leśnictwo Oddział Pododdział	Ogólny opis, sposób występowania, ilość	Zagrożenia	Opis obiektu walory przyrodnicze	Zabiegi uzgodnione z wojewódzkim konserwatorem przyrody		Uwagi
						projektowane	wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Biegacz skórzasty <i>Carabus coriaceus</i>	bez lokalizacji	gatunek częsty	nizagrożony	-	-	-	s
2.	Biegacz wręgaty <i>Carabus cancellatus</i>	bez lokalizacji	gatunek częsty	nizagrożony	-	-	-	s
3.	Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>	bez lokalizacji	gatunek bardzo rzadki	zagrożony	-	-	-	SOO, S LR
4.	Husarz władca <i>Anax imperator</i>	Osieczno 107n	gatunek częsty	niezagrożony	-	-	-	-
5.	Jelonek rogacz <i>Lucanus cervus</i>	Bronkowice 53c	miejsce-polana, Liczebność-1	gatunek bardzo rzadki zagrozony	-	-	-	SOO scb EN
		Sieradowice 141g	miejsce-okolice osady leśnej, liczebność-1					
		Jastrzębia 154m						

Tabela 100 – c.d.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
6.	Kozioróg dębosz <i>Cerambyx cerdo</i>	Grunt nieleśny k.Wsi Szałas Jastrzębia 155k	gatunek bardzo rzadki	silnie zagrożony	-	-	-	SOO sb VU
7.	Łątka dzieweczka <i>Coenagrion puella</i>	Okolice wsi Zalezianka w pobliżu rzeki	gatunek częsty	niezagrożony	-	-	-	-
8.	Mieniak strużnik <i>Apatura ilia</i>	bez lokalizacji	gatunek częsty	niezagrożony	-	-	-	-
9.	Mieniak tęczowiec <i>Apatura iris</i>	bez lokalizacji	gatunek częsty	niezagrożony	-	-	-	-
10.	Modraszek telejus <i>Maculinea teleius</i>	Osieczno 107a	miejsce-łąka nad rzeką Jaślaną	gatunek bardzo rzadki zagrożony	-	-	-	SOO s LR
11.	Paź królowej <i>Papilio machaon</i>	bez lokalizacji	gatunek częsty	niezagrożony	-	-	-	-
12.	Paź żeglarz <i>Iphiclides podalirius</i>	bez lokalizacji	gatunek rzadki	zagrożony	-	-	-	s
13.	Przeplatka aurinia <i>Euphydryas aurinia</i>	Odrowążek 68f	miejsce-łąka, liczebność-1	gatunek bardzo rzadki silnie zagrożony	-	-	-	SOO s EN
		Odrowążek 44a	miejsce-łąka Liczebność-1					
		Dalejów 19a	miejsce-łąka Liczebność-1					
		Jastrzębia 107b	miejsce-łąka Liczebność-1					
		Osieczno 107f	miejsce-łąka Liczebność-1					
		Ostojów 154a	miejsce-łąka Liczebność-1					
		Kruk 131a	miejsce-łąka Liczebność-1					
		Dalejów Oddz.7a-c, grunty nieleśne w pobliżu wsi Płaczków, Pięty,	300 gniazd					
Odrowążek: 23d, 23i, Dalejów: 12l, 12m, 12k, 12n, 13k, 17n, 17m, 17l, 17k, 17j, 17f, 16j, 15i, 14j, , 19Af, 19Aj, 19Ai, 19h, 19Aa.	275 gniazd							
14.	Szklarnik leśny <i>Cordulegaster boltonii</i>	Wilczy Bór 141c	Gatunek rzadki	silnie zagrożony	-	-	-	S VU

Tabela 100 – c.d.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
15.	Tęcznik liszkarz <i>Calosoma sycophanta</i>	bez lokalizacji	gatunek częsty	niezagrożony	-	-	-	s
16.	Tęcznik mniejszy <i>Calosoma inquisitor</i>	bez lokalizacji	gatunek częsty	niezagrożony	-	-	-	s
17.	Trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i>	Bez lokalizacji	rzadki	zagrożony	-	-	-	SOO, s
18.	Trzmiel paskowany <i>Bombus subterraneus</i>	Grunt nieleśny k.Wsi Szałas	gatunek częsty	niezagrożony	-	-	-	s
19.	Trzmiel wrzosowiskowy <i>Bombus jonellus</i>	Szałas 103f	gatunek częsty	niezagrożony	-	-	-	s

3.9.3.2. Płazy

W tabeli poniżej zamieszczono zaktualizowane informacje dotyczące płazów występujących w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Suchedniów.

Zbiornicze zestawienie danych sporządzono na podstawie wyników przeprowadzonej przez LP wielkoobszarowej inwentaryzacji fauny, flory oraz siedlisk przyrodniczych w latach 2006-2007, danych udostępnionych dzięki uprzejmości Zespołu Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych, a także na podstawie danych zawartych w poprzedniej edycji Programu Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Suchedniów.

Tabela 101. Wykaz chronionych płazów występujących w zasięgu N-ctwie Suchedniów

Lp	Gatunek Nazwa: polska, Łacińska	Leśnictwo oddział pododdział	Ogólny opis, sposób występowania, ilość	Zagrożenia	Opis obiektu walory przyrodnicze	Zabiegi uzgodnione z wojewódzkim konserwatorem przyrody		Uwagi
						projektowane	wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
PŁAZY								
1.	Grzebieszka ziemna <i>Pelobates fuscus</i>	bez lokalizacji	gatunek rzadki	zagrożony	-	-	-	sc
2.	Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	Osieczno 107l	gatunek rzadki	zagrożony	-	-	-	sc SOO
3.	Ropucha paskówka <i>Bufo calamita</i>	bez lokalizacji	gatunek rzadki	zagrożony	-	-	-	sc
4.	Ropucha szara <i>Bufo bufo</i>	Świnia Góra 182h Jastrzębia: 153b	gatunek rzadki	zagrożony	-	-	-	sc
5.	Ropucha zielona <i>Bufo viridis</i>	bez lokalizacji	gatunek rzadki	zagrożony	-	-	-	sc
6.	Rzekotka drzewna <i>Hyla arborea</i>	Świnia Góra 161f, 183c Jastrzębia 132f	gatunek rzadki	zagrożony	-	-	-	sc

Tabela 101 – c.d.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
7.	Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	Rejów 143g Rejów 147c	miejsce-sadzawki kopalni gliny, liczebność 1, starorzecze rzeki Kamionki	zagrożony	-	-	-	sc NT SOO
8.	Traszka zwyczajna <i>Triturus vulgaris</i>	Świnia Góra 182k	gatunek rzadki	zagrożony	-	-	-	sc
9.	Żaba jeziorowa <i>Rana Lasonae</i>	bez lokalizacji	gatunek rzadki	zagrożony	-	-	-	sc
10.	Żaba moczarowa <i>Rana arvalis</i>	bez lokalizacji	gatunek rzadki	zagrożony	-	-	-	sc
11.	Żaba śmieszka <i>Rana ridibunda</i>	bez lokalizacji	gatunek rzadki	zagrożony	-	-	-	sc
12.	Żaba trawna <i>Rana temporaria</i>	Dalejów 111g	gatunek rzadki	zagrożony	-	-	-	sc
13.	Żaba wodna <i>Rana esculenta</i>	bez lokalizacji	gatunek rzadki	zagrożony	-	-	-	sc

3.9.3.3. Gady

Wszystkie gatunki gadów występujące w Polsce objęte są prawną ochroną gatunkową. Podobnie jak płazy wykaz gadów oparto na danych pochodzących z wielkoobszarowej inwentaryzacji przeprowadzonej w LP w latach 2006-2007, poprzedniej edycji Programu, a także danych udostępnionych przez Zespół Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych.

Tabela 102. Wykaz chronionych gatunków gadów

Lp	Gatunek Nazwa: polska, Łacińska	Leśnictwo oddział pododdział	Ogólny opis, sposób występowania, ilość	Zagrożenia	Opis obiektu walory przyrodnicze	Zabiegi uzgodnione z wojewódzkim konserwatorem przyrody		Uwagi
						projektowane	wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
GADY								
1	Jaszczurka zwinka <i>Lacerta agilis</i>	Jastrzębia 180b Dalejów 90n	gatunek rzadki	zagrożony	-	-	-	s
2	Jaszczurka żyworodna <i>Lacerta vivipara</i>	Świnia Góra 183b Dalejów 70o	gatunek rzadki	zagrożony	-	-	-	s
3	Padalec zwyczajny <i>Anguis fragilis</i>	53k Dalejów 86i Jastrzębia 150c	gatunek rzadki	zagrożony	-	-	-	s
4	Zaskroniec zwyczajny <i>Natrix natrix</i>	Wilczy Bór 102c Jastrzębia 154r	gatunek rzadki	zagrożony	-	-	-	s
5	Żmija zygzakowata <i>Vipera berus</i>	Jastrzębia 153n, 131g, 196d	gatunek rzadki	zagrożony	-	-	-	sc

3.9.3.4. Ptaki

Szczegółowe informacje dotyczące ptaków występujących w terytorialnym zasięgu Nadleśnictwa Suchedniów oparto na danych udostępnionych dzięki uprzejmości Towarzystwa Badań i Ochrony Przyrody w Kielcach.

Ponadto w opracowaniu wykorzystano publikację wydaną w 2005 roku „Ptaki Krainy Gór Świętokrzyskich. Monografia faunistyczna” (Chmielewski S., Fijewski Z., Nawrocki P., Polak M., Sułek J., Tabor J., Wilniewicz P.).

W terytorialnym zasięgu Nadleśnictwa Suchedniów stwierdzono 169 gatunki ptaków, w tym 153 gatunki objęte są ochroną ścisłą (w tym gatunki objęte ochroną bezwzględna, czynną lub/oraz wymagające wyznaczenia stref ochronnych), 6 gatunków objętych jest ochroną częściową.

Ponadto 40 gatunków ptaków to gatunki zamieszczone w załączniku I Dyrektywy Rady Unii Europejskiej 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikich ptaków. Na podstawie tej dyrektywy (Art. 4, pkt. 1), gatunki wymienione w załączniku I będą objęte szczególnymi środkami ochronnymi, obejmującymi także ich siedliska, mającymi na celu zapewnienie przetrwania i rozrodu tych gatunków w ich obszarze występowania.

W wykazie tym zamieszczono ptaki lęgowe, przelotne lub zalatujące, których występowanie stwierdzono w terytorialnym zasięgu Nadleśnictwa Suchedniów, zasadniczo wszystkie gatunki oprócz bażanta (gat. introdukowany kat. C wg klasyfikacji AERC¹), stanowią dziki element awifauny krajowej (kat. A wg klasyfikacji AERC).

Tabela 103. Wykaz gatunków ptaków występujących w Nadleśnictwie Suchedniów

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Status gat. W Polsce	Stat. Gat. W regionie	Zagrożenie w regionie	Status ochronny
1	2	3	4	5	6	9
1.	batalion	<i>Philomachus pugnax</i>	L, P	P	niezagrożony	OSO, sc, EN
2.	bażant	<i>Phasianus colchicus</i>	L	L	niezagrożony	-
3.	białorzytka	<i>Oenanthe oenanthe</i>	L	L	niezagrożony	s
4.	biegus zmienny	<i>Calidris alpina</i>	L, P	P	niezagrożony	OSO, scb, EN
5.	bielik	<i>Haliaeetus albicilla</i>	L, P, Z	P	zagrożony	OSO, sbo, LC
6.	blotniak łąkowy	<i>Circus pygargus</i>	L, P	P	niezagrożony	OSO, sc
7.	blotniak stawowy	<i>Circus aeruginosus</i>	L, P	L, P	zagrożony	OSO, sc
8.	blotniak zbożowy	<i>Circus cyaneus</i>	L, P, Z	P	niezagrożony	OSO, sc, VU
9.	bocian biały	<i>Ciconia ciconia</i>	L	L	zagrożony	OSO, sc
10.	bocian czarny	<i>Ciconia nigra</i>	L	L	zagrożony	OSO, scb
11.	bogatka	<i>Parus major</i>	L	L	niezagrożony	s
12.	brodziec piskliwy	<i>Actitis hypoleucos</i>	L, P	P	niezagrożony	s
13.	brzegówka	<i>Riparia riparia</i>	L	L	niezagrożony	s
14.	brzęczka	<i>Locustella luscinioides</i>	L	L	zagrożony	s
15.	cieniówka	<i>Sylvia communis</i>	L	L	niezagrożony	s
16.	cyraneczka	<i>Anas crecca</i>	L, P, Z	P	niezagrożony	-
17.	cyranka	<i>Anas querquedula</i>	L, P	P	niezagrożony	sc
18.	czajka	<i>Vanellus vanellus</i>	L, P	L, P	zagrożony	s
19.	czapla biała	<i>Egretta alba</i>	L, P	P	niezagrożony	OSO, s
20.	czapla siwa	<i>Ardea cinerea</i>	L, P, Z	P, Z	niezagrożony	cz
21.	czarnogłówka	<i>Poecile montanus</i>	L	L	niezagrożony	s
22.	czeczotka	<i>Carduelis flammea</i>	P, Z	P, Z	niezagrożony	LC, s
23.	czernica	<i>Aythya fuligula</i>	L, P	L, P	niezagrożony	s

¹ (Association of European Records and Rarities Committees-organizacja skupiająca komisje krajów Europy potwierdzające obserwacje rzadkich gatunków ptaków

Tabela 103 –c.d.

1	2	3	4	5	6	9
24.	czubatka	<i>Lophophanes cristatus</i>	L	L	niezagrożony	s
25.	czyż	<i>Carduelis spinus</i>	L	L	niezagrożony	s
26.	derkacz	<i>Crex crex</i>	L	L	zagrożony	OSO, sb, DD
27.	drożdżik	<i>Turdus iliacus</i>	L, P	P	niezagrożony	s
28.	drzemlik	<i>Falco columbarius</i>	P, Z	P, Z	niezagrożony	OSO, s
39.	dudek	<i>Upupa epops</i>	L	L	niezagrożony	sc,DD
30.	dymówka	<i>Hirundo rustica</i>	L	L	niezagrożony	s
31.	dzięcioł czarny	<i>Dryocopus martius</i>	L	L	zagrożony	OSO, sc
32.	dzięcioł duży	<i>Dendrocopos major</i>	L	L	niezagrożony	OSO, s
33.	dzięcioł średni	<i>Dendrocopos medius</i>	L	L	zagrożony	OSO, sc
34.	dzięcioł zielonosiwy	<i>Picus canus</i>	L	L	zagrożony	OSO, sc
35.	dzięcioł zielony	<i>Picus viridis</i>	L	L	niezagrożony	sc
36.	dzięciołek	<i>Dendrocops minor</i>	L	L	niezagrożony	s
37.	dziwonia	<i>Carpodacus erythrinus</i>	L	L	niezagrożony	s
38.	dzwoniec	<i>Carduelis chloris</i>	L	L	niezagrożony	s
39.	gajówka	<i>Sylvia borin</i>	L	L	niezagrożony	s
40.	gawron	<i>Corvus frugilegus</i>	L	L	niezagrożony	cz
41.	gąsiorek	<i>Lanius collurio</i>	L	L	niezagrożony	OSO, s
42.	gęgawa	<i>Anser anser</i>	L, P, Z	P	niezagrożony	-
43.	gęś białoczelna	<i>Anser albifrons</i>	P	P	niezagrożony	-
44.	gęś zbożowa	<i>Anser fabalis</i>	P	P	niezagrożony	-
45.	głowienka	<i>Aythya ferina</i>	L, P	L, P	niezagrożony	-
46.	grubodziób	<i>Coccythraustes coccythraustes</i>	L	L	niezagrożony	s
47.	grzywacz	<i>Columba palumbus</i>	L	L	niezagrożony	OSO, DD
48.	jarząbek	<i>Bonasa bonasia</i>	L	L	zagrożony	OSO, DD
49.	jarzębatka	<i>Sylvia nisoria</i>	L	L	niezagrożony	OSO, s
50.	jastrząb	<i>Accipiter gentilis</i>	L, P	L, P	niezagrożony	s
51.	jemioluszk	<i>Bombicilla garrulus</i>	P, Z	P, Z	ekspansywny	s
52.	jer	<i>Fringilla montifringilla</i>	P, Z	P, Z	niezagrożony	s
53.	jerzyk	<i>Apus apus</i>	L	L	zagrożony	s
54.	kapturka	<i>Sylvia atricapilla</i>	L	L	niezagrożony	s
55.	kawka	<i>Corvus monedula</i>	L	L	niezagrożony	s
56.	kląskawka	<i>Saxicola rubicola</i>	L	L	niezagrożony	s
57.	kobuz	<i>Falco subbuteo</i>	L, P	L, P	niezagrożony	sc
58.	kokoszka	<i>Gallinula chloropus</i>	L, Z	L	niezagrożony	s
59.	kopciuszek	<i>Phoenicurus ochruros</i>	L	L	niezagrożony	s
60.	kormoran czarny	<i>Phalacrocorax carbo</i>	L, P, Z	P	niezagrożony	cz
61.	kos	<i>Turdus merula</i>	L	L	niezagrożony	s
62.	kowalik	<i>Sitta europaea</i>	L	L	niezagrożony	s
63.	krakwa	<i>Anas strepera</i>	L, P	P	niezagrożony	s
64.	krętogłów	<i>Jynx torquilla</i>	L	L	niezagrożony	s
65.	krogulec	<i>Accipiter nisus</i>	L, P	L, P	niezagrożony	s
66.	kruk	<i>Corvus corax</i>	L	L	niezagrożony	cz
67.	krwawodziób	<i>Tringa totanus</i>	L, P	P	zagrożony	sc
68.	krzyżodziób świerkowy	<i>Loxia curvirostra</i>	L	L	niezagrożony	s
69.	krzyżówka	<i>Anas platyrhynchos</i>	L, Z	L, Z	niezagrożony	-

Tabela 103 –c.d.

1	2	3	4	5	6	9
70.	kszyk	<i>Gallinago gallinago</i>	L, P	L, P	zagrożony	OSO, sc
71.	kulczyk	<i>Serinus serinus</i>	L	L	niezagrożony	s
72.	kulik wielki	<i>Numenius arquata</i>	L, P	P	niezagrożony	sc, VU
73.	kuropatwa	<i>Perdix perdix</i>	L	L	niezagrożony	-
74.	kwiczoł	<i>Turdus pilaris</i>	L	L	niezagrożony	s
75.	kwokacz	<i>Tringa nebularia</i>	P	P	niezagrożony	s
76.	lelek	<i>Caprimulgus europaeus</i>	L	L	niezagrożony	OSO, s
77.	lerka	<i>Lullula arborea</i>	L	L	niezagrożony	OSO, s
78.	łabędź niemy	<i>Cygnus olor</i>	L, Z	L, Z	niezagrożony	s
79.	łęczak	<i>Tringa glareola</i>	L, P	P	niezagrożony	OSO, sc, CR
80.	łożówka	<i>Acrocephalus palustris</i>	L	L	niezagrożony	s
81.	łyśka	<i>Fulica atra</i>	L, P, Z	L	niezagrożony	-
82.	makolągwa	<i>Carduelis cannabina</i>	L	L	niezagrożony	s
83.	mazurek	<i>Passer montanus</i>	L	L	niezagrożony	s
84.	modraszka	<i>Cyanistes caeruleus</i>	L	L	niezagrożony	s
85.	mucholówka mała	<i>Ficedula parva</i>	L	L	niezagrożony	OSO, s
86.	mucholówka szara	<i>Muscicapa striata</i>	L	L	niezagrożony	s
87.	mucholówka żałobna	<i>Ficedula hypoleuca</i>	L	L	niezagrożony	s
88.	mysikrólik	<i>Regulus regulus</i>	L	L	niezagrożony	s
89.	myszolów	<i>Buteo buteo</i>	L, Z	L, Z	niezagrożony	s
90.	myszolów wiochaty	<i>Buteo lagopus</i>	P, Z	P, Z	niezagrożony	s
91.	nur czarnoszyi	<i>Gavia arctica</i>	P, Z	P	niezagrożony	EXP, s
92.	nur rdzawoszyi	<i>Gavia stellata</i>	P, Z	P	niezagrożony	OSO, s
93.	nurogęś	<i>Mergus merganser</i>	L, P, Z	P	niezagrożony	s
94.	oknówka	<i>Delichon urbicum</i>	L	L	niezagrożony	s
95.	ortolan	<i>Emberiza hortulana</i>	L	L	niezagrożony	OSO, s
96.	orzeczkówka	<i>Nucifraga caryocatactes</i>	L	L	niezagrożony	s
97.	paszkot	<i>Turdus viscivorus</i>	L	L	niezagrożony	s
98.	pelzacz leśny	<i>Certhia familiaris</i>	L	L	niezagrożony	s
99.	pelzacz ogrodowy	<i>Certhia brachydactyla</i>	L	L	niezagrożony	s
100.	perkoz dwuczuby	<i>Podiceps cristatus</i>	L, P, Z	L, P	zagrożony	s
101.	perkoz rdzawoszyi	<i>Podiceps grisegena</i>	L, P, Z	L	silnie zagrożony	s
102.	perkoz rogaty	<i>Podiceps auritus</i>	L, P, Z	P	niezagrożony	OSO, s
103.	perkozek	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	L, P, Z	L	niezagrożony	s
104.	piecuszek	<i>Phylloscopus trochilus</i>	L	L	niezagrożony	s
105.	piegża	<i>Sylvia curruca</i>	L	L	niezagrożony	s
106.	pierwiosnek	<i>Phylloscopus collybita</i>	L	L	niezagrożony	s
107.	pleszka	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	L	L	niezagrożony	s
108.	pliszka górską	<i>Motacilla cinerea</i>	L	L	niezagrożony	s
109.	pliszka siwa	<i>Motacilla alba</i>	L	L	niezagrożony	s
110.	pliszka żółta	<i>Motacilla flava</i>	L	L	niezagrożony	s
111.	płatkonos	<i>Anas clypeata</i>	L, P	P	niezagrożony	-
112.	ptomykówka	<i>Tyto alba</i>	L	L	silnie zagrożony	sc
113.	pokląskwa	<i>Saxicola rubetra</i>	L	L	niezagrożony	s
114.	pokrzywnica	<i>Prunella modularis</i>	L	L	niezagrożony	s
115.	potrzyszcz	<i>Emberiza calandra</i>	L	L	niezagrożony	s

Tabela 103 –c.d.

1	2	3	4	5	6	9
116.	potrzos	<i>Emberiza schoeniclus</i>	L	L	niezagrożony	s
117.	pójdźka	<i>Athene noctua</i>	L	L	silnie zagrożony	sc
118.	przepiórka	<i>Coturnix coturnix</i>	L	L	niezagrożony	s
119.	pustułka	<i>Falco tinnunculus</i>	L, P	L, P	niezagrożony	sc
120.	puszczyk	<i>Strix aluco</i>	L	L	niezagrożony	s
121.	puszczyk uralski	<i>Strix uralensis</i>	L	L	silnie zagrożony	OSO, s, LC
122.	raniuszek	<i>Aegithalos caudatus</i>	L	L	niezagrożony	s
123.	remiz	<i>Remiz pendulinus</i>	L	L	niezagrożony	s
124.	rokitniczka	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	L	L	niezagrożony	s
125.	rożeniec	<i>Anas acuta</i>	L, P	P	niezagrożony	EN, sc
126.	rudzik	<i>Erithacus rubecula</i>	L	L	niezagrożony	s
127.	rybitwa czarna	<i>Chlidonias niger</i>	L, P	P	niezagrożony	OSO, sc
128.	rybitwa zwyczajna	<i>Sterna hirundo</i>	L, P	P	niezagrożony	OSO, sc
129.	rybołów	<i>Pandion haliaetus</i>	L, P	P	zagrożony	OSO, scbo, VU
130.	rzepołuch	<i>Carduelis flavirostris</i>	P, Z	P, Z	niezagrożony	s
131.	samotnik	<i>Tringa ochropus</i>	L, P	L, P	niezagrożony	sc
132.	sierpówka	<i>Streptopelia decaocto</i>	L	L	ekspansywny	S
133.	sieweczka rzeczna	<i>Charadrius dubius</i>	L, P	L, P	niezagrożony	s
134.	sikora uboga	<i>Poecile palustris</i>	L	L	niezagrożony	S
135.	skowronek	<i>Alauda arvensis</i>	L	L	niezagrożony	s
136.	ślonka	<i>Scolopax rusticola</i>	L	L	zagrożony	DD
137.	słowik szary	<i>Luscinia luscinia</i>	L	L	niezagrożony	s
138.	sosnowka	<i>Periparus ater</i>	L	L	niezagrożony	s
139.	sójka	<i>Garrulus glandarius</i>	L	L	niezagrożony	s
140.	sóweczka	<i>Glaucidium passerinum</i>	L	L	silnie zagrożony	OSO, sc, LC
141.	sroka	<i>Pica pica</i>	L	L	niezagrożony	cz
142.	srokosz	<i>Lanius excubitor</i>	L	L	ekspansywny	s
143.	strumieniówka	<i>Locustella fluviatilis</i>	L	L	niezagrożony	s
144.	strzyżyk	<i>Troglodytes troglodytes</i>	L, Z	L, Z	niezagrożony	s
145.	szczygieł	<i>Carduelis carduelis</i>	L	L	niezagrożony	s
146.	szpak	<i>Sturdus vulgaris</i>	L	L	niezagrożony	s
147.	śmieszka	<i>Larus ridibundus</i>	L, P, Z	P	niezagrożony	s
148.	świergotek drzewny	<i>Anthus trivialis</i>	L	L	niezagrożony	s
149.	świergotek łąkowy	<i>Anthus pratensis</i>	L	L	niezagrożony	s
150.	świergotek polny	<i>Anthus campestris</i>	L	L	zagrożony	OSO, s
151.	świerszczak	<i>Locustella naevia</i>	L	L	niezagrożony	s
152.	świstun	<i>Anas penelope</i>	L, P, Z	P	niezagrożony	CR, s
153.	świstunka leśna	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	L	L	niezagrożony	s
154.	trzciniak	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	L	L	niezagrożony	s
155.	trzcinniczek	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	L	L	niezagrożony	s
156.	trzmiełojad	<i>Pernis apivorus</i>	L, P	L, P	zagrożony	OSO, s
157.	trznadel	<i>Emberiza citrinella</i>	L	L	niezagrożony	s
158.	turkawka	<i>Streptopelia turtur</i>	L	L	silnie zagrożony	s
159.	uszatka	<i>Asio otus</i>	L	L	niezagrożony	s
160.	wilga	<i>Oriolus oriolus</i>	L	L	niezagrożony	s
161.	włochatka	<i>Aegolius funereus</i>	L	L	silnie zagrożony	OSO, sc, LC

Tabela 103 –c.d.

1	2	3	4	5	6	9
162.	wrona siwa	<i>Corvus cornix</i>	L	L	niezagrożony	cz
163.	wróbel	<i>Passer domesticus</i>	L	L	niezagrożony	s
164.	zaganiacz	<i>Hippolais icterina</i>	L	L	niezagrożony	s
165.	zausznik	<i>Podiceps nigricollis</i>	L, P, Z	P	niezagrożony	s
166.	zięba	<i>Fringilla coelebs</i>	L	L	niezagrożony	s
167.	zimirdek	<i>Alcedo atthis</i>	L	L	zagrożony	OSO, sc
168.	zniczek	<i>Regulus ignicapilla</i>	L	L	niezagrożony	s
169.	żuraw	<i>Grus grus</i>	L, P	L, P	zagrożony	OSO, sc

Do największych zagrożeń dla ostoi lęgowych ptaków na opisywanym obszarze należą: *zaprzestanie użytkowania łąk; zmiana użytkowania dolin rzecznych; zmiana układu hydrologicznego rzek; niedostosowanie terminów zabiegów i prac gospodarczych do terminów lęgów; usuwanie starodrzewi oraz drzew dziuplastych w młodszych drzewostanach i na terenach rolniczych; likwidacja nadwodnych zadrzewień i zarośli; płoszenie ptactwa w okresie lęgowym; utrzymywanie wysokiego poziomu liczebności populacji drapieżników, głównie lisów, kun i norek itp.*

Na terenie Nadleśnictwa ustanowiono strefy ostoi miejsc rozrodu i regularnego przebywania dla ochrony bociana czarnego.

Tabela 104. Wykaz stref miejsc rozrodu lub regularnego przebywania cennych gatunków ptaków w Nadleśnictwie Suchedniów

Lp.	Gatunek ptaka	Decyzja	strefa ochrony częściowej i ścisłej		
			Oddział Pododdział	Powierzchnia [ha]	
Obręb Bliżyn					
1.	Bocian czarny	Decyzja Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 07.11.2006 r	Strefa ochrony częściowej: 167 c,g,h; 168 c		27.48
			Strefa ochrony ścisłej: 167 d,f		4.12
Obręb Siekierno					
2.	Bocian czarny	Decyzja Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 07.11.2006 r	Strefa ochrony częściowej: 60 i; 61 h; 82 a, c,d,g,h, 83 a-c,f-m		64.25
			Strefa ochrony ścisłej: 82 b,f; 83 d		12.02
Razem					107.87

W strefach ochrony ostoi miejsc rozrodu i regularnego przebywania obowiązują zakazy i odstępstwa od nich przewidziane w obowiązującej ustawie o ochronie przyrody oraz aktach wykonawczych. Taka forma ochrony gatunkowej wymaga corocznej obserwacji miejsc gniazdowania ptaków i ewentualne wnioskowanie o skorygowanie zasięgu w zależności od zasiedlania i przebywania poszczególnych gatunków ptaków w danej ostoi.

3.9.3.5. Ssaki

Ssaki łowne są najlepiej rozpoznaną grupą systematyczną opisywanego obszaru, informacje dotyczące gatunków i liczebności populacji pochodzą od kół łowieckich, które rokrocznie przeprowadzają inwentaryzację w ramach dzierżawionych obwodów, ich stan i liczebność opisano w elaboracie. Jednak rozpoznanie ilości, miejsc występowania populacji pozostałych gatunków ssaków nie jest dostateczne.

Tabela 105. Wykaz gatunków chronionych ssaków występujących w zasięgu N-ctwie Suchedniów

Lp.	Gatunek, nazwa: polska, łacińska	Leśnictwo Oddział Pododdział	Ogólny opis, sposób występowania, liczba.	Zagrożenia	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze.	Zabiegi uzgodnione z wojewódzkim konserwatorem przyrody.		Uwagi
						projektowane	wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SSAKI								
1.	Borowiaczek <i>Nyctalus leisleri</i>	Szałas 37-a-99	gatunek rzadki	zagrożony	-	-	-	sco VU
2.	Mroczek pożłocisty <i>Eptesicus nilssonii</i>	Szałas 36h	gatunek rzadki	zagrożony	-	-	-	sco NT
3.	Mysz zaroślowa <i>Apodemus sylvaticus</i>	Szałas 37b	gatunek liczny	niezagrożony	-	-	-	cz
4.	Bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	Odrawążek 67-A-d, 39a		niezagrożony	-	-	-	SOO cz
		Wilczy Bór 81k						
		Grunt nieleśny k. Wsi Szałas						
		Michniów 181a	miejsce- drzewostan, Liczebność-1,					
		Bronkowice 50a	miejsce- drzewostan, liczebność-1					
		Sieradowice 130a	Miejsce- drzewostan, liczebność-1					
5.	Mopek <i>Barbastella barbastellus</i>	Wilczy Bór 81i	gatunek rzadki	zagrożony	-	-	-	SOO sco
6.	Łasica <i>Mustela nivalis</i>	Świnia Góra 137p	gatunek rzadki	zagrożony	-	-	-	s
7.	Popielica <i>Glis glis</i>	Świnia Góra 138f	gatunek rzadki	zagrożony	-	-	-	sc NT
8.	Wiewiórka pospolita <i>Sciurus vulgaris</i>	Świnia Góra 161a	gatunek częsty	niezagrożony	-	-	-	s
		Jastrzębia 155b						
		Dalejów 57h						
9.	Jeż europejski <i>Erinaceus europaeus</i>	Jastrzębia 131f	gatunek częsty	niezagrożony	-	-	-	sc
10.	Kozatka <i>Dryomys nitedula</i>	Bez lokalizacji	gatunek rzadki	zagrożony	-	-	-	sc NT
11.	Orzesznica <i>Muscardinus avellanarius</i>	Bez lokalizacji	gatunek rzadki	niezagrożony	-	-	-	sc

Tabela 105 –c.d.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
12.	Smużka leśna <i>Sicista betulina</i>	Bez lokalizacji	gatunek rzadki	niezagrożony	-	-	-	s
13.	Gronostaj <i>Mustela erminea</i>	Bez lokalizacji	gatunek rzadki	zagrożony	-	-	-	s
14.	Wydra <i>Lutra lutra</i>	Grunty nieleśne k. wsi Łączna	gatunek sporadyczny	zagrożony	-	-	-	SOO cz
		Osieczno 107b	Miejsce-wody Liczebność-1					
		Bronkowice 31d	miejsce-rzeka Lubianka, Liczebność-1					
		Sieradowice 129a	Miejsce-Rzeka Świślina, okolice rezerwatu Góra Sieradowska					
15.	Borowiec wielki <i>Nyctalus noctula</i>	Bez lokalizacji	gatunek rzadki	zagrożony	-	-	-	sco
16.	Gacek brunatny <i>Plecotus auritus</i>	Bez lokalizacji	gatunek rzadki	zagrożony	-	-	-	sco
17.	Mroczek późny <i>Eptesicus serotinus</i>	Bez lokalizacji	gatunek rzadki	zagrożony	-	-	-	sco
18.	Nocek duży <i>Myotis myotis</i>	Kamionka 126b	Miejsce-drzewostan, Liczebność-1	zagrożony	-	-	-	SOO sco
19.	Nocek rudy <i>Myotis daubentoni</i>	Bez lokalizacji	gatunek rzadki	zagrożony	-	-	-	sco
20.	Nocek Brandta <i>Myotis brandti</i>	Bez lokalizacji	gatunek rzadki	zagrożony	-	-	-	sco
21.	Nocek wąsatek <i>Myotis mystacinus</i>	Bez lokalizacji	gatunek rzadki	zagrożony	-	-	-	sco
22.	Nocek łydkowłosy <i>Myotis dasycneme</i>	Bez lokalizacji	gatunek rzadki	zagrożony	-	-	-	SOO scbo EN
23.	Kret <i>Talpa europaea</i>	Bez lokalizacji	gatunek pospolity	niezagrożony	-	-	-	cz
24.	Ryjówka aksamitna <i>Sorex araneus</i>	Bez lokalizacji	gatunek częsty	niezagrożony	-	-	-	s
25.	Ryjówka malutka <i>Sorex minutus</i>	Bez lokalizacji	gatunek częsty	zagrożony	-	-	-	s
26.	Wilk <i>Canis lupus</i>	Jastrzębia 203a	drogi leśne Liczebność-4	zagrożony	-	-	-	SOO sc NT

Tabela 105 –c.d.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
27.	Nocek Bechsteina <i>Myotis</i> <i>bechsteinii</i>	Kamionka 126d	gatunek rzadki	zagrożony	-	-	-	SOO sco NT

Objaśnienia do tabeli:

- L** - legowcy (gniazdujący regularnie na znacznym obszarze)
I - legowcy tylko lokalnie albo sporadycznie
P - przelotny lub przylatujący (stacjonujący regularnie podczas wędrówek lub na zimowiskach)
[ ] - pochodzenie niepewne (kategoria D)
Z - gatunek zalatujący (pojawia się nieregularnie)
s - gatunek objęty ochroną ścisłą;
sc - gatunek objęty ochroną ścisłą, wymagający ochrony czynnej;
scb - gatunek objęty ochroną ścisłą, wymagający ochrony czynnej i bezwzględnej (bez odstępstw od zakazów);
sbo - gatunek objęty ochroną ścisłą, wymagający ochrony bezwzględnej (bez odstępstw od zakazów) oraz ochrony strefowej;
sb - gatunek objęty ochroną ścisłą, wymagający ochrony bezwzględnej (bez odstępstw od zakazów);
sco - gatunek objęty ochroną ścisłą, wymagający ochrony czynnej oraz ochrony strefowej;
scho - gatunek objęty ochroną ścisłą, wymagający ochrony czynnej i bezwzględnej (bez odstępstw od zakazów) oraz ochrony strefowej;
SOO - gatunek wymieniony w załączniku II dyrektywy siedliskowej
OSO - gatunek wymieniony w zał. I dyrektywy ptasiej
cz - gatunek objęty ochroną częściową;
I - gatunek łowny z okresem ochronnym
Kategoria zagrożenia wg. Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt
CR – gatunek skrajnie zagrożony,
EN – gatunek silnie zagrożony,
VU – gatunek wysokiego ryzyka, narażony na wyginięcie,
NT – gatunki niższego ryzyka, lecz bliskie zagrożenia,
LR – gatunek najniższego ryzyka
LC – gatunek najmniejszej troski
DD – gatunek zagrożony jednak o nieznanym stopniu zagrożenia

4. Pozostałe walory przyrodniczo-leśne

4.1. Leśny Kompleks Promocyjny

Leśne Kompleksy Promocyjne godzą cele gospodarcze z celami aktywnej ochrony ekosystemów, propagują przyjazne dla środowiska technologie oraz promują badania naukowe. „PUSZCZA ŚWIĘTOKRZYSKA” jest jednym z dwóch LKP położonych na terenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu. Utworzony został **Zarządzeniem Nr 75 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 13.12.2004 r. w sprawie Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Puszcza Świętokrzyska” (ZO-731-1/39/04) (zmieniona zarządzeniem nr 43/2007 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 3 sierpnia 2007 r., oraz nr 26/2008 DGLP z dnia 26 marca 2008 r.)**. Obejmuje on swoim zasięgiem Nadleśnictwa: Kielce, Zagnańsk, Łagów, **Suchedniów**, Daleszyce oraz obr. Rataje w N-ctwie Skarżysko.

Na podstawie w/w zarządzenia ustalono cel LKP „PUSZCZA ŚWIĘTOKRZYSKA”, którym jest promocja trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, ochrona zasobów przyrody w lasach oraz edukacja leśna społeczeństwa.

LKP „PUSZCZA ŚWIĘTOKRZYSKA” jest obszarem funkcjonalnym o znaczeniu ekologicznym, edukacyjnym i społecznym.

Utworzenie tego LKP było realizacją jednego z ważniejszych postulatów zawartych w Regionalnym Programie Operacyjnym Polityki Leśnej Państwa dla Regionu. LKP obejmuje wyżynne, podgórskie i górskie kompleksy leśne, które stanowią w dużej części otulinę Świętokrzyskiego Parku Narodowego. Powiązanie LKP z wielkopowierzchniowymi formami

ochrony przyrody nie kończy się jedynie na sąsiedztwie z parkiem narodowym, istnieje tu 5 parków krajobrazowych, a mianowicie: *Cisowsko-Orłowski PK*, *Sieradowicki PK*, *Suchedniowsko-Oblęgarski PK*, *Chęcińsko-Kielecki PK*, *Jeleniowski PK*, oprócz tego pozostały teren LKP praktycznie w całości pokryty został obszarami chronionego krajobrazu. Utworzone zostały również obszary w ramach sieci NATURA 2000.

Bez wątplenia uzupełnieniem bogactwa przyrodniczego są liczne zabytki kultury materialnej, zarówno wspaniałego budownictwa sakralnego, świeckiego oraz industrialnego. Walory przyrodnicze, ale również kulturowe terenu, na którym ustanowiono LKP, zdecydowanie wyróżniają się, co predysponuje je do szczególnej ochrony, ale również wykorzystania w edukacji. Oprócz zabiegów ochrony biernej, dla utrzymania, ale również przywrócenia równowagi ekologicznej, bardzo ważne jest stosowanie aktywnych (czynnych) metod ochrony, w tym dalsza restytucja jodły, buka i modrzewia polskiego.

4.2. Cenne drzewa

Oprócz istniejących pomników przyrody ożywionej na terenie lasów Nadleśnictwa Suchedniów, w ramach przeprowadzonej taksacji lasu wyszczególniono kolejne stare drzewa, wyróżniające się pod względem cech biometrycznych, są to:

Obr. Bliżyn: Db-1szt./67Aj; So-1szt./70l; So-1szt./70m; Db-1szt./100c; drzewo-1szt./157i; Db-1szt./218f.

Obr. Siekierno : Db-1szt./18i; Db-2szt./19f; Db-1szt./44c; Db-1szt./65c; Db-1szt./70a; Db-1szt./86a; Db-1szt./96a; Db-1szt./111h.

Obr. Suchedniów: So-2szt./21g; Db-1szt./35c

Drzewa te powinny zostać poddane w przyszłości lustracji terenowej przy udziale służb konserwatorskich w celu określenia możliwości ustanowienia ochrony pomnikowej.

4.3. Lasy ochronne stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody

Wyróżniające się fragmenty ekosystemów leśnych zaliczono do lasów ochronnych, które podzielono na poszczególne kategorie, jedną z nich są cenne fragmenty rodzimej przyrody. W tabeli poniżej zestawiono pododdziały, w których tą kategorię uznano, drzewostany te zostały wyłączone z projektowania cięć rębnych.

Łączna powierzchnia lasów stanowiących cenne fragmenty rodzimej przyrody w Nadleśnictwie Suchedniów wynosi **155.37 ha**. Tą kategorią ochronności objęto siedliska wilgotne i bagienne, a część z nich zakwalifikowano jako grunty leśne objęte szczególną ochroną.

Tabela 106 . Wykaz lasów ochronnych stanowiących cenne fragmenty rodzimej przyrody

Obręb leśny	Powierzchnia [ha]	Lokalizacja
Bliżyn	107,47	3a, 4a, 7b, 7i, 11a, 12k, 12l, 12m, 14c, 14g, 15i, 25j, 39f, 39g, 39j, 41c, 41m, 41n, 41o, 41p, 41r, 42h, 42i, 43k, 44j, 49k, 49m, 53a, 53b, 53l, 53m, 54l, 55x, 56h, 60x, 61w, 62f, 63b, 68h, 71c, 78h, 79a, 79b, 79c, 83c, 90k, 91o, 99b, 102h, 102k, 102l, 104d, 123g, 130m, 140k, 153f, 164d, 170b, 181c, 188f, 196f, 198n
Siekierno	31,42	15l, 25c, 25d, 26c, 34d, 36b, 36c, 37a, 37i, 37l, 39l, 59d, 94c, 95h
Suchedniów	16,48	73k, 73p, 92i, 92k, 103f, 104a, 132c, 132h, 132i, 151c, 151i, 179c
Razem	155,37	-

Szczegółowy podział na kategorie ochronności, wraz z lokalizacją zamieszczono w I części elaboratu (rozdz. 2.8).

4.4. Grunty leśne niezalesione objęte szczególną ochroną

Grunty leśne niezalesione objęte szczególną ochroną wyodrębniono na terenach bagiennych oraz siedliskach wilgotnych w obrębie Bliżyn w oddziałach: **7 b; 12 n; 24 d; 25 a; 49 k,m; 60 x; 150 j; 164 d** o łącznej powierzchni **20.98 ha**. Są to fragmenty lasu, które należy zachować w stanie niezmienionym, a w przyszłości wydaje się celowe objąć je prawną ochroną w postaci użytków ekologicznych.

4.5. Drzewostany

Drzewostany są podstawowym i najważniejszym elementem ekosystemu leśnego. Charakteryzuje je szereg cech taksacyjnych, które w większości przedstawiono w pozostałych częściach Planu Urządzenia Lasu, jedynie niektóre przedstawiono w tym rozdziale.

Tabela 107. Porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów nadleśnictwa

Jednostka	Średni wiek [lat]	Przeciętny zapas [m ³ /ha]	Bieżący przyrost [m ³ /ha]	Udział % siedlisk borowych	Udział % gatunków iglastych [pow.]
Obręb BLIŻYN	82	270	7	15.6	71
Obręb SIEKIerno	78	273	8	4.7	69.3
Obręb SUCHEDNIÓW	79	296	7	8.3	64.9
Nadleśnictwo	80	280	7	10.3	68.4

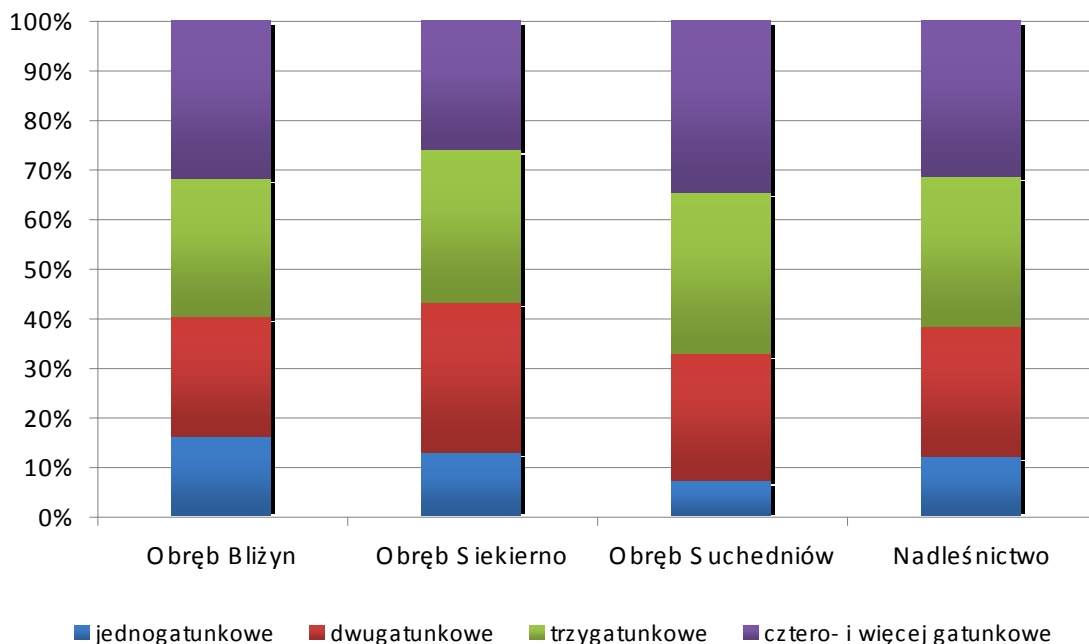
4.5.1. Bogactwo gatunkowe

Strukturę gatunkową drzewostanów poddano analizie, biorąc pod uwagę ilość gatunków w składzie warstwy drzew, ewentualnie Ip i Iip. Wyróżniono tu cztery grupy drzewostanów tj.: jedno-, dwu-, trzy-, a także cztero- i więcej gatunkowe. Wyniki przedstawiono poniżej w tabeli i na rycinie.

Tabela 108. Zestawienie powierzchni [ha] wg grup wiekowych i bogactwa gatunkowego

Obręb, nadleśnictwo	Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Powierzchnia [ha]				
		Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Obręb BLIŻYN	jednogatunkowe	142.04	546.22	422.24	1110.50	16.0
	dwugatunkowe	276.86	621.05	780.85	1678.76	24.2
	trzygatunkowe	239.57	708.13	988.00	1935.70	27.9
	cztero- i więcej gatunkowe	151.71	927.85	1130.43	2209.99	31.9
Obręb SIEKIerno	jednogatunkowe	55.86	349.96	141.30	547.12	12.8
	dwugatunkowe	76.90	635.48	579.09	1291.47	30.3
	trzygatunkowe	121.90	645.69	542.40	1309.99	30.8
	cztero- i więcej gatunkowe	81.60	655.69	372.59	1109.88	26.1
Obręb SUCHEDNIÓW	jednogatunkowe	61.97	200.34	200.41	462.72	7.1
	dwugatunkowe	93.83	692.16	889.14	1675.13	25.6
	trzygatunkowe	124.05	1050.06	953.44	2127.55	32.6
	cztero- i więcej gatunkowe	126.92	1353.87	789.55	2270.34	34.7
Nadleśnictwo Suchedniów	jednogatunkowe	259.87	1096.52	763.95	2120.34	12.0
	dwugatunkowe	447.59	1948.69	2249.08	4645.36	26.2
	trzygatunkowe	485.52	2403.88	2483.84	5373.24	30.3
	cztero- i więcej gatunkowe	360.23	2937.41	2292.57	5590.21	31.5

Ryc. 39. Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg bogactwa gatunkowego

Drzewostany o zróżnicowanym składzie gatunkowym tzn. powyżej czterech gatunków w Nadleśnictwie Suchedniów stanowią 31.5% powierzchni drzewostanów.

Największe zróżnicowanie składów gatunkowych występuje w obrębie leśnym Suchedniów i wynosi 34.7 %. Drzewostany jednogatunkowe stanowią 12 % powierzchni drzewostanów Nadleśnictwa Suchedniów.

4.5.2. Struktura

Strukturę pionową przeanalizowano w oparciu o podział na wyróżnione w Nadleśnictwie Suchedniów grupy drzewostanów: jednopiętrowe, dwupiętrowe, wielopiętrowe, KO i KDO. Wyniki zawarto w zamieszczonej poniżej tabeli oraz na wykresie. Wskazują one na wciąż niezbyt duże zróżnicowanie lasów nadleśnictwa pod względem rozpatrywanej cechy – są to głównie drzewostany jednopiętrowe.

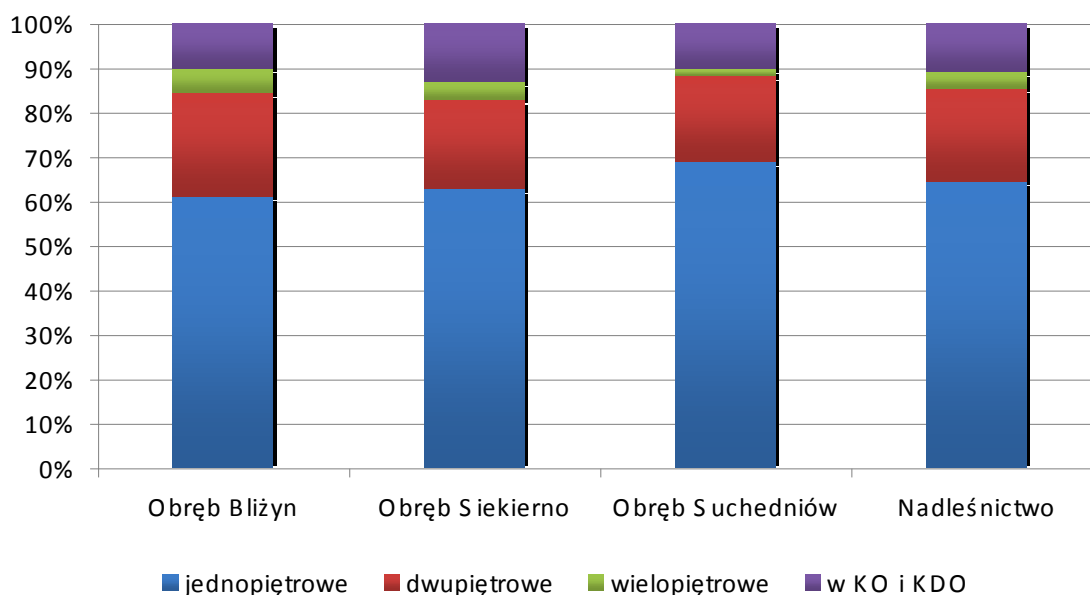
Należy mieć na względzie, że interpretacja struktury drzewostanów w oparciu o poniższe dane, będące pochodną zastosowanej metody inwentaryzacyjnej, nie odzwierciedla w pełni stanu faktycznego. Pewna, bowiem grupa drzewostanów złożonych z drzew o różnym wieku tworzących strukturę warstwową, ujmowana jest formalnie jako drzewostany jednopiętrowe. Nie ulega wątpliwości, że zabiegi hodowlane wykonane w trakcie poprzedniego okresu gospodarczego i planowane do wykonania w trakcie kolejnego, przyczynią się do większego zróżnicowania budowy pionowej zbiorowisk leśnych, a tym samym do podniesienia ich stabilności.

Tabela 109. Zestawienie powierzchni [ha] wg grup wiekowych i struktury

Obręb, nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Powierzchnia [ha]				
		Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
1	2	3	4	5	6	7
Obręb BLIŻYN	jednopiętrowe	797.66	2309.08	1133.57	4240.31	61.1
	dwupiętrowe	0.00	299.10	1306.36	1605.46	23.2
	wielopiętrowe	12.52	182.84	184.50	379.86	5.5
	o budowie przerębowej	0.00	0.00	0.00	0.00	0.0
	w KO i KDO	0.00	12.23	697.09	709.32	10.2
Obręb SIEKIERNO	jednopiętrowe	328.13	1823.04	520.25	2671.42	62.7
	dwupiętrowe	0.00	288.06	568.62	856.68	20.1
	wielopiętrowe	8.13	122.00	39.32	169.45	4.0
	o budowie przerębowej	0.00	0.00	0.00	0.00	0.0
	w KO i KDO	0.00	53.72	507.19	560.91	13.2
Obręb SUCHEDNIÓW	jednopiętrowe	406.77	2800.06	1289.65	4496.48	68.8
	dwupiętrowe	0.00	380.37	888.36	1268.73	19.4
	wielopiętrowe	0.00	52.72	36.57	89.29	1.4
	o budowie przerębowej	0.00	0.00	0.00	0.00	0.0
	w KO i KDO	0.00	63.28	617.96	681.24	10.4
Nadleśnictwo Suchedniów	jednopiętrowe	1532.56	6932.18	2943.47	11408.21	64.3
	dwupiętrowe	0.00	967.53	2763.34	3730.87	21.0
	wielopiętrowe	20.65	357.56	260.39	638.60	3.6
	o budowie przerębowej	0.00	0.00	0.00	0.00	0.0
	w KO i KDO	0.00	129.23	1822.24	1951.47	11.0

Ryc. 40. Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg. struktury

W lasach Nadleśnictwa Suchedniów dominują drzewostany jednopiętrowe, stanowią one 64.3 % powierzchni drzewostanów. Drzewostany wielopiętrowe stanowią najmniejszy udział w powierzchni drzewostanów we wszystkich obrębach leśnych Nadleśnictwa Suchedniów.

4.5.3. Pochodzenie

Poniżej w tabeli oraz na rycinie przedstawiono dane dotyczące pochodzenia (sposobu odnowienia) drzewostanów.

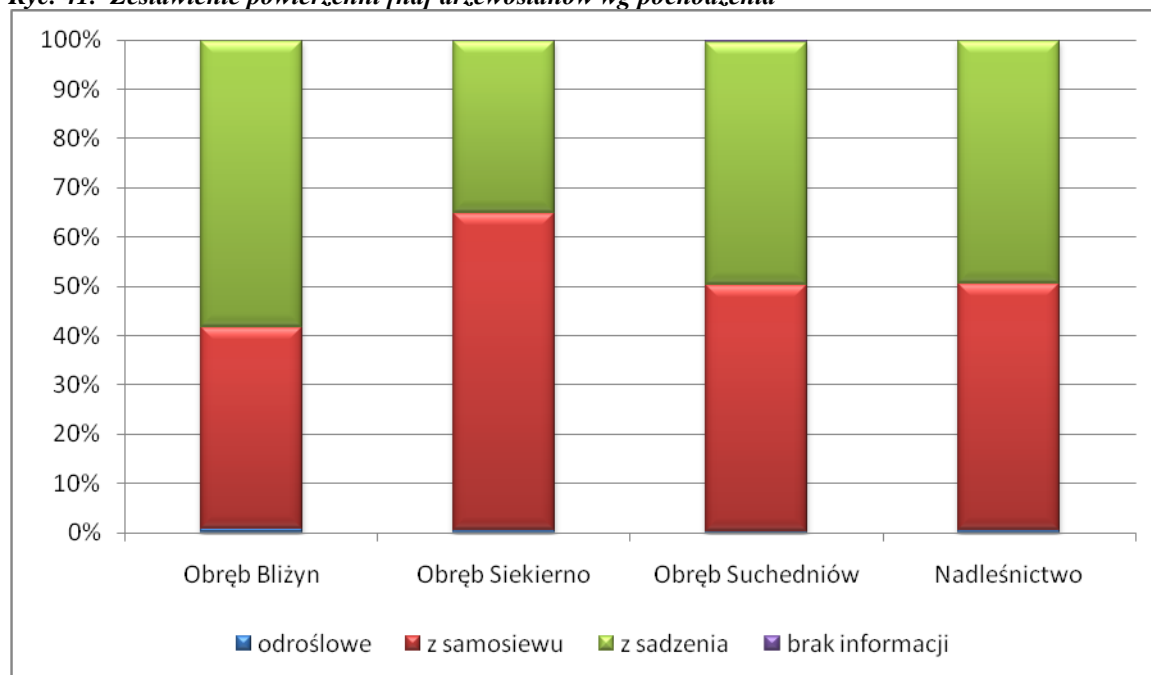
Jak wynika z tabeli poniżej, w Nadleśnictwie Suchedniów udział drzewostanów pochodzenia sztucznego (z sadzenia) jest porównywalny z drzewostanami odnawianymi w sposób naturalny i wynosi około 49%. W obrębie Bliżyn udział procentowy drzewostanów pochodzących z odnowienia sztucznego jest najwyższy w Nadleśnictwie i wynosi 58.1%, natomiast w obrębie Siekierno udział powierzchniowy drzewostanów odnawianych naturalnie jest najwyższy i wynosi 64.2%.

Drzewostany odrosłowe stanowią znikomą część w udziale powierzchniowym drzewostanów Nadleśnictwa – 0.4%.

Tabela 110. Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg rodzajów i pochodzenia oraz grup wiekowych

Obręb, nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Powierzchnia [ha]				
		Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
1	2	3	4	5	6	7
Obręb Bliżyn	odrosłowe	6.67	42.27	8.79	57.73	0.8
	z samosiewu	128.05	1011.11	1704.22	2843.38	41.0
	z sadzenia	675.46	1746.39	1606.42	4028.27	58.1
	brak informacji	0.00	3.48	2.09	5.57	0.1
Obręb Siekierno	odrosłowe	5.16	13.62	4.56	23.34	0.5
	z samosiewu	141.98	1352.71	1240.63	2735.32	64.2
	z sadzenia	189.12	912.78	385.44	1487.34	34.9
	brak informacji	0.00	7.71	4.75	12.46	0.3
Obręb Suchedniów	odrosłowe	0.00	20.32	4.91	25.23	0.4
	z samosiewu	95.58	2138.01	1031.06	3264.65	50.0
	z sadzenia	308.77	1135.82	1777.76	3222.35	49.3
	brak informacji	2.42	2.28	18.81	23.51	0.4
Nadleśnictwo Suchedniów	odrosłowe	11.83	76.21	18.26	106.30	0.6
	z samosiewu	365.61	4501.83	3975.91	8843.35	49.9
	z sadzenia	1173.35	3794.99	3769.62	8737.96	49.3
	brak informacji	2.42	13.47	25.65	41.54	0.2

Ryc. 41. Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg pochodzenia

4.5.4. Drzewostany wyróżniające się pod względem różnorodności biologicznej

Na potrzeby „Programu Ochrony Przyrody” przyjęto, że drzewostany wyróżniające się pod względem różnorodności biologicznej to takie, które zawierają w składzie (warstw: drzew, I piętra i II piętra) 8 i więcej gatunków. Jest to zasadnicze uproszczenie, ograniczające się jedynie do różnorodności na poziomie gatunkowym i dotyczy jedynie drzew, pozwala jednak wyodrębnić drzewostany o bogatszym składzie gatunkowym.

Tabela 111. Drzewostany wyróżniające się bioróżnorodnością

Obwód	Liczba gatunków	Powierzchnia [ha]	Oddział, pododdział
1	2	3	4
Blizyn	7	734.56	10c, 10h, 19g, 20b, 32a, 39k, 52d, 59a, 63b, 64b, 65c, 65d, 66h, 71m, 71r, 78j, 86b, 87g, 89g, 90g, 93b, 95j, 98a, 99k, 100g, 101g, 101i, 105b, 105c, 106d, 107Bd, 107Bf, 108j, 110g, 112k, 114i, 116j, 116m, 118a, 121c, 121h, 122f, 122h, 126a, 126d, 131j, 131k, 132f, 133a, 133d, 133m, 134r, 136a, 137b, 137d, 137o, 141g, 143f, 143h, 143o, 146a, 148a, 149i, 150b, 151a, 151b, 151f, 153c, 153r, 154j, 154o, 154r, 156b, 157k, 158a, 158g, 158k, 159b, 159c, 160b, 160d, 162d, 163h, 164c, 165b, 165j, 166i, 173h, 174f, 174h, 174j, 175a, 175d, 175f, 176a, 177b, 179a, 180c, 181f, 186a, 189a, 186f, 191a, 191b, 191c, 193b, 194c, 196k, 196m, 197f, 198b, 200c, 202g, 203b, 203j, 205i, 207c, 208d, 209c, 210a, 210g, 212f, 213b, 214b, 215d
	8	589.13	53f, 59b, 61l, 64c, 72i, 73p, 77n, 78n, 79m, 85Aa, 88b, 91f, 91i, 91n, 92n, 93d, 93h, 94b, 95g, 99a, 104h, 108a, 108c, 111c, 112a, 113b, 113d, 114b, 117c, 117d, 121g, 122g, 123j, 132d, 132h, 132j, 134f, 134j, 135h, 137i, 137r, 138a, 138d, 139c, 141c, 141m, 144g, 152a, 153h, 154d, 154p, 155h, 155i, 156a, 156g, 156m, 160g, 160j, 161b, 162f, 163d, 164b, 165d, 168a, 168b, 169d, 169f, 175c, 178a, 178d, 179b, 180d, 180f, 181g, 182f, 182g, 185c, 185d, 185g, 187f, 188c, 189d, 189g, 190c, 192d, 194d, 196h, 198a, 201a, 202a, 203c, 204h, 205a, 205d, 206a, 214a, 214d, 215a, 215b, 217b,
	9	387.00	62j, 85b, 91m, 103j, 108b, 116d, 116f, 119f, 128f, 131p, 131r, 134g, 137f, 137l, 139a, 142h, 143b, 150f, 151d, 152g, 153b, 153p, 154m, 155n, 158h, 159d, 160a, 160h, 160l, 161a, 163a, 163k, 167f, 174g, 174k, 175b, 180b, 181b, 182b, 182j, 183c, 184f, 185h, 190a, 191f, 198k, 199a, 200a, 203d, 203g, 204f, 204g, 204i, 209d, 211i, 212c, 212d, 213a, 216b, 217a,
	10	185.47	73g, 91a, 95h, 95l, 112l, 134h, 135c, 137c, 137g, 137k, 155d, 156h, 157m, 158l, 166h, 167c, 167d, 167g, 168c, 181i, 182c, 184b, 185b, 191d, 197g, 199b, 204a, 204c,
	11	116.36	90h, 138b, 152c, 155c, 155f, 161f, 163b, 182d, 185a, 197h, 208b, 209a, 212b
	12	49.03	89j, 111j, 137p, 155a, 156j, 185f, 187c
	14	18.65	59i, 137n
	razem	2080.20	

Tabela 111 – c.d.

1	2	3	4
Siekierno	7	631.64	2c, 3a, 3b, 3c, 4a, 5a, 5b, 6b, 8c, 10d, 11d, 12d, 14b, 14h, 23b, 26a, 29b, 30a, 31a, 31b, 31f, 33f, 38l, 44c, 50a, 50b, 56a, 57g, 58c, 67b, 68b, 71a, 71b, 72b, 75c, 76b, 77a, 80c, 81a, 85a, 94f, 96a, 99d, 100a, 108a, 110g, 111a, 112f, 114a, 114d, 114f, 115b, 116i, 116l, 117f, 121c, 123a, 123b, 124g, 125g, 125i, 125k, 127b, 130a, 130b, 132a, 133b, 133Ad, 133Af, 133Ah, 135a, 136d, 136f, 137a, 141a, 142j, 148a, 148d, 152a, 154d,
	8	285.61	2d, 9b, 10a, 10h, 11c, 11Ac, 12b, 14a, 14g, 29a, 32g, 45b, 53g, 59d, 66a, 72a, 75b, 82c, 83a, 83f, 94a, 95i, 100b, 100g, 106g, 109a, 110a, 111g, 114c, 115d, 116f, 116m, 117c, 124c, 131a, 133a, 143f, 145d, 146a, 154c,
	9	119.48	7a, 11b, 12g, 15a, 31i, 52a, 53f, 58b, 59g, 61h, 82f, 82g, 96d, 110c, 112h, 129b, 136c, 157c,
	10	28.25	28c, 52b, 82a, 82b, 110b
	razem	1064.98	
Suchedniów	7	821.72	1c, 1f, 1h, 3a, 3c, 7i, 9j, 10b, 10m, 12i, 12k, 14h, 17b, 21j, 22a, 22d, 26a, 28i, 30a, 31b, 33c, 33f, 35a, 35c, 35f, 36a, 36f, 37a, 41b, 42a, 48c, 49a, 49c, 53f, 54d, 54f, 54i, 55c, 56d, 56f, 59b, 59d, 60b, 61c, 61f, 62g, 63b, 69c, 69f, 69h, 70a, 70b, 70i, 71b, 72g, 73n, 76h, 78f, 80b, 81a, 88b, 88d, 89a, 91c, 95b, 97g, 102f, 103d, 112b, 114b, 115c, 116d, 123d, 129b, 134b, 139d, 141d, 142g, 154c, 155h, 155i, 156b, 156c, 156g, 157a, 162b, 163a, 163c, 163d, 164a, 168c, 172c, 173c, 183d, 184a, 194h, 198i, 198k, 200a, 201b, 205b, 205f, 206f, 208a, 210g, 212a, 212d, 213b, 213g, 215a, 215b, 225a, 225f, 227j, 230b, 230d, 231c, 240d,
	8	243.82	7h, 11c, 12c, 17c, 21f, 21g, 23a, 29a, 29b, 32a, 33l, 34c, 36d, 47c, 49g, 52c, 53n, 55d, 60a, 61b, 63a, 88c, 89b, 93h, 100a, 116a, 133g, 141b, 188g, 189a, 191b, 198g, 210d, 214a, 223b, 224d, 226g, 229c,
	9	121.93	29d, 31a, 55b, 64a, 65i, 76g, 77a, 90b, 92l, 94a, 113b, 116f, 126i, 200b, 221c,
	10	100.21	12m, 18a, 33d, 73j, 82a, 90a, 94f, 103a, 103b, 199b, 212c,
	12	34.70	190a, 199a, 230a
	razem	1322.38	

4.5.5. Siedliska przyrodnicze

W 2007 roku w oparciu o zarządzenie nr 31 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 19 listopada 2006 r. w sprawie ustalenia systemu okresowej powszechnej inwentaryzacji gatunków roślin, zwierząt, innych organizmów i siedlisk przyrodniczych mających znaczenie wskaźnikowe przy ocenie stanu lasów oraz prognozowaniu zmian w ekosystemach leśnych (znak: ZO -732 -2- 18/2006) oraz na podstawie Decyzji nr 61 w sprawie przeprowadzenia w roku 2006-2007 powszechnej inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (znak: ZO-732-2-19/2006) na terenie N-ctwa Suchedniów przeprowadzono inwentaryzację siedlisk przyrodniczych.

Zgodnie z art. 1b Dyrektywy siedliskowej: „**siedlisko przyrodnicze**” – to obszar lądowy lub wodny, wyróżniony w oparciu o cechy geograficzne, abiotyczne i biotyczne, całkowicie naturalne lub półnaturalne”.

W ramach prac terenowych wyodrębniono powierzchnię **2038.18 ha** (pododdziałów), w których zinwentaryzowano siedlisko przyrodnicze, w tym siedlisk leśnych **2027.81 ha**, co stanowi ok. **11 %** powierzchni leśnej Nadleśnictwa. Tabela poniżej ukazuje strukturę powierzchniową zinwentaryzowanych siedlisk przyrodniczych dla N-ctwa Suchedniów, w ramach obrębów leśnych oraz poszczególnych rodzajów siedlisk.

Tabela 112. Wykaz siedlisk przyrodniczych chronionych w N-ctwie Suchedniów wg. inwentaryzacji LP z 2007 r.

Nazwa siedliska ¹	Kod siedliska ¹	Powierzchnia [ha]
		pododdziałów
Obr. Bliżyn		
1	2	3
Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe	6410	4.38
Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą	7110	3.22
Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	7140	1.69
Kwaśne buczyny	9110	88.40
Żyzne buczyny	9130	55.56
Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	9170	54.26
Bory i lasy bagienne	91D0	19.90
Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	91E0	64.07
Jodłowy bór świętokrzyski	91P0	474.99
razem Obr. Bliżyn		766.47
Obr. Siekierno		
Bogate florystycznie górskie i niżowe murawy bliźniczkowe	6230	0.44
Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	6510	0.64
Kwaśne buczyny	9110	60.31
Żyzne buczyny	9130	2.93
Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	9170	222.42
Bory i lasy bagienne	91D0	8.50
Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	91E0	14.44
Jodłowy bór świętokrzyski	91P0	233.38
razem Obr. Siekierno		543.06
Obr. Suchedniów		
Kwaśne buczyny	9110	114.89
Żyzne buczyny	9130	133.98
Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	9170	129.27
Bory i lasy bagienne	91D0	0.39
Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	91E0	16.48
Jodłowy bór świętokrzyski	91P0	333.64
razem Obr. Suchedniów		728.65
razem N-ctwo		2038.18

¹ - Kody oraz nazwy siedlisk przyrodniczych chronionych przyjęto zgodnie z nomenklaturą i podziałem na typy i podtypy siedlisk przyrodniczych zamieszczonych w metodyce w/w inwentaryzacji.

Szczegółowy wykaz siedlisk przyrodniczych zamieszczono na końcu opracowania – (tabele 43, 44, 45).

Wszystkie wydzielenia, w których określono siedlisko przyrodnicze zostały włączone do lasów ochronnych. Znaczną część wyłączono z użytkowania rębego, a dla tych, w których zaplanowano rębnię, przyjęto sposób postępowania (głównie rębnie złożone) i intensywność cięć, które nie spowodują utraty wartości przyrodniczej w dłuższej perspektywie czasowej.

Dokładna analiza wpływu zaprojektowanych zabiegów na siedliska przyrodnicze została przeprowadzona w prognozie oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu.

5. Walory kulturowe

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Suchedniów znajduje się wiele cennych zabytków kultury materialnej, które wpisyły się na stałe w krajobraz przyrodniczo-kulturowy regionu i są istotnym elementem uzupełniającym walory przyrodnicze.

Lasy Nadleśnictwa Suchedniów położone są na terenach dawnego Staropolskiego Okręgu Przemysłowego, którego początki sięgają II wieku p.n.e. O tym, że w starożytności wytapiano tu żelazo, w prymitywnych piecach zwanych dymarkami, świadczą pozostałości żużlu posiadającego znaczny procent żelaza. Pierwsza pisemna wzmianka o Suchedniowie pochodzi z 1510 roku. Osada była własnością biskupów krakowskich, którzy rozwijali tu przemysł. Do powstania Suchedniowa i pobliskich miejscowości przyczyniło się utworzenie traktu krakowskiego, który wiodł przez Miechów, Jędrzejów, Chęciny, Kielce, Łączną, Suchedniów, Skarżysko, Radom i Białobrzegi. Trakt ten powstał na skutek przeniesienia stolicy z Krakowa do Warszawy w 1596. Spowodował przy tym wycinę lasów, zakładanie gospodarstw, spiętrzanie wody w rzekach, tworzenie osad i gmin. Utwardzono go w poł. XIX, pod zaborem rosyjskim, dla potrzeb wojska.

Lasy suchedniowskie były miejscem wielu walk narodowowyzwoleńczych, począwszy od okresu powstań, kończąc na II wojnie światowej. Po jej wybuchu już w 1939 organizowano tu konspirację. Przez teren ten przechodził oddział mjr. Henryka Dobrzańskiego "Hubala", który zatrzymał się na pewien czas w gajówce Kruk. W lasach działały oddziały partyzanckie AK "Ponurego", "Nurta" i "Szarego". Dokonywały one licznych akcji. W lasach Nadleśnictwa miały miejsce masowe egzekucje. Największą zbrodnią była pacyfikacja i spalenie Michniowa oraz zamordowanie 203 jego mieszkańców.

Niemymi świadkami historii tych terenów pozostają zachowane do dziś zabytki kultury materialnej. Najliczniej reprezentowane przez pozostałości ośrodków przemysłowych oraz miejsc kultu w postaci kościołów i kaplic. W lasach zlokalizowanych jest wiele mogił oraz miejsc upamiętniających walki narodowowyzwoleńcze.

Obiekty zabytkowe podlegają ochronie na mocy ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. (Dz.U. Nr 162 poz. 1568) o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

„Gospodarka leśna w lasach wpisanych do rejestru zabytków i w lasach, na terenie których znajdują się zabytki archeologiczne wpisane do rejestru zabytków, prowadzona jest w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków, z uwzględnieniem przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami” (Art. 127. ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, zmieniający Art. 7 ust. 3 w ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach)”. Ponadto zgodnie z Ustawą z dnia 24 lutego 2006 r. o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. nr 50, poz. 362) w przypadku nowych zalesień lub zmiany charakteru dotychczasowej działalności leśnej na terenie, na którym znajdują się zabytki archeologiczne – Nadleśnictwo jest obowiązane pokryć koszty badań archeologicznych oraz ich dokumentacji, jeżeli przeprowadzenie takich badań jest niezbędne w celu ich ochrony.

Tabela 113. Wykaz miejsc pamięci narodowej, mogił zlokalizowanych w lasach Nadleśnictwa Suchedniów

Lp.	Nazwa obiektu	Położenie	Ogólny opis obiektu
OBRĘB LEŚNY BLIŻYN			
1	2	3	4
1.	Żołnierze „Hubala”	L-ctwo Odrowążek, oddz. 67A1	W środę 27 marca 1940 r. hitlerowcy schwytali i zakuli bagnetami dwóch żołnierzy z oddziału mjr-a „Hubala”. Jeden z nich nazywał się Marian Stankiewicz, natomiast personalia drugiego są nieznane. Grób ziemny zwieńczony drewnianym krzyżem w drewnianym ogrodzeniu, znajdujący się na terenie obrębu Bliżyn, w oddz. 67A1 leśnictwa Odrowążek.
2.	Zwycięski bój	L-ctwo Wilczy Bór oddz. 213b.	1 kwietnia 1940 r. Wydzielony Oddział Wojska Polskiego mjr-a Henryka Dobrzańskiego – „Hubala”, stoczył zwycięską walkę z Niemcami. Dla jej upamiętnienia – w miejscu gdzie się rozegrała – ustawiono kamienny obelisk z tablicą pamiątkową, na której napisano: „PAMIĘCI BOHATERSKICH ŻOŁNIERZY Z WYDZIELONEGO ODDZIAŁU WOJSK POLSKICH, KTÓRZY POD DOWÓDZTWE MJR H. DOBRZAŃSKIEGO – „HUBALA” STOCZYLI TUTAJ W DNIU 1 IV 1940 R. ZWYCIĘSKI BÓJ Z OKUPANTEM NIEMIECKIM I DALI PRZYKŁAD WALKI Z PRZEMOCĄ” .
3.	Żołnierz „Hubala”	L-ctwo Szalas, oddz. 32k.	W trakcie walki oddziału mjr-a „Hubala” z hitlerowcami, 1 kwietnia 1940 r. poległ jeden z żołnierzy polskich. W miejscu jego śmierci znajduje się grób z wysmukłym kamiennym nagrobkiem, na którym umocowano tablicę z napisem: „NIEZNANY UŁAN Z ODDZIAŁU WYDZIELONEGO WOJSK POLSKICH MJR „HUBALA” H. DOBRZAŃSKIEGO POLEGŁ W SZALASIE 1 IV 1940. CZEŚĆ JEGO PAMIĘCI PRZEWODNICZY ŚWIĘTOKRZYSKY PTTK” .
4.	Cmentarz jeńców radzieckich	Lasy niepaństwowe wsi Jastrzębia przy drodze łączącej Bliżyn ze Świnia Górą.	Od października 1941 do marca 1942 roku w Bliżynie istniał obóz, do którego hitlerowcy przywozili jeńców radzieckich. Skrajnie trudne warunki, ciężka praca i częste mordy dokonywane przez hitlerowców na jeńcach powodowały wśród nich bardzo wysoką śmiertelność. Ogółem na pobliskim cmentarzu spoczywa jw. 10 tys. Jeńców.
5.	Krzyż IV	L-ctwo Świnia Góra, oddz. 95 i.	Krzyż wzniesiony przez nieżyjącego już Zygmunta Malinowskiego – o. „Żbik”, żołnierza AK, leśniczego l-ctwa Świnia Góra. Jest to upamiętnienie tragicznej śmierci jego ojca i dwu braci, zamordowanych w trakcie pacyfikacji Michniowa w dniu 12 lipca 1943 r. Krzyż wykonany jest z drewna dębowego i ogrodzony płotkiem z drewnianych sztachetek.
6.	Ppor. „Oset”	L-ctwo Jastrzębia, oddz. 179a.	W piątek, 8 sierpnia 1943 r. oddział AK pod dowództwem ppor. Władysława Wasilewskiego o. „Oset” stoczył walkę z Niemcami. W jej efekcie zabito ośmiu wrogów. Sam „Oset” jednak – na skutek zacięcia się broni – zginął. W miejscu zdarzenia znajduje się obecnie wymurowany z kamienia nagrobek z tablicą, na której napisano: „W TYM MIEJSCU DNIA 6 SIERPNI 1943 ROKU W WIEKU 22 LAT POLEGŁ ZA OJCZYZNĘ W WALCE Z NIEMIECKĄ ŻANDARMERIĄ PODHARCMISTRZ, PODPORUCZNIK ŚP. WŁADYSŁAW WASILEWSKI „OSET” D-CA ODDZIAŁU ZE ŚWIĘTOKRZYSKICH ZGRUPOWAŃ PARTYZANCKICH ARMII KRAJOWEJ DOWODZONYCH PRZEZ POR. „PONUREGO” TOWARZYSZE BRONI WRZESIEŃ 1990” .

Tabela 113 –c.d.

1	2	3	4
7.	Obelisk upamiętniający walki JW.	Oddz. 116g.	Od 16 do 19 września 1944 r. silne oddziały Wehrmachtu, SS i własowców usiłowały zlikwidować koncentrację brygad partyzanckich JW. w lasach suchedniowskich. Walki trwały 4 dni i 19 września nocą partyzanci wydostali się z okrażeń przechodząc w rejon lasów koneckich. Wydarzenie to upamiętnia obelisk z czerwonego piaskowca ogrodzony drewnianym płotkiem, znajdujący się przy leśniczówce.
8.	Polegli żołnierze radzieccy	L-ctwo Odrowążek, oddz. 44g, przy drodze leśnej Kopcie-Odrowążek.	W czasie ofensywy styczniowej 1945 r. pod Górnym Kucębowem zginęło 11 żołnierzy radzieckich. Zostali oni pogrzebani w miejscu śmierci; po wojnie zaś zwłoki ekshumowano. W miejscu tym stoją do dziś bardzo mocno już skorodowane, metalowe krzyże.
OBRĘB LEŚNY SIEKIERNO			
9.	Wykus	L-ctwo Bronkowice, oddz. 53c.	W czasie od czerwca do listopada 1943 r. znajdowała się tu baza oddziałów partyzanckich zgrupowania AK por. Jana Piwnika – „Ponurego”. Po pacyfikacji Michniowa i odwetowej akcji na pociąg wojskowy, w dniach 12 i 13 lipca 1943 r. hitlerowcy przeprowadzili obławę na partyzantów. Oddziały AK wydostały się z okrażeń i przeszły do lasów starachowickich. Kolejne, podejmowane przez Niemców, próby rozbicia koncentracji Świętokrzyskich Zgrupowań Partyzanckich AK miały miejsce w dniach 16-17 września i 28 października. Ta ostatnia obława była najtragiczniejsza w skutkach, gdyż przyniosła – w odróżnieniu od dwóch pierwszych – poważniejsze straty; śmierć poniosło 33 żołnierzy AK. Jej bezpośrednią konsekwencją było również odwołanie „Ponurego”, który dążył do koncentracji podległych sobie oddziałów w jedno większe zgrupowanie wbrew stanowisku Dowództwa Okręgu Radomsko-Kieleckiego AK. Dla upamiętnienia wzmiankowanych wydarzeń i uczczenia poległych, na brzegu leśnej polany wzniesiono murowaną kapliczkę. We frontowej niszy znajduje się wizerunek Matki Boskiej Bolesnej, zaś na ścianach kapliczki wyryte są pseudonimy poległych partyzantów. Całość ogrodzona jest niskim murkiem. Na jego wewnętrznych ścianach znajdują się tabliczki upamiętniające zmarłych i zamordowanych – w okresie późniejszym od opisywanych wydarzeń – żołnierzy ze zgrupowania „Ponurego” i „Nurta”. Obok kapliczki pochowano sprowadzone tu w okresie powojennym prochy „Nurta” – Eugeniusza Kaszyńskiego.
10.	Mogila partyzancka żołnierzy AK.	L-ctwo Bronkowice, oddz. 11 a.	Zbiorowa mogiła 22 partyzantów z oddziału ppor. Jana Kosińskiego ps” Inspektor Jacek” poległych w boju z hitlerowcami 28 października 1943 r. w obronie radiostacji.
11.	Mogila partyzancka żołnierzy AK.	L-ctwo Bronkowice, oddz. 54c.	Zbiorowa mogiła partyzantów grupy warszawskiej ze zgrupowania AK „Ponurego” i „Nurta”.
12.	Grób żołnierza AK.	L-ctwo Bronkowice, oddz. 11 d.	Grób Mariana Cieśli o. „Mietek”- żołnierza z ochrony radiostacji; poległ 28 października 1943 r.
13.	Mogila żołnierza AK.	L-ctwo Bronkowice, oddz. 30a.	Mogila Tadeusza Lange o. „Szyling”- żołnierza z plutonu ochronnego; poległ 28 października 1943 r.

Tabela 113 –c.d.

1	2	3	4
14.	„Zjawa”	Oddz. 76a, przy drodze łączącej Wąchock z Siekiernem.	W czwartek, 28 października 1943 r. w czasie pełnienia służby patrolowej śmierć poniosła Ludmiła Bożena Stefanowska o. „Zjawa”. Dopiero dwa dni później ciało „Zjawy” zostało pochowane przez jej braci: por. Jerzego Oskara, Stefanowskiego o. „Habdank” i Władysława Antoniego Stefanowskiego o. „Jawa” – również partyzantów u „Ponurego”. Miejsce śmierci i wojennego pochówku „Zjawy” znajduje się na terenie obrębu Siekierno w oddz. 76a przy drodze łączącej Wąchock z Siekiernem. Jest to mogiła ziemna z drewnianym krzyżem i blokiem kamiennym, na którym widnieje znak ugrupowania partyzanckiego wpisany w znak Polski Walczącej. Nieopodal tego miejsca, jw. 1 km na południe (oddz. 106g), znajduje się bezimienna, oznaczona starym, drewnianym krzyżem mogiła partyzanta poległego najprawdopodobniej tego samego dnia, w trakcie największej niemieckiej oblawy na skoncentrowane w rejonie Wykus oddziały AK.
OBRĘB LEŚNY SUCHEDNIÓW			
15.	Kapliczka powstańcza	L-ctwo Osieczno, oddz. 96b.	Kapliczka z okresu Powstania Styczniowego 1863 r. umieszczona na szczycie czworokątnego sosnowego słupa.
16.	Schron powstańczy	L-ctwo Osieczno, Północna część oddz. 96c	Na zboczu wzniesienia znajdował się bunkier-schron powstańców z lat 1863-1864. W miejscu tym pozyskiwano później kamień i bloki piaskowca na cele budowlane (rzekomo w nadziei odnalezienia skarbu), w związku z czym bunkier się nie zachował.
17.	Poległym leśnikom	L-ctwo Michniów, Oddz. 184c.	W czasie II wojny światowej, tj. od dnia 1 września 1939 r. życie straciło 287 leśników RDLP Radom. Wśród ofiar znajdują się: polegli żołnierze Września 1939 r., żołnierze różnych ugrupowań partyzanckich, leśnicy zamordowani wraz ze swymi rodzinami w osadach służbowych, skrytobójczo zamordowani w trakcie wykonywania obowiązków służbowych, wywiezieni do obozów koncentracyjnych w kraju i III Rzeszy, zakatowani w więzieniach NKWD i UB. Dwa bloki kamienne umieszczone obok siebie. W części frontowej jednego zamocowany jest orzeł wsparty na liściach dębowych, na drugim zaś umieszczono tablicę w kształcie połączonych trzech liści dębowych z napisem: „PAMIĘCI LEŚNIKÓW Z PUSZCZY ŚWIĘTOKRZYSKIEJ POLEGLYCH W WALCE Z NAJEŹDZCĄ HITLEROWSKIM ORAZ POMORDOWANYCH W OBOZACH ZAGŁADY I PACYFIKACJACH WSI ZAŁOGA NADLEŚNICTWA SUCHEDNIÓW I DYREKCJA OZLP LIPIEC 1986 R”.
18.	Pomnik	L-ctwo Rejów, Oddz. 140a przy trasie E-7.	Jest to pomnik wzniesiony ku czci polskich żołnierzy i partyzantów poległych w walce z hitlerowskim okupantem w trakcie wielu walk i starć, jakie miały miejsce na obszarach nadleśnictw: Suchedniów i Skarżysko. Pomnik składa się z dwóch strzelistych kolumn przypominających miecze grunwaldzkie. Połączone są one na górze wykonaną z żeliwa tarczą z orłem piastowskim. Obok, na murowanym bloku umieszczono tablicę ze stosownym napisem. Całość budowli znajduje się na trzystopniowym wywyższeniu.
19.	Mogiła żołnierza Września	L-ctwo Rejów, oddz. 141a.	We wrześniu 1939 r., na trasie wycofujących się jednostek Wojska Polskiego, prowadzącej w kierunku Warszawy, trwały zacięte boje. Jednego z poległych żołnierzy polskich pogrzebano w przydrożnej mogile, przy obecnej trasie E-7. Bliższych danych o żołnierzu, jego personaliów, daty i okoliczności śmierci – brak. Najprawdopodobniej zginął on 6 września 1939 r., a należał do jednostki wchodzącej w skład 154 pp lub baterii artylerii. Mogiła żołnierska otoczona jest metalowym płotkiem. Na jednym z jego boków cyfry z płaskownika tworzą napis: 1939. Krzyż wykonano z rury kamionkowej pomalowanej na biało; w 1990 przemalowany został na niebiesko.

Tabela 113 –c.d.

1	2	3	4
20.	Żołnierze Wehrmachtu	L-ctwo Ostojów, oddz. 172 h, przy trasie E-7.	6 i 7 września 1939 r. oddziały z 77 lub 85 pp Armii Prusy stoczyły walkę z siłami Wehrmachtu, w trakcie której zabitych zostało 99 żołnierzy niemieckich. Poległych pochowano na prowizorycznym cmentarzu. Dość dobrze zachowane nagrobki ziemne usytuowane były w kilku rzędach obejmując teren o powierzchni 0,13 ha. Obecnie, po przeprowadzeniu prac ekshumacyjnych, ciała poległych spoczywają w mogile zbiorowej na Śląsku.
21.	Krzyż I	L-ctwo Rejów, oddz. 140a.	W poniedziałek 6 kwietnia 1942 r. w głębi lasu hitlerowcy rozstrzelali grupę 29 osób. Miejsce zbrodni upamiętnione zostało krzyżem wykonanym z szyny kolejowej. Na tabliczce umocowanej pośrodku krzyża widnieje napis: „MIEJSCE UŚWIĘCONE MĘCZEŃSKĄ KRWIĄ POLAKÓW WALCZĄCYCH O WOLNOŚĆ TU W DNIU 6.04.1942 R. GESTAPOWCY ROZSTRZELALI 29 POLAKÓW”.
22.	Krzyż II	L-ctwo Rejów, oddz. 140a.	W sobotę 18 kwietnia 1942 r. hitlerowcy rozstrzelali obywateli polskich przywiezionych w to miejsce ze Skarżyska Kamiennej. W miejscu zbrodni ustawione są dwa krzyże: jeden drewniany z żerdzi wsparty o starą jodłę, drugi metalowy stojący na dwustopniowym podwyższeniu. W dolnej części metalowego krzyża znajduje się tabliczka z napisem: „TU ROZSTRZELALI HITLEROWCY W DNIU 18.04.1942 R. NASZYCH BRACI RODAKÓW WALCZĄCYCH O POLSKĘ”.
23.	Krzyż III	Dworzec PKP w Suchedniowie.	Istnieją dwie wersje tragedii. Pierwsza głosi, że w czasie bliżej nieznanym hitlerowcy wyprowadzili z dworca PKP 21 osób, które następnie rozstrzelali nad brzegiem pobliskiego zbiornika wodnego. Ofiarami byli pasażerowie jednego z pociągów relacji Radom – Kielce lub odwrotnie. Druga mówi, iż latem, w czerwcu lub lipcu 1943 r. hitlerowcy przywieźli w to miejsce 33 mężczyzn – zakładników z więzienia kieleckiego – i w grupach po 11 osób rozstrzelali. W miejscu zbrodni ustawiony jest kilkumetrowej wysokości, ażurowy krzyż z metalu
24.	Gajowy Wikło	L-ctwo Michniów, Oddz. 184c.	Wczesnym rankiem, w poniedziałek 12 lipca 1943 r. hitlerowscy oprawcy podpalili gajówkę Władysława Wikła – gajowego LP. On sam oraz cała jego rodzina, tj. żona i sześćoro dzieci, ponieśli męczeńską śmierć w płomieniach. Miejsce tragedii zostało upamiętnione kamiennym obeliskiem, na froncie, którego zamocowana jest tablica z napisem: „MIEJSCE TO UŚWIĘCONE JEST KRWIĄ BESTIALSKO ZAMORDOWANEGO PRZEZ HITLEROWCÓW GAJOWEGO LP WŁADYSŁAWA WIKŁO W DNIU 12.07.1943 R. WRAZ Z ŻONĄ I 6-GIEM DZIECI ZA WSPÓŁPRACĘ Z ODDZIAŁEM AK „PONUREGO”

Zgodnie z obowiązującą ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami **zabytek** to nieruchomość lub rzecz ruchoma, ich część lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową (jw. 3 pkt. 1).

Tabela 114. Wykaz zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków w terytorialnym zasięgu Nadleśnictwa Suchedniów – stan na 31 marca 2010 r

Gmina	Miejscowość	Opis zabytków	Uwagi
1	2	3	4
Bliżyn	Bliżyn	Kościół par. p. w. Św. Ludwika, ul. Kościuszki, 1896-1900.	Nr rej.: A.271 z 27.04.2009.
	Bliżyn	Kościół fil. P. w. Św. Zofii, drewniany.	Nr rej.: 485 z 23.03.1957 oraz 269 z 15.06.1967.
	Bliżyn	Park.	Nr rej.: 575 z 11.12.1957.
Suchedniów – m. i gm.	Suchedniów	Kościół par. p. w. MB Częstochowskiej.	Nr rej.: 423 z 24.01.1957. oraz 299 z 15.02.1967.
		Kapliczka Św. Jana Nepomucena, ul. Warszawska 2.	Nr rej.: 1036 z 11.10.1985.
		Dworek, ul. Berezów 3, drewniany.	Nr rej.: 437 z 27.01.1957 r. oraz 635 z 28.10.1971.
		Dom, ul. Bodzentyńska 30.	Nr rej.: 872 z 16.03.1976.
		Dom, ul. Kielecka 54.	Nr rej.: 873 z 16.03.1976.
Bodzentyń	Bodzentyń	Miasto (układ przestrzenny).	Nr rej.: A.214 z 26.10.1956. i z 15.02.1967.
		Zespół kościoła par.: Kościół p.w. Św. Stanisława Biskupa, 1440-52, XVII, Dzwonnica, XVII, 1848, Cmentarz kościelny Ogrodzenie z bramą, XIX.	Nr rej.: A.215/1-4 z 3.11.1947 i z 15.02.1967.
		Ruiny Kościoła Świętego Ducha, 1 poł. XVII	Nr rej.: A.216 z 16.10.1956, z 3.12.1956 i z 15.02.1967.
		Cmentarz par.	Nr rej.: A.219 z 26.05.1993.
		Cmentarz żydowski.	Nr rej.: A.221 z 20.09.1990.
		Cmentarz wojenny z I wojny światowej, ul. Suchedniowska, 1914-1916.	Nr rej.: A.220 z 7.04.1992.
		Ruina zamku z dziedzińcem, 2 poł. XIV, XVI-XVII.	Nr rej.: A.217/1-4 z 15.02.1967 i z 17.02.1957.
		Park ze zwierzyńcem, XVI-XIX.	Nr rej.: A.217/1-4 z 15.02.1967 i z 17.02.1957.
	Pozostałości murów miejskich, 2 poł. XIV.	N rej.: A.218 z 6.03.1958 i z 15.06.1967.	
	Wykus	Miejsce Pamięci Narodowej „Wykus” (kapliczka z otaczającym terenem w promieniu 30 m), 1863, 1943-1944.	Nr rej.: A.223 z 23.10.1995.
Wzdół – Kolonia	Wzdół – Kolonia	Kościół par. p.w. Wniebowzięcia, 1678.	Nr rej.: A.224 z 24.11.1932 i z 28.02.1967.
		Cmentarz par.	Nr rej.: A.225 z 7.01.1993.

6. Zagrożenia

Lasy Nadleśnictwa Suchedniów narażone są nieustannie na oddziaływanie stresogennych czynników biotycznych i abiotycznych.

Proces niekorzystnego oddziaływania czynników zewnętrznych przyjmuje najczęściej charakter długotrwały, w którym następuje kumulacja i kompensacja czynników stresowych, rzadziej przybiera on charakter gwałtowny.

Długotrwałe oddziaływanie czynników biotycznych i abiotycznych może doprowadzić jednak do obniżenia naturalnej odporności lasu oraz inicjować łańcuch chorobowy poszczególnych drzew i całych drzewostanów.

6.1. Zagrożenia wywołane ujemnym oddziaływaniem przemysłu

6.1.1. Zanieczyszczenie powietrza

Klasyfikacji stref zanieczyszczenia powietrza dokonuje się dla każdego zanieczyszczenia o określonych poziomach dopuszczalnych na podstawie najwyższych stężeń na obszarze strefy. Końcowym wynikiem klasyfikacji jest określenie dla poszczególnej strefy jednej z trzech klas ze względu na ochronę roślin i ochronę zdrowia, są to:

A – poziom stężeń nie przekracza wartości dopuszczalnych,

B – poziom stężeń przekracza wartości dopuszczalne, ale nie przekracza wartości dopuszczalnej powiększonej o margines tolerancji,

C – poziom stężeń powyżej wartości dopuszczalnej powiększonej o margines tolerancji.

W wyniku klasyfikacji ogólnej (łączonej) oceny jakości powietrza wg kryterium ochrony roślin i zdrowia, przeprowadzonej przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach stwierdzono, że na terenie stref: Powiat Kielecki, Ostrowiecko – Starachowicka nie przekroczono w 2008 roku poziomu wartości dopuszczalnych, czyli utrzymano najwyższą klasę **A**. Ponadto we wszystkich strefach województwa stwierdzono znaczne przekroczenie poziomu O_3 (ozonu).

O stanie czystości powietrza decyduje zawartość różnorodnych substancji, których koncentracja jest różna od poziomów ustalonych jako normalne. Stężenie zanieczyszczeń w powietrzu (immisja) wynika z wielkości ich emisji do atmosfery, a także warunków rozprzestrzeniania się (ukształtowania terenu, odległości od emitatorów oraz warunków pogodowych).

Wielkości emisji podstawowych składników zanieczyszczeń (SO_2 , CO_2 , Nox, pyłu) podaje się w oparciu o wartości ich stężeń średniorocznych wyliczonych na podstawie danych określonych w stacjach monitoringu powietrza.

Stężenia średnioroczne, są to wartości średnie ze stężeń średniodobowych danego składnika zanieczyszczeń.

Tabela 115. Wielkość emisji zanieczyszczeń powietrza (dane GUS 2009 r.)

Powiat	Emisja zanieczyszczeń [ton/rok]				
	pył	dwutlenek siarki	tlenki azotu	dwutlenek węgla	ogółem (bez CO_2)
1	2	3	4	5	6
Kielecki	358	794	1172	1352058	20511
Skarżyski	362	400	151	86742	761
Starachowicki	241	512	224	129160	1187
Konecki	175	183	147	115719	672
Województwo Świętokrzyskie	322	17937	19580	11623931	79524

Główną przyczyną zanieczyszczeń na tym terenie są punktowe oraz liniowe źródła emisji. Pierwsze stanowią domowe, osiedlowe lub zakładowe kotłownie, w których paliwem jest węgiel kamienny. Drugie liniowe źródła emisji to głównie drogi, z których na terenie Nadleśnictwa największe natężenie notują droga krajowa nr E7.

Największy udział w emisji zanieczyszczeń do powietrza ma przemysł energetyczny, w tym energetyka zawodowa oraz ciepłownictwo w gosp. Komunalnej i przemyśle. Generalnie należy stwierdzić, że na obszarze Nadleśnictwa Suchedniów nie występują istotne zagrożenia wynikające z emisji pyłowych i gazowych zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego.

Pewien ładunek zanieczyszczeń dociera spoza jego terenu. Spośród największych zakładów, z których każdy emituje powyżej 500 ton pyłów i gazów (nie licząc, CO₂) można wymienić: Lafarge Cement S.A w Ożarowie, Celsa „Huta Ostrowiec” Sp. Z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim, PGE Elektrociepłownia Kielce S.A. w Kielcach, ZEC Sp. Z o.o. w Starachowicach, Miejska Energetyka Ciepła Sp. Z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim, Energetyka Ciepła miasta Skarżysko – Kamienna Sp. Z o.o., Zakłady Metalowe Mesko S.A. w Skarżysku.

Obecnie ze względu na duży postęp technologiczny oraz modernizację starych zakładów przemysłowych odstępiono od prowadzenia tzw. list zakładów uciążliwych dla środowiska. Ze względu na rygorystyczne normy w zakresie zanieczyszczenia atmosferycznego, oraz wymagania odnośnie rozwiązań technologicznych w zakresie redukcji zanieczyszczeń, obecnie emisje istotne dla środowiska naturalnego następują w drodze awarii. W związku z powyższym WIOŚ prowadzi monitoring takich zdarzeń i ocenia ryzyko wystąpienia poważnych awarii w zakładach przemysłowych, które mogą stanowić istotne negatywne skutki dla środowiska naturalnego. Jednocześnie należy dodać, że pożar lasu lub łąki może stanowić poważne źródło emisji powierzchniowej, które nie jest kontrolowane, trudno więc określić ładunek zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery.

6.2. Zagrożenia wywołane zmianami stosunków wodnych

6.2.1. Wody gruntowe

Poziom wód gruntowych w głównej mierze uzależniony jest od ilości opadów atmosferycznych w skali roku, skały macierzystej, jak również od czynników antropogenicznych (jw. działalność górnicza, regulacja rzek, melioracja).

Na początku lat dziewięćdziesiątych ubiegłego stulecia, poziom wód gruntowych znacznie się obniżył, co było następstwem występowania suchych okresów letnich w tym czasie. Od roku 1997, warunki atmosferyczne zmieniły się i obserwowano znaczny wzrost sumy opadów rocznych, co w konsekwencji przełożyło się na podniesienie wód gruntowych, ostatnie lata wskazują znów na obniżenie ich poziomu. Jak widać w kilkuletnich okresach czasu następuje fluktuacja w stosunkach wodnych, jednak mimo to w długiej perspektywie możemy mówić raczej o deficycie wód podskórnych w Polsce i trwałej tendencji do ich obniżania się.

Problem gospodarowania zasobami wodnymi jest bardzo istotny, ponieważ zachwianie stosunków wodnych w kontekście gospodarki leśnej wyraźnie przekłada się na wymiar przyrodniczy, ale również ekonomiczny Nadleśnictwa. Niekorzystne warunki wilgotnościowe często stają się czynnikiem inicjującym choroby w drzewostanach. Ponadto wpływają w dużej mierze na udatność odnowień młodego pokolenia, ale również odporność starszych drzewostanów na działalność szkodników wtórnych.

Na skutek obniżania poziomu wód gruntowych następuje degradacja torfowisk, zanik śródleśnych oczek wodnych i bagien. Te zjawiska w połączeniu ze zniekształceniem siedlisk wilgotnych i podmokłych wpływają istotnie na obniżanie bioróżnorodności.

W Nadleśnictwie Suchedniów występują gleby zaliczone do typów murszowych i murszowatych, które stanowią stadia procesu mineralizacji gleb organicznych, na skutek ich przesuszenia. Na podstawie danych zawartych w tabelach poniżej można stwierdzić,

że zjawisko przesuszania tych gleb na omawianym terenie, jest marginalne i dotyczy jw. **0.5 %** powierzchni leśnej.

W ramach taksacji lasu ustalono, że zmiana stosunków wodnych była główną przyczyną uszkodzeń na powierzchni **29.04 ha – obręb Bliżyn, 7.44 ha – obręb Siekierno** oraz **1.88 – obręb Suchedniów**, jednak dane te dotyczą drzewostanów powyżej 21 lat i nie uwzględniają upraw i młodników często narażonych bądź na wymakanie bądź na przesuszanie w wyniku lokalnych zmian wilgotnościowych.

Tabela 116. Zestawienie powierzchni drzewostanów zagrożonych zakłóceniem stosunków wodnych

Obręb, Nadleśnictwo	STL	Torfowo- murszowe (Mt)	Mineralno- murszowe (MRm)	Murszowate właściwe (MRw)	Murszaste (MRms)	Mułowo- murszowa (Mmi)	razem
1	2	3	5	6	7	8	9
Obręb Bliżyn	LMw	-	14.42	-	0.80	-	15.22
	LMwyżw	-	13.67	0.64	4.76	-	19.07
	Lw	-	3.13	-	-	-	3.13
	Lwyżw	-	2.44	1.76	5.88	-	10.08
	OI	2.43	-	-	-	-	2.43
	OIJ	-	7.37	-	-	-	7.37
	razem	2.43	41.03	2.40	11.44	-	57.30
Obręb Siekierno	Lwyżw	-	9.64	-	-	1.43	11.07
	razem	-	9.64	-	-	1.43	11.07
Obręb Suchedniów	LMw	1.19	1.88	-	-	-	3.07
	LMwyżw	-	-	1.56	-	-	1.56
	Lwyżw	-	4.38	3.16	-	-	7.54
	OIJ	-	2.37	-	-	-	2.37
	OIJwyż	0.42	3.74	-	-	-	4.16
	razem	1,61	12.37	4.72	-	-	18.70
Łącznie Nadleśnictwo	LMw	1.19	16.30	-	0.80	-	18.29
	LMwyżw	-	13.67	2.20	4.76	-	20.63
	Lw	-	3.13	-	-	-	3.13
	Lwyżw	-	16.46	4.92	5.88	1.43	28.69
	OI	2.43	-	-	-	-	2.43
	OIJ	-	9.74	-	-	-	9.74
	OIJwyż	0.42	3.74	-	-	-	4.16
Razem		4.04	63.04	7.12	11.44	1.43	87.07

Tabela 117. Szczegółowy wykaz drzewostanów zagrożonych zakłóceniem stosunków wodnych

Obręb leśny	Oddział, pododdział
Bliżyn	12k, 12l, 12m, 12n, 13k, 14j, 15c, 15i, 16j, 19Ak, 19Al, 26g, 30l, 51c, 52a, 52c, 62n, 64c, 66g, 66k, 67j, 67k, 67m, 72b, 72c, 73g, 74a, 83o, 91j, 111j, 211f
Siekierno	54h, 75b, 91b, 117d, 128b
Suchedniów	61i, 61g, 62c, 104a, 104d, 151a, 151f, 151g, 181j, 181m, 237a

Istotnym problemem w przypadku wód gruntowych, jest ich zanieczyszczenie. Czynniki wpływającymi na obniżenie jakości wód podskórnych są:

- niedostatecznie rozwinięta sieć kanalizacyjna,
- zły stan techniczny infrastruktury odprowadzającej nieczystości oraz nieszczelność zbiorników do ich gromadzenia,
- opad pyłów i innych zanieczyszczeń, co prowadzi do zakwaszania lub alkalizacji wody,
- spływ powierzchniowy z obszarów uprawy rolniczej, zawierający związki biogenne i środki ochrony roślin,
- składowiska odpadów komunalnych i przemysłowych,
- niekontrolowany, nielegalny wywóz śmieci i ścieków

. Zanieczyszczenia pochodzące z wymienionych wyżej i ewentualnie innych źródeł, na skutek rozpuszczenia się w wodzie opadowej, a następnie spływu grawitacyjnego, zasilają płytko zalegającą wodę podskórną, z której związki chemiczne przedostają się do gleby. W środowisku glebowym następuje proces akumulacji różnych pierwiastków, a przy dużym ich stężeniu może dojść do zjawiska fitotoksyczności.

6.2.2. Wody podziemne

Wody podziemne zlokalizowane w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Suchedniów objęte są monitoringiem mającym na celu ocenę dynamiki przemian zachodzących w tych wodach. Polega on na prowadzeniu w wybranych charakterystycznych punktach powtarzalnych pomiarów i badań stanu zwierciadła wód podziemnych oraz ich jakości. Badania i oceny jakości wód wykonuje Państwowy Instytut Geologiczny.

Najrozleglejsze, najbardziej zasobne i wydajne złoża wód podziemnych wydzielone są w tzw. główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP), dla których wyznaczono obszary ochronne. Teren Nadleśnictwa Suchedniów obejmują trzy takie zbiorniki, tj. 414 - Zbiornik Zagnańsk, 415 - Zbiornik Rzeka Górna Kamienna, 419 - Zbiornik Bodzentyn.

Wśród czynników zagrażających czystości wód podziemnych znajdują się głównie: niedostateczne skanalizowanie miejscowości, spływ powierzchniowy (szczególnie środki ochrony roślin i nawozy), zanieczyszczone opady atmosferyczne, niekontrolowany wywóz nieczystości i odpadów. Skażone w ten sposób wody powierzchniowe i gruntowe na skutek infiltracji i spływu grawitacyjnego mogą doprowadzić do zanieczyszczenia wód głębszych. Bardzo niebezpieczne dla wody zretencjonowanej w zbiornikach podziemnych są zanieczyszczenia obszarowe powodowane przez składowiska odpadów.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Suchedniów nie stwierdzono wód podziemnych zanieczyszczonych azotanami.

Na terenie gmin, które znajdują się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa nie ma czynnego składowiska odpadów komunalnych, ani też czynnego składowiska odpadów przemysłowych. Brak jest na tym terenie również czynnych składowisk odpadów niebezpiecznych.

6.2.3. Wody powierzchniowe

Zgodnie z „Podziałem hydrograficznym Polski” (Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej część 1 i 2 – Warszawa 2005) obszar Nadleśnictwa Suchedniów położony jest w dorzeczu Wisły na terenie zlewni: pierwszego rzędu – Wisła, drugiego rzędu – Pilica, Kamienna, trzeciego rzędu – Czarna Maleniecka, Kamionka, Kuźniczka, Kobylanka, Świślina, Żarnówka, Lubianka, czwartego rzędu (główne) – Krasna, Łosieniec, Kaczka, Psarka, Jaślana. Cały obszar Nadleśnictwa poprzecinany jest gęstą siecią drobnych naturalnych lub sztucznych cieków wodnych, które w znaczący sposób wpływają na stosunki wodne w obrębie omawianego terenu.

Źródłem zanieczyszczenia wód powierzchniowych zlokalizowanych w terytorialnym zasięgu Nadleśnictwa Suchedniów są przede wszystkim ścieki komunalne, powstające w wyniku działalności bytowo – gospodarczej człowieka i zanieczyszczenia obszarowe, w tym pochodzące z rolnictwa oraz spływające do wód powierzchniowych wraz z wodami opadowymi. Ponadto wody powierzchniowe zanieczyszczane są ściekami pochodzącymi z zakładów przemysłowych.

Ramowa Dyrektywa Wodna Wspólnoty Europejskiej zakłada osiągnięcie dobrego stanu lub potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego wód powierzchniowych do roku 2015.

Tabela 118. Jakość wód powierzchniowych w latach 2004 – 2007 (WIOŚ Kielce, 2009)

Nazwa rzeki	Nazwa punktu	Klasa jakości w roku			
		2004	2005	2006	2007
1	2	3	4	5	6
Czarna Maleniecka	Niekląt Mały	III	III	III	-
	Czarna	III	III	III	-
	Sielpia	III	III	III	-
	Maleniec	III	III	III	-
Kamienna	Mroczków	III	III	III	III
	Bzinek	III	III	III	-
	Bzin	-	-	-	III
	Wąchock	IV	IV	III	-
Kamionka	pow. Zbiornika Rejów	III	IV	IV	-
	Zbiornik Rejów-jaz	III	IV	IV	-
	Bzin	III	IV	III	-
Lubianka	ujście do Kamiennej	III	III	-	-
Psarka	Świętomarz	-	-	IV	-
Świślina	Siekierno	IV	III	III	-
Żarnówka	Majków	III	IV	-	-

Duży wpływ na jakość wód mają spływy obszarowe z terenów użytkowanych rolniczo, zawierające głównie związki azotu i fosforu, które dostają się do wód w wyniku niewłaściwego stosowania nawozów sztucznych i organicznych.

W większości gmin położonych w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Suchedniów funkcjonują gminne oczyszczalnie ścieków.

Tabela 119. Wykaz ścieków odprowadzonych z terenów położonych w zasięgu N-ctwa Suchedniów (dane GUS 2008)

Jednostka Terytorialna	odprowadzane ogółem	oczyszczane razem	oczyszczane chemicznie	oczyszczane mechanicznie	oczyszczane biologicznie	oczyszczane z podwyższonym usuwaniem biogenów
	[dam ³ /rok]	[dam ³ /rok]	[dam ³ /rok]	[dam ³ /rok]	[dam ³ /rok]	[dam ³ /rok]
1	2	3	4	5	6	7
Powiat kielecki	181294	12326	0	10168	1288	870
Powiat konecki	1440.80	1212	0	0	1100	112
Powiat skarżyski	2714.90	2290	0	114	0	2176
Powiat starachowicki	2940.90	2920	0	15	0	2905

6.3. Zagrożenia biotyczne

Do zagrożeń biotycznych w lasach należą głównie szkody powodowane przez owady, zwierzynę łowną oraz patogeny grzybowe. Te czynniki sprawcze mogą spowodować choroby drzew, a przy dużym nasileniu ich zamieranie.

Regulacje w zakresie metod prognozowania, zwalczania i określania uszkodzeń w Lasach Państwowych, zawiera „Instrukcja Ochrony Lasu”, a zakres tych prac nadzoruje i koordynuje Zespół Ochrony Lasu w Radomiu.

Uszkodzenia drzewostanów spowodowane przez czynniki biotyczne, „uchwycone” w czasie taksacji oraz zinwentaryzowane w minionym dziesięcioleciu omówiono szczegółowo

w elaboracie, w rozdziałach „Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów” oraz „Analiza gospodarki leśnej w minionym okresie”.

Na podstawie danych otrzymanych z Zespołu Ochrony Lasu w Radomiu, stwierdzono występowanie zjawiska zamierania drzewostanów jodłowych i jesionowych.

Odnotowano również uszkodzenia upraw sosnowych na skutek występowania następujących szkodników: szeliniaki, zmienniki, sieciech niegłębek. Powierzchnia ich występowania w latach 2000 – 2009 wahała się w granicach od 27 – 80 ha. W ostatnim analizowanym 2009 r. wynosiła 59 ha.

W latach 2008 – 2009 zostały silnie zainfekowane przez osutkę uprawy sosnowe, a następnie zaatakowane przez smolika znaczonego. Powierzchnia ta wynosiła w 2009 r. ok. 30 ha.

Oslabienia jodły i intensywnego wydzielania się posuszu zaobserwowano w Wyłączonym Drzewostanie Nasiennym w Leśnictwie Osieczno. Jest ono efektem oddziaływania wielu czynników szkodliwych, bio – i abiotycznych: warunki glebowe, niedobór wody w glebie, przerzedzenie drzewostanu oraz zespół szkodników fizjologicznych. Zamieranie drzewostanów jesionowych występowało w Nadleśnictwie Suchedniów w latach 2001 – 2002 na powierzchni 16 ha w różnym nasileniu.

W wyniku sprzyjających czynników pogodowych w sezonach wegetacyjnych (lata 2007, 2008, 2009) powstały dogodne warunki dla infekcji oraz inkubacji grzybów osutkowych.

Wg. inwentaryzacji z roku 2008/2009 powierzchnia zainfekowanych upraw sosnowych wyniosła ok. 70 ha. Dalszą konsekwencją tych szkód były masowe infekcje osłabionych sadzonek przez grzyby opieńkowi oraz zasiedlanie ich przez smoliki.

Poniżej przedstawiono wykaz uszkodzeń biotycznych zinwentaryzowanych w czasie prac terenowych.

Tabela 120. Wykaz uszkodzeń wywołanych przez czynniki biotyczne w Nadleśnictwie (drzewostany pow. 21 lat)

Rodzaj uszkodzenia	Stopień uszkodzenia			Łącznie
	1	2	3	
Obr. Bliżyn				
Patogeny grzybowe	1,42	-	-	1,42
Owady	4,11	-	-	4,11
razem	5,53	-	-	5,53
Obr. Siekierno				
Patogeny grzybowe	-	-	-	-
Owady	0,76	4,23	-	4,99
razem	0,76	4,23	-	4,99
Obr. Suchedniów				
Patogeny grzybowe	5,19	-	-	5,19
Owady	-	-	-	-
razem	5,19	-	-	5,19

Stopnie uszkodzenia:

1 – 11-25 % uszkodzeń w drzewostanie,

2 – 26-60 % uszkodzeń w drzewostanie,

3 – powyżej 60 % uszkodzeń.

W ramach inwentaryzacji lasu ustalono, że powierzchnia manipulacyjna drzewostanów uszkodzonych przez patogeniczne grzyby wynosi w Nadleśnictwie **6,61 ha**, uszkodzenia te odnotowano w 1 stopniu, tak więc powierzchnia zredukowana nie przekracza **1,65 ha**.

Szczegółowe dane o występowaniu chorób drzew, powodowanych przez patogeny grzybowe, znajdują się w corocznych sprawozdaniach ZOL-u w Radomiu.

Szkody od zwierzyny rejestrowane w lasach powodowane są głównie przez jeleniowate i polegają na zgryzaniu drzewek w uprawach i młodnikach oraz w mniejszym stopniu spałowaniu, czemchaniu i osmykiwaniu starszych drzew.

Zwierzyna łowna wyrządza istotne gospodarczo szkody w drzewostanach Nadleśnictwa Suchedniów, co wymusza zabezpieczanie większości upraw.

W lasach utrzymuje się stałe, zmienne w czasie i przestrzeni zagrożenie ze strony owadów, które żywią się różnymi organami drzew. Zagrożenie ze strony szkodników towarzyszy drzewom we wszystkich jego fazach rozwojowych, powodując ich osłabienie, a w skrajnych przypadkach zamieranie.

W ramach inwentaryzacji lasu ustalono, że powierzchnia manipulacyjna drzewostanów powyżej 21 lat, uszkodzonych przez owady wynosi w N-ctwie **9,1 ha**. Uszkodzenia odnotowano w 1,2 stopniu, z analizy powierzchni w poszczególnych stopniach uszkodzenia wynika, że maksymalna powierzchnia zredukowana szkód nie przekracza **3,76 ha**, tak więc szkody nie występują masowo.

6.4. Zagrożenia abiotyczne

Do najważniejszych czynników abiotycznych oddziałujących na drzewostany należą: silne wiatry (wichury), opady atmosferyczne, okiść, przymrozki późne oraz niskie i wysokie temperatury. Zagrożenia te potęgowane są często poprzez niekorzystny wpływ człowieka na las tj.: zanieczyszczenia powietrza, zakłócenia stosunków wodnych, skażenie gleby jw., które oddziałują bezpośrednio na kondycję zdrowotną d-stanów, lub pośrednio wpływają na zmianę warunków klimatycznych.

W ostatnich latach zaobserwowano w Nadleśnictwie Suchedniów wzrost zagrożenia ze strony silnych, huraganowych wiatrów i okiści.

W latach 2006 – 2007 w/w szkody wystąpiły kilkakrotnie. Masa świeżego drewna pozyskanego w tym czasie w Nadleśnictwie Suchedniów w ramach porządkowania d-stanów wynosiła **30 327 m³**, a łącznie z posuszem – **35 400 m³**. W kolejnych okresach (lata 2007 – 2008 i 2008 – 2009) – Nadleśnictwo pozyskało największe, wśród jednostek RDLP Radom, masy posuszu, złomów i wywrotów. Wynosiły one odpowiednio: 30.172 m³ i 13.396 m³.

Uszkodzenia drzewostanów spowodowane przez czynniki abiotyczne, stwierdzone w czasie taksacji oraz zinwentaryzowane w minionym dziesięcioleciu omówiono szczegółowo w elaboracie, w rozdziałach „Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów” oraz „Analiza gospodarki leśnej w minionym okresie”. Poniżej przedstawiono wykaz uszkodzeń abiotycznych zinwentaryzowanych w Nadleśnictwie.

Tabela 121. Wykaz uszkodzeń wywołanych przez czynniki abiotyczne w Nadleśnictwie Suchedniów (drzewostany pow. 21 lat)

Rodzaj uszkodzenia	Stopień uszkodzenia			Łącznie
	1	2	3	
Obr. Bliżyn				
Wodne	20,92	8,12	-	29,04
Klimat	27,45	-	-	27,45
razem	48,37	8,12	-	56,49
Obr. Siekierno				
Wodne	7,44	-	-	7,44
Klimat	-	-	-	-
razem	7,44	-	-	7,44
Obr. Suchedniów				
Wodne	1,88	-	-	1,88
Klimat	20,72	-	-	20,72
razem	22,6	-	-	22,6

Stopnie uszkodzenia:

- 1 – 11-25 % uszkodzeń w drzewostanie,
- 2 – 26-60 % uszkodzeń w drzewostanie,
- 3 – powyżej 60 % uszkodzeń.

Uszkodzenia spowodowane przez czynniki abiotyczne zajmują łącznie **86,53 ha** powierzchni manipulacyjnej N-ctwa. Najwięcej szkód odnotowano w obrębie leśnym Bliżyn (65,3 %), najmniej w obrębie leśnym Siekierno (8,6 %). Łącznie powierzchnia zredukowana wszystkich uszkodzeń abiotycznych nie przekracza **24,47 ha**

Największe szkody w drzewostanach Nadleśnictwa Suchedniów wyrządzają czynniki klimatyczne, a w szczególności silne wiatry.

Ponadto powierzchnię **72,96 ha** (Obr. Bliżyn 56,86 ha, Obr. Siekierno 2,68, Obr. Suchedniów 13,42 ha) stanowi grupa uszkodzeń, dla których ze względu na charakter nie sprecyzowano jednego specyficznego czynnika sprawczego. Uszkodzenia te odnotowano w stopniu 1 w obrębie Bliżyn i Suchedniów (powierzchnia zredukowana nie przekracza 17,57 ha), w stopniu 2 w obrębie Siekierno (powierzchnia zredukowana 0,89 ha), w stopniu 3 w obrębie Siekierno (powierzchnia zredukowana nie przekracza 1,20 ha).

6.5. Pożary

Lasy Nadleśnictwa Suchedniów zakwalifikowano do II kategorii zagrożenia pożarowego. Uwarunkowane jest to czynnikami przyrodniczymi jak i położeniem Nadleśnictwa.

Głównymi przyczynami powstawania pożarów na terenie Nadleśnictwa w latach poprzednich były:

- podpalenia,
- nieostrożność osób w obchodzeniu się z ogniem w lesie.

W ramach inwentaryzacji lasu uszkodzenia drzewostanu spowodowane przez pożary odnotowano na powierzchni manipulacyjnej 6,50 ha (4,79 ha – obręb Bliżyn i 1,71 ha – obręb Suchedniów), przy czym powierzchnia zredukowana nie przekracza 1,63 ha).

W latach 2000 – 2009 na terenie Nadleśnictw Suchedniów odnotowano **71** pożarów, na łącznej powierzchni **12 ha**.

Zagadnienia z tego zakresu szerzej przedstawiono w rozdziale elaboratu pt.: „Kierunkowe wytyczne w zakresie ochrony przeciw pożarowej”.

6.6. Zagrożenia antropogeniczne

6.6.1. Drzewostany o składzie gatunkowym niezgodnym z siedliskowym typem lasu

Zgodność składów gatunkowych drzewostanów z siedliskowym typem lasu, a co za tym idzie stopień wykorzystania potencjału produkcyjnego, szczegółowo omówiono w opisie ogólnym planu urządzenia lasu (elaboracie). W „Programie ochrony przyrody” przedstawiono tylko syntetyczne zestawienie powierzchni drzewostanów niezgodnych z STL.

Udział drzewostanów o składzie niezgodnym z siedliskowym typem lasu w Nadleśnictwie Suchedniów stanowi 10,1 %. Wyniki, dla obrębów leśnych oraz łącznie dla Nadleśnictwa, przedstawiono w tabeli 122.

Tabela 122. Zestawienie powierzchni drzewostanów o składzie gatunkowym niezgodnym z STL

Obręb leśny/Nadleśnictwo	Siedlisko	Powierzchnia siedlisk niezgodnych [ha]	Udział [%] całkowitej pow. STL
1	2	3	4
Bliżyn	BB	0.94	0.15
	BMB	4.94	0.77
	BMŚW	0.10	0.02
	BMW	3.16	0.49
	BMWYŻŚW	12.44	1.94
	BMWYŻW	11.11	1.74
	LŁ	10.45	1.63
	LMB	8.41	1.31
	LMW	19.32	3.02
	LMWYŻŚW	192.26	30.05
	LMWYŻW	240.85	37.65
	LŚW	2.62	0.41
	LW	5.54	0.87
	LWYŻŚW	55.97	8.75
	LWYŻW	61.96	9.68
	OL	5.58	0.87
	OLJ	4.15	0.65
	razem	639.8	100
Sekierno	BMB	3.87	0.93
	LMŚW	0.70	0.17
	LMW	22.81	5.50
	LMWYŻŚW	82.85	20.00
	LMWYŻW	32.56	7.86
	LWYŻŚW	228.08	55.06
	LWYŻW	43.40	10.48
	razem	414.27	100
Suchedniów	BMŚW	1.19	0.15
	BMWYŻŚW	9.86	1.21
	BMWYŻW	7.65	0.94
	LŁ	0.53	0.06
	LMGŚW	17.11	2.10
	LMW	3.48	0.43
	LMWYŻŚW	314.27	38.49
	LMWYŻW	121.48	14.88
	LWYŻŚW	277.05	33.93
	LWYŻW	59.64	7.30
	OL	0.31	0.04
	OLJ	1.14	0.14
	OLJWYŻ	2.83	0.35
razem	816.54	100	

Tabela 122 – c.d.

1	2	3	4
Nadleśnictwo	BB	0.94	0.05
	BMB	8.81	0.47
	BMŚW	1.29	0.07
	BMW	3.16	0.17
	BMWYŻŚW	22.3	1.19
	BMWYŻW	18.76	1.00
	LŁ	10.98	0.59
	LMB	8.41	0.45
	LMGŚW	17.11	0.91
	LMŚW	0.7	0.04
	LMW	45.61	2.44
	LMWYŻŚW	589.38	31.51
	LMWYŻW	394.89	21.11
	LŚW	2.62	0.14
	LW	5.54	0.30
	LWYŻŚW	561.1	30.00
	LWYŻW	165	8.82
	OL	5.89	0.31
	OLJ	5.29	0.28
	OLJWYŻ	2.83	0.15
razem	1876.70	100	

6.6.2. Siedliska zniekształcone i zdegradowane

Występowanie siedlisk zniekształconych i zdegradowanych wynika w dużej mierze z nie dostosowania składów gatunkowych drzewostanów do potencjalnych możliwości produkcyjnych siedlisk leśnych. Drzewostan jest najmniej stabilnym elementem siedliska, który bezpośrednio podlega działaniom gospodarczym. Niewłaściwa ingerencja człowieka w warstwy drzew skutkuje obecnie zniekształceniem bądź degradacją pozostałych elementów: runa leśnego i gleby.

W lasach Nadleśnictwa Suchedniów nie odnotowano zdegradowanych siedlisk leśnych, zniekształcone stanowią około 44 % powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej.

Tabela 123. Zestawieni siedlisk zniekształconych w nadleśnictwie

Obręb, Nadleśnictwo	STL	Powierzchnia [ha]	Udział [%] w całkowitej pow. STL
1	2	3	4
Bliżyn	Bb	0.94	0.03
	BMb	4.99	0.17
	BMśw	11.08	0.39
	BMw	6.83	0.24
	BMwyżśw	1.51	0.05
	BMwyżw	21.42	0.75
	Bśw	3.09	0.11
	Bw	1.42	0.05
	LŁ	1.26	0.04
	LMb	2.22	0.08
	LMśw	62.88	2.19

Tabela 123 – c.d.

1	2	3	4
	LMw	246.25	8.58
	LMwyżśw	785.70	27.39
	LMwyżw	1125.26	39.22
	Lśw	1.10	0.04
	Lw	24.75	0.86
	Lwyżśw	196.19	6.84
	Lwyżw	361.69	12.61
	OI	9.01	0.31
	OIJwyż	1.48	0.05
	razem	2869.07	100
	Siekierno	BMwyżśw	14.08
LMśw		56.10	2.34
LMw		190.31	7.95
LMwyżśw		594.83	24.84
LMwyżw		107.49	4.49
Lw		9.02	0.38
Lwyżśw		1245.85	52.03
Lwyżw		174.22	7.28
OI		2.41	0.10
razem		2394.31	100
Suchedniów	BMśw	0.73	0.03
	BMwyżśw	7.31	0.28
	BMwyżw	9.65	0.37
	Bśw	0.13	0.01
	Lł	0.53	0.02
	LMGśw	7.93	0.31
	LMśw	2.40	0.09
	LMw	1.88	0.07
	LMwyżśw	1331.69	51.36
	LMwyżw	320.47	12.36
	Lwyżśw	719.31	27.74
	Lwyżw	186.52	7.19
	OIJ	1.14	0.04
	OIJwyż	3.06	0.12
razem	2592.75	100	
Nadleśnictwo	Bb	0.94	0.01
	BMb	4.99	0.06
	BMśw	11.81	0.15
	BMwyżśw	22.9	0.29
	BMw	6.83	0.09
	BMwyżw	31.07	0.40
	Bśw	3.22	0.04
	Bw	1.42	0.02
	Lł	1.79	0.02
	LMb	2.22	0.03
	LMśw	121.38	1.55
	LMw	438.44	5.58
	LMwyżśw	2712.22	34.52

Tabela 123 – c.d.

1	2	3	4
	LMwyżw	1553.22	19.77
	Lśw	1.10	0.01
	Lw	33.77	0.43
	Lwyżśw	2161.35	27.51
	Lwyżw	722.43	9.20
	OI	11,42	0.15
	OIJwyż	4.54	0.06
	OIJ	1.14	0.01
	LMGśw	7.93	0.10
	razem	7856.13	100

6.6.3. Neofityzacja

Neofityzacja to zjawisko sztucznego wprowadzania lub samoistnego wnikania gatunków drzew i krzewów obcych do naturalnych zbiorowisk rodzimej flory. W nadleśnictwie gatunki obce (introdukowane) spotyka się głównie w warstwie drzew i podszytu. Zgodnie z zapisami „Zasad Hodowli Lasu” gatunki introdukowane należy eliminować z ekosystemów leśnych. Wyjątek stanowią *daglezcja zielona* i *sosna czarna*, które dobrze „zaaklimatyzowały się” w polskich warunkach.

Udział gatunków obcego pochodzenia w nadleśnictwie jest marginalny i stanowi **0.75 %** powierzchni leśnej zalesionej, dotyczy to głównie warstwy podszytu, w mniejszym stopniu drzewostanów. Zdecydowanie największy udział pododdziałów objętych neofityzacją znajduje się w obrębie leśnym **Blizyn**, na który przypada **42.7 %**, nieco mniejszy w obrębie **Suchedniów** – **41.7 %** ogólnej powierzchni drzewostanów, w których wykazano obce gatunki drzew.

Tabela 124. Zestawienie powierzchni drzewostanów objętych neofityzacją

Obręb leśny/ Nadleśnictwo	Gatunek	Powierzchnia [ha]	Udział gatunku [%]
1	2	3	4
Obręb Blizyn	Warstwa drzew		
	Dąb czerwony	22.30	66.23
	Robinia akacyjowa	0.68	2.02
	Sosna Banksa	10.69	31.75
	I piętro		
	Sosna limba	4.78	100
	Podszyt		
	Dąb czerwony	8.65	45.43
	Robinia akacyjowa	0.61	3.20
	Sosna limba	9.17	48.16
	Czeremcha amerykańska	0.61	3.21
	Obręb Blizyn	57.49	
Obręb Siekierno	Warstwa drzew		
	Dąb czerwony	8.27	91.58
	Sosna wejmutka	0.76	8.42
	I piętro		
	Dąb czerwony	3.22	100
	II piętro		
	Dąb czerwony	3.22	100
	Podszyt		
	Dąb czerwony	5.44	100
	Obręb Siekierno	20.91	

Tabela 124. – c,d,

1	2	3	4
Obręb Suchedniów	Warstwa drzew		
	Robinia akacjowa	9.91	29.55
	Dąb czerwony	21.76	64.90
	Sosna Banksa	1.86	5.55
	Podszyt		
	Robinia akacjowa	1.35	6.00
	Dąb czerwony	7.32	32.46
	Sosna limba	11.43	50.71
	Czeremcha amerykańska	2.44	10.83
	Obręb Suchedniów	56.07	
Nadleśnictwo	Warstwa drzew		
	Dąb czerwony	52.33	68.65
	Robinia akacjowa	10.59	13,89
	Sosna Banksa	12.55	16.46
	Sosna wejmutka	0.76	1.00
	Razem warstwa drzew	76.23	100
	I piętro		
	Dąb czerwony	3.22	40.25
	Sosna limba	4.78	59.75
	Razem I piętro	8.00	100
	II piętro		
	Dąb czerwony	3.22	100
	Razem II piętro	3.22	100
	Podszyt		
	Robinia akacjowa	1.96	4.17
	Dąb czerwony	21.41	45.53
	Sosna limba	20.60	43.81
	Czeremcha amerykańska	3.05	6.49
Razem podszyt	47.02	100	
Razem Nadleśnictwo	134.47		

Tabela 125. Szczegółowy wykaz drzewostanów objętych neofityzacją

Obręb leśny	Oddział, pododdział
Blizyn	19 c; 20 b; 23 f; 37 j, k; 77 k; 78 j; 79 g; 91 p; 107 j; 110 l; 130 a, b, d, g, i; 155 d; 171 c, f; 210 b.
Siekierno	103 d; 108 f; 135 b, h; 136 g;
Suchedniów	74 a; 106 h, l; 107 f; 126 h; 145 c; 150 c, g, h; 151 f; 155 g; 173 b; 179 a,f; 180 a, c, d, g; 181 a; 183 c; 216 b; 218 a; 227 l; 228 b; 241 k;

6.6.4. Borowacenie.

Borowacenie (zwane często pinetyzacją) wyróżniono w drzewostanach na siedliskach borów mieszanych, lasów mieszanych i lasów. W zależności od udziału sosny lub świerka w górnej warstwie drzew, wyróżniono borowacenie:

słabe, jeżeli udział sosny lub świerka w składzie gatunkowym d-stanu wynosi:

- ponad 80 % na siedliskach borów mieszanych,
- 50-80 % na siedliskach lasów mieszanych,
- 10-30 % na siedliskach lasowych,

średnie, jeżeli udział sosny lub świerka wynosi:

- ponad 80 % na siedliskach lasów mieszanych,
- 30-60 % na siedliskach lasowych,

mocne, jeżeli udział sosny lub świerka w składzie gatunkowym drzewostanu wynosi ponad 60 % na siedliskach lasowych.

Tabela 126. Zestawienie powierzchni [ha] wg form degradacji – borowacenie

Obręb, nadleśnictwo	Stopień borowacenia	Powierzchnia [ha]				
		Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Obręb BLIŻYN	brak	293.75	610.37	1108.82	2012.94	29.0
	słabe	365.26	1422.69	1340.81	3128.76	45.1
	średnie	124.59	664.97	829.48	1619.04	23.3
	mocne	26.58	105.22	42.41	174.21	2.5
Obręb SIEKIERNO	brak	124.14	979.71	542.62	1646.47	38.7
	słabe	159.24	874.29	787.63	1821.16	42.8
	średnie	43.60	345.03	258.92	647.55	15.2
	mocne	9.28	87.79	46.21	143.28	3.4
Obręb SUCHEDNIÓW	brak	162.56	1175.04	712.98	2050.58	31.4
	słabe	186.79	1599.48	1289.49	3075.76	47.1
	średnie	39.57	404.02	719.06	1162.65	17.8
	mocne	17.85	117.89	111.01	246.75	3.8
Nadleśnictwo Suchedniów	brak	580.45	2765.12	2364.42	5709.99	32.2
	słabe	711.29	3896.46	3417.93	8025.68	45.3
	średnie	207.76	1414.02	1807.46	3429.24	19.3
	mocne	53.71	310.90	199.63	564.24	3.2

Jak wynika z zamieszczonej powyżej tabeli, borowacenie mocne stanowi w Nadleśnictwie **3,2 %** powierzchni leśnej zalesionej, przy czym w obrębie **Suchedniów** jest największe i wynosi **3,8%**. W porównaniu z poprzednią edycją programu w zakresie borowacenia mocnego, odnotowujemy wzrost udziału powierzchniowego z 374,75 ha do **564,24** ha w Nadleśnictwie. Jednak analiza porównawcza tej cechy pomiędzy stanem obecnym, a poprzednią rewizją może być obarczone błędem wynikającym z tendencji wzrostowej żyźności siedlisk oraz innej metodyki inwentaryzacji lasu.

6.6.5. Bezpośrednie negatywne oddziaływanie człowieka na lasy

Zjawisko antropopresji na las jest powszechnie znane i częściowo zostało omówione w poprzednich podrozdziałach. Inne potencjalnie negatywne działania człowieka, które mogą mieć wpływ na kondycję ekosystemów leśnych to:

- rekreacja,
- kłusownictwo i wnykarstwo,
- nielegalny wyrąb drzew,
- umyślne podpalenia,
- wywóz nieczystości

6.6.6. Bariery ekologiczne

Pod pojęciem bariery ekologicznej rozumiemy przeszkody znajdujące się na naturalnych szlakach (ciągach ekologicznych) migracji organizmów. Przeszkody te wraz ze zwartą zabudową są przyczyną izolacji kompleksów leśnych i innych ekosystemów, co w konsekwencji może doprowadzić do zubożenia różnorodności biologicznej zarówno na poziomie gatunkowym jak i genetycznym. Zjawisko izolacji jest przyczyną koncentracji szkód powodowanych przez zwierzynę, która zmuszona jest wykorzystywać ograniczoną bazę żerową.

Do najczęstszych przykładów barier, które muszą pokonywać zwierzęta leśne należą drogi, ogrodzenia, linie kolejowe, zabudowania. W związku z tym istnieje konieczność umożliwiania zwierzętom pokonywania tych przeszkód.

Aby przeciwdziałać tym zagrożeniom nadleśnictwo, powinno aktywnie współpracować z administracją samorządową, Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska, a także z wykonawcami, budującymi lub modernizującymi drogi.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Suchedniów znajduje się rozbudowywana trasa nr 57 do parametrów drogi ekspresowej oraz droga nr 42. Ponadto lasy Nadleśnictwa przecina gęsta sieć dróg wojewódzkich i powiatowych, a także gminnych. Podobnie jak w przypadku dróg publicznych na terenach leśnych Nadleśnictwa niewielkie zagrożenie niosą linie kolejowe.

Zwarta zabudowa miast i wsi stanowi przeszkodę nie do pokonania dla dużych ssaków, dlatego też niezmiernie istotne jest zachowanie, przywrócenie lub stworzenie nowych lokalnych ciągów ekologicznych, które najczęściej stanowią doliny rzek i mniejszych cieków wraz z zadrzewieniami oraz zakrzewieniami porastającymi ich brzegi.

7. Wytyczne do organizacji gospodarstwa leśnego oraz wykonywania prac leśnych

Polityka Państwa w zakresie leśnictwa kształtowana jest w nawiązaniu do:

- Zasad Leśnych uchwalonych na konferencji UNCED w Rio de Janeiro (1992r.)
- Europejskich Deklaracji Ministrów Leśnictwa w sprawie Ochrony Lasów (Strasburg 1990r., Helsinki 1993r., Lizbona 1998r., Wiedeń 2003r., Warszawa 2007r.), które określiły wytyczne zrównoważonej, trwałej gospodarki leśnej i doprowadziły do procesu ustanowienia jej kryteriów i wskaźników,
- Postanowień Polityki Ekologicznej Państwa uchwalonej przez Sejm RP w 1991r., II Polityki Ekologicznej Państwa zaakceptowanej przez sejm RP w 2001 r.,
- Regionalnego Programu Operacyjnego Polityki Leśnej Państwa.

Tendencje te znalazły swój wyraz w dokumencie wydanym przez MOŚZNiL pt. „Polska Polityka Kompleksowej Ochrony Zasobów Leśnych” (1994r.) i wynikających z niego decyzji Ministra i Zarządzeniach Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych.

Podstawowymi celami zrównoważonej gospodarki leśnej są:

- zachowanie całej naturalnej zmienności przyrody leśnej i funkcjonowania ekosystemów leśnych w stanie zbliżonym do naturalnego, z uwzględnieniem kierunków ewolucji w przyrodzie,
- restytucja metodami hodowli i ochrony lasu, zbiorowisk przyrodniczych zdegradowanych i zniekształconych w celu zapewnienia szybszego niż w procesach naturalnych tempa przywracania zgodności biocenozy z biotopem, przy wykorzystaniu w miarę możliwości sukcesji naturalnej, w tym przebudowy drzewostanów rębnych, bliskorębnych oraz młodszych,
- ochrona i zachowanie różnorodności biologicznej oraz bogactwa genetycznego zbiorowisk dziko żyjących roślin, zwierząt i mikroorganizmów,
- wzmaganie korzystnego wpływu lasu na środowisko przyrodnicze, w tym również na zdrowie i życie człowieka,
- zabezpieczenie warunków dla społecznego i gospodarczego rozwoju regionu przez racjonalne użytkowanie i odnawianie zasobów leśnych bez umniejszenia produkcyjnej zasobności lasów,

- wykorzystanie drewna jako odnawialnego źródła energii,
- pomniejszanie konsekwencji zmian klimatycznych poprzez ilościową i jakościową ochronę zasobów wodnych,
- zapobieganie powodziom,
- łagodzenie skutków suszy,
- przeciwdziałanie erozji gleby.

W ramach realizacji planu urządzenia lasu należy w szczególności:

- wykonywać zadania ochronne określone w planach ochrony rezerwatów przyrody (*jeżeli taki plan zostanie opracowany i zatwierdzony*). Wszystkie podejmowane działania ochronne powinny być prowadzone w uzgodnieniu ze służbami konserwatorskimi nadzorującymi ochronę rezerwatową (RDOŚ),

- stosować technologie minimalizujące negatywne skutki pozyskania drewna tj.: wyrób sortymentów przy pniu, prowadzić zrywkę w oparciu o wyznaczone i utrwalone w terenie szlaki zrywkowe, stosować biooleje w pilarkach spalinowych,

- zakres przebudowy realizować zgodnie z wielkością przewidzianą w planie urządzenia lasu (elaborat: część III rozdz. 1.2; część IV rozdz. 3 oraz wykazy projektowanych cięć rębnych),

- szczególnej ochronie poddawać stanowiska roślin chronionych posiadających pojedyncze lokalizacje oraz przestrzegać procedury przewidziane procesem certyfikacji gospodarki leśnej,

- pozyskanie drewna na powierzchniach z występującymi nalotami i podrostami, prowadzić w okresie spoczynku wegetacyjnego oraz możliwie przy pokrywie śnieżnej,

- budownictwo drogowe opierać przede wszystkim na istniejącej sieci dróg, przez ich udoskonalanie, bez prowadzenia dodatkowych wylesień (należy wykonywać staranne ekspertyzy, oceniające wpływ inwestycji na środowisko przyrodnicze),

- w celu zachowania ważnych walorów kulturowych zlokalizowanych w lasach nadleśnictwa, dotyczy to głównie stanowisk archeologicznych, zaleca się identyfikację ich w terenie, a także prowadzenie gospodarki w taki sposób, aby nie zniszczyć tych cennych obiektów.

Przy prowadzeniu wszelkich prac leśnych należy konsekwentnie realizować zapisy zawarte w Zarządzeniu Nr 11 A Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 11 maja 1999 r. oraz w innych regulacjach prawnych. W działalności gospodarczej należy uwzględniać dokument FSC pt.: „Zasady, Kryteria i Wskaźniki Dobrej Gospodarki Leśnej” oraz poleceń audytu okresowego.

8. Plan działań – zestawienie prac objętych programem ochrony przyrody.

8.1. Kształtowanie stosunków wodnych

Powierzchnie lasów odgrywają priorytetową rolę w retencjonowaniu i ochronie zasobów wodnych. Rola ekosystemów leśnych w bilansie wody była jednym z tematów Konferencji Ministerialnej (MPOLE), która odbyła się w 2007 r. w Warszawie. W związku z jej ustaleniami oraz światowym kryzysem wody zdatnej do picia, funkcje wodochronne lasów wybijają się na plan pierwszy, zyskując coraz większe znaczenie wśród środowisk naukowych, ekologów, a także polityków.

Regulacja stosunków wodnych jest procesem niezmiernie ważnym, który wpływa na całe ekosystemy i może prowadzić do diametralnych zmian zarówno jakościowych, jak i ilościowych. Dlatego decyzje w tym zakresie powinny być gruntownie przeanalizowane i podejmowane w sposób racjonalny. Należy dążyć do zachowania siedlisk silnie wilgotnych i bagiennych, które występują jeszcze na niewielkich obszarach.

Siedliska bagienne (łącznie z STL: OI, OIJ, OIJwyż.) w **obrębie Bliżyn** stanowią **194,13 ha**, w **obrębie Siekierno** **55,15 ha**, a w **obrębie Suchedniów** **46,61 ha**. Dla części drzewostanów występujących na tych siedliskach, w celu utrzymania ich roli ochronnej, nie zaplanowano wskazań gospodarczych. Oprócz tego występują tu liczne śródleśne bagienka oraz

zbiorniki, sklasyfikowane jako obiekty niestanowiące wydzielenia, które należy bezwzględnie zachowywać ze względu na ochronę bioróżnorodności i lokalnych zasobów wodnych.

Poniżej podano wykazy bagien oraz drzewostanów, w który dominującym typem siedliskowym lasu są siedliska bagienne.

Tabela 127. Wykaz bagien Nadleśnictwa Suchedniów

Obręb leśny	Powierzchnia [ha]	Oddział, pododdział
Bliżyn	3,58	39b, 61h, 61ax, 130n, 131n, 153g, 154a
Siekierno	1,23	16i, 39a
Suchedniów	2,03	15c, 152j

Tabela 128. Wykaz drzewostanów z typem siedlisk bagiennych

Obręb leśny	STL	powierzchnia [ha]	pododdział
1	2	3	4
Bliżyn	Bb	5,25	43k, 54l, 55x, 123g, 198n
	BMb	22,44	39f, 39g, 42h, 44j, 49k, 49m, 56h, 60x, 61w, 68h, 71c, 83c, 99b, 102l, 130m, 131l, 153f, 196f
	LMb	19,52	25j, 39j, 42i, 62f, 63b, 91o, 102k, 104d, 140k, 164d, 181c
	OI	88,25	3a, 4a, 11a, 29g, 30b, 30l, 31b, 31f, 37h, 41a, 41c, 41g, 41m, 41n, 41o, 41p, 41r, 51a, 53a, 53b, 53d, 53j, 53l, 53m, 54h, 54i, 54k, 54m, 61m, 62i, 66g, 67b, 67g, 67h, 67i, 78g, 78k, 90k, 102h, 107l
	OIJ	20,70	7b, 7i, 12k, 12l, 12m, 12n, 13k, 14c, 14g, 14j, 52h, 68j, 81l, 102b, 123b
	OIJwyż	26,26	92l, 111d, 124g, 125c, 131d, 131m, 135i, 170b, 178b, 182l, 188f, 210f
Siekierno	BMb	15,76	15l, 34d, 36b, 36c, 37a, 37i, 37l, 59d
	OI	13,87	20c, 21b, 21d, 59b, 64i, 83b, 95g, 95h, 95j, 109b
	OIJ	13,98	26c, 32b, 33c, 33d, 34h, 49a
	OIJwyż	11,54	25c, 25d, 94c, 94g, 94h
Suchedniów	OI	6,76	151c, 151i, 179c, 210b, 210c
	OIJ	2,37	104d, 151f
	OIJwyż	36,95	33b, 41c, 73c, 73k, 73l, 73p, 74g, 92g, 92i, 92j, 92k, 101b, 103f, 104a, 132c, 132d, 132h, 132i, 133b, 133c, 231g, 237a

* pogrubieniem zaznaczono drzewostany bez zaprojektowanego zabiegu

Zgodnie z ustawą „prawo wodne” z dnia 18 lipca 2001 r. (Dz. U. 2001 Nr 115 poz. 1229), wody, jako integralna część środowiska oraz siedliska dla zwierząt i roślin, podlegają ochronie, niezależnie od tego, czyją stanowią własność.

Występowanie suszy jest nie tylko związane z warunkami klimatycznymi. Problem niedoboru wody w glebie to również wynik niewłaściwej działalności człowieka w zakresie melioracji, odwodnień, zalesień czy braku kompleksowego programu hydrotechnicznego i agrotechnicznego w rolnictwie (Drab E., Bukowiec T., Mączka M., 2004).

Deficyt wody w lasach obserwowany jest na terenie całej Polski, poza obszarami gór, gdzie suma opadów rocznych jest nadal wysoka.

Wprowadzenie „małej retencji” w lasach może wpływać, poprzez zahamowania deficytu wody, na poprawę między innymi (wg Błędowska L. 2006):

- warunków mikroklimatycznych w lasach,
- walorów krajobrazowych,
- właściwości gleb,
- możliwości uzyskiwania odnowień naturalnych gatunków liściastych,
- odporności lasu, w tym bezpieczeństwa p.poż,
- warunków bytowania fauny,
- kondycji zdrowotnej d-stanów,
- bazy edukacji ekologicznej.

Przy realizacji zadań w zakresie kształtowania stosunków wodnych, w celu zwiększenia różnorodności biologicznej należy zachować następujące zasady:

- zbiorniki powinny mieć łagodne zejścia skarp – olonicom brzegi ułatwiające dostęp zwierzyny leśnej do wody,
- kształt linii brzegowej zbiorników powinien być nieregularny,
- na rowach utworzyć olonicom zatoki, które stanowią miejsce rozwoju płazów oraz stanowiska specyficznej gamy roślin,
- po zakończeniu prac ziemnych zbiorniki obsadzić krzewami owocodajnymi i nektarodajnymi,
- wywiesić w drzewostanach wokół zbiorników i wzdłuż cieków i rowów dodatkowe budki lęgowe dla ptaków oraz schrony dzienne dla nietoperzy,
- wokół zbiorników i oczek wodnych pozostawić niewielki pas (kilka metrów) niezalesiony w celu stworzenia miejsc wygrzewania płazów.

Odpowiednia realizacja programu „małej retencji” powinna być poprzedzona analizą warunków hydrologicznych, oraz spadków terenu, co w konsekwencji pozwoli trafnie określić miejsca odpływu wody i potrzeby w zakresie budowy urządzeń wodnych. W związku z tym zaleca się jak najszybsze wykorzystanie w tym zakresie numerycznego modelu terenu dla N-ctwa oraz techniki GPS.

Dla zachowania lub odtworzenia prawidłowych relacji hydrologicznych w Nadleśnictwie zaleca się:

- ✓ zaniechanie budowy nowych urządzeń odwadniających i ograniczyć konserwację rowów odprowadzających wodę, jedynie do przypadków bezwzględnie koniecznych ze względu na gospodarkę leśną,
- ✓ w celu ochrony torfowisk, na rowach odprowadzających wodę wykonać system zastawek,
- ✓ miejsca, w których drzewostan został zdewastowany przez bobry wyłączyć z użytkowania lasu i odnowienia oraz zaniechać melioracji wodnych prowadzonych na ich terenie,
- ✓ przygotowanie gleby na terenach podmokłych prowadzić przy użyciu pługo-frezarki lub wykonując ręcznie wywyższenia miejsca sadzenia (kopczyki, placówki).
- ✓ całkowicie zaniechać wykorzystania sprzętu ciężkiego do przygotowania gleby,
- ✓ w miarę możliwości zabiegi z zakresu pozyskania i zrywki drewna na terenach o dużym uwilgotnieniu prowadzić w okresie zimy lub suchego lata.

8.2. Kształtowanie granicy polno-leśnej

Kształtowanie granicy polno-leśnej jest możliwe zasadniczo poprzez: zalesienie niektórych gruntów ekonomicznych, stanowiących własność Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa, wykup gruntów położonych w obrębie enklaw obcej własności oraz uczestnictwo w Programie Zwiększania Lesistości Kraju.

Znaczna część gruntów nadleśnictwa leży na terenach objętych ochroną krajobrazu. W związku z tym, przy tworzeniu granicy polno-leśnej należy kierować się, przede wszystkim wyczuciem, aby nie utracić walorów krajobrazowych.

Kształtowanie granicy polno-leśnej na terenie N-ctwa Suchedniów jest ograniczone i w pierwszej kolejności powinno być ukierunkowane na połączenie sąsiadujących ze sobą kompleksów leśnych pasami zadrzewień i zalesień śródpolnych, które wraz z przejściami i urządzeniami umożliwiającymi pokonywanie barier ekologicznych powinny stać się cennym uzupełnieniem lokalnej sieci korytarzy ekologicznych, zapewniając tym samym swobodną wymianę zasobów genowych oraz wzrost bioróżnorodności.

8.3. Kształtowanie strefy ekotonowej

Ekoton jest pojęciem ekologicznym, określającym pas przejściowy (o różnej szerokości), występujący na styku dwóch diametralnie różnych ekosystemów. Wyznacznikiem tego obszaru jest, wymiana gatunkowa roślinno-zwierzęca; wymiana materii i energii, zachodząca pomiędzy kontaktującymi się środowiskami. Strefa ekotonowa odznacza się dużym i urozmaiconym bogactwem flory i fauny, gdyż jest miejscem bytowania wielu gatunków charakterystycznych dla obu środowisk, jak również gatunków tzw. stykowych, których siedlisko ogranicza się wyłącznie do tych miejsc. Dla potrzeb hodowli i zagospodarowania lasu należy wyróżnić zewnętrzne (na granicy kompleksów leśnych jw. wzdłuż agrocenoz) i wewnętrzne (w obrębie kompleksu jw. wzdłuż dróg leśnych) strefy ekotonowe.

Zewnętrzne obrzeże lasu powinno stanowić łagodne przejście od terenu bezleśnego do środowiska leśnego o szerokości, co najmniej 10-30 m i powinno składać się z trzech przenikających się wzajemnie stref:

- strefa drzewiasta – pas wewnętrzny o szer. 10-20 m, drzewostan o rozluźnionym zwarciu z dolnym piętnem, podszytem i warstwą podrostu,
- strefa drzewiasto-krzewiasta – środkowy pas o szerokości około 5 m, tworzony przez gatunki dolnego piętra, o mniejszym zwarciu i nierównomiernym rozmieszczeniu drzew, z bujnym wielogatunkowym podszytem,
- strefa krzewiasta – zewnętrzny pas o szer. 3-5 m, zbudowany z szeregu gat. krzewiastych zmieszanych grupowo.

Do głównych zadań w zakresie kształtowania zewnętrznej strefy ekotonowej należy zaliczyć:

- ✓ użytkowanie za pomocą cięć o charakterze przerębowym, stopniowym lub częściowym, pasa drzewostanu o szerokości 30-50 m wzdłuż użytków rolnych, wód, dróg publicznych, aby trwale spełniał rolę zewnętrznej strefy ekotonowej,
- ✓ wykorzystywanie jak najszerzej istniejących odnowień naturalnych,
- ✓ wprowadzanie przede wszystkim, drzew i krzewów światłożadnych,
- ✓ dążenie do tego, by zewnętrzne obrzeże lasu oraz lasy wzdłuż dróg, cieków wodnych, szlaków turystycznych były maksymalnie wypełnione tak, aby drzewa, krzewy i rośliny runa tworzyły barierę ograniczającą wnikanie niekorzystnych czynników do wnętrza lasu; powinna ona mieć budowę wielowarstwową o zwarciu poziomym i pionowym,
- ✓ przy sztucznym odnowieniu, formowanie tej strefy powinno polegać na stosowaniu rozluźnionej więźby sadzenia i wprowadzaniu jak największej liczby gatunków o walorach dekoracyjnych, jak również biocenotycznych, o różnej dynamice wzrostu, co zapewni efekt wypełnienia przestrzeni drzewostanu w układzie pionowym, zasadniczo liczba gatunków nie powinna jednak przekraczać 10,
- ✓ dla krzewów stosowanie zmieszania grupowego,
- ✓ stosowanie częstszych i silniejszych cięć pielęgnacyjnych.

Wewnętrzne strefy ekotonowe powinny przyjmować szerokości:

5 m – wzdłuż dróg i linii podziału przestrzennego,

10 m – wzdłuż szlaków kolejowych, cieków wodnych,

Dla ich ukształtowania zaleca się:

- popieranie gatunków liściastych,
- stosowanie rozluźnionej więźby sadzenia,
- stosowanie intensywniejszych zabiegów pielęgnacyjnych, w celu utworzenia struktury warstwowej,

Strefy te powinny być ukształtowane we wszystkich większych kompleksach leśnych. W drzewostanach starszych klas wieku, formowanie strefy ekotonowej powinno być prowadzone zasadniczo w okresie odnowienia lasu, jednak poprzedzone silnymi cięciami pielęgnacyjnymi.

8.4. Ochrona przyrody

Opracowanie „Programu” ma za zadanie przyczynić się do pełniejszego poznania aktualnego bogactwa przyrodniczego obrębów leśnych Nadleśnictwa Suchedniów.

Nadleśnictwo realizując zaplanowane zabiegi gospodarcze i ochronne powinno uwzględniać wszystkie zalecenia zawarte w rozporządzeniach w sprawie ochrony gatunkowej: grzybów i porostów z dnia 9.07.2004 r. (Dz. U. 04.168. poz. 1765 z dn. 28.07.2004 r.); roślin z dnia 09.07.2004 r. (Dz. U. 04.168. 1764 z dn. 28.07.2004 r.) i zwierząt z dnia 28.09.2004 r. (Dz. U. Nr 220, poz. 2237)

W celu zapewnienia i utrzymania odpowiednich warunków życiowych roślinom i zwierzętom objętym ochroną prawną, Nadleśnictwo powinno konsekwentnie prowadzić działania polegające na :

- ✓ wyszukiwaniu i otaczaniu opieką cennych drzew oraz innych tworów przyrody żywej i nieożywionej,
- ✓ prowadzeniu na bieżąco ewidencji listy gatunków chronionych i rzadkich z uwzględnieniem miejsc i sposobu występowania, a także siedlisk przyrodniczych,
- ✓ uwzględnianiu przy wyznaczaniu szlaków zrywkowych miejsc występowania cennych gatunków,
- ✓ szkoleniu pracowników, co pozwoli świadomie unikać zagrożeń dla chronionej fauny i flory,
- ✓ obejmowaniu ochroną miejsc występowania cennych skupisk roślin (w porozumieniu z Regionalnym Konserwatorem Przyrody),
- ✓ wykonywaniu zaleceń ochronnych w obiektach cennych przyrodniczo, a szczególnie w rezerwatach przyrody,
- ✓ przeciwdziałaniu szkodnictwu leśnemu,
- ✓ przestrzeganiu zaleceń wynikających z certyfikacji gospodarki leśnej, w tym w szczególności pozostawianie drewna martwego w lesie,
- ✓ współpracy ze środowiskami przyrodniczymi, samorządowymi w zakresie ochrony przyrody,
- ✓ nie pogarszaniu stanu siedlisk spełniających kryteria chronionych siedlisk przyrodniczych,
- ✓ zlokalizowanie i wyznaczenie stref ochronnych dla gatunków wymagających ochrony strefowej,
- ✓ zachowanie śródleśnych bagien i siedlisk bagiennych (rozd. 8.1).

8.5. Ochrona różnorodności biologicznej

Informacje na temat różnorodności biologicznej zawarte są w wykonanych opracowaniach, należą do nich:

- opis ogólny planu urządzenia lasu,
- program ochrony przyrody,
- opisy taksacyjne,
- operat glebowo-siedliskowy.

Kryteria i wskaźniki różnorodności biologicznej dla lasów polskich budowane są na bazie uzgodnień europejskich w ramach tzw. „procesu helsińskiego” (zapoczątkowanego w 1993 r. konferencją ministerialną w Helsinkach). Sformułowano w jego toku 6 głównych kryteriów i szereg wskaźników odnoszących się w różnym stopniu do różnorodności biologicznej. Całkowicie tej problematyce poświęcone jest kryterium IV o nazwie: *Zachowanie, ochrona i odpowiednie wzbogacenie biologicznej różnorodności ekosystemów leśnych*. Trzeba pamiętać, że szereg wskaźników wymaga przygotowania metodyki zbioru i gromadzenia danych, a niekiedy także dodatkowych badań i testów praktycznych.

Polskie kryteria i wskaźniki znajdują odzwierciedlenie w postaci reguł, norm i standardów zawartych w szczegółowych dokumentach techniczno-gospodarczych, a także obowiązujących w Lasach Państwowych aktach prawnych.

Wymierne wskaźniki różnorodności biologicznej w Nadleśnictwie to:

- obszary objęte prawną ochroną przyrody:
- powierzchnia obszarów NATURA 2000 raz obszarów chronionego krajobrazu
- pomniki przyrody,
- reprezentatywne, rzadkie i wskazane jako siedliska chronione,
- powierzchnie rezerwatów,
- powierzchnie siedlisk przyrodniczych,
- powierzchnie użytków ekologicznych),
- zagrożone gatunki,
- liczba chronionych gatunków flory i fauny,
- biologiczna różnorodność w lasach produkcyjnych,
- powierzchnia wyłączonych i gospodarczych drzewostanów nasiennych,
- bloków upraw pochodnych,
- złożoność gatunkowa, strukturalna, pochodzenie drzewostanów

Ochrona różnorodności biologicznej powinna być realizowana na kilku płaszczyznach, i tak:

- ✓ dla zachowania różnorodności genowej należy dążyć do tego by leśny materiał rozmnożeniowy pochodził z jak największej liczby drzew matecznych, źródeł nasion i drzewostanów nasiennych (z zachowaniem regionalizacji nasiennej), zgodnie z ustawą o leśnym materiale rozmnożeniowym;
- ✓ dla zachowania różnorodności gatunkowej w lasach należy zwracać uwagę zarówno na skład gatunkowy warstw drzewiastych jak i podszytów oraz runa. W tym celu należy dążyć do stosowania zalecanych składów odnowieniowych upraw;
- ✓ nie stosować do odnowień gatunków obcych, a w przypadku istniejących, ograniczyć ich udział poprzez cięcia pielęgnacyjne i rębne;
- ✓ w celu zachowania różnorodności ekosystemowej powinno się, jak najszerszej, wykorzystywać zmienność w ramach siedlisk, wprowadzając właściwe dla nich gatunki bądź stosując zabiegi umożliwiające powstanie wartościowego odnowienia naturalnego;
- ✓ w zagospodarowaniu lasu szczególną uwagę należy zwrócić na siedliska podlegające ochronie;
- ✓ w zakresie ochrony krajobrazu przestrzegać zapisów (zakazów i nakazów) ustanowionych dla obszarów chronionego krajobrazu.

Powyższe zalecenia znajdują swoje odzwierciedlenie w zaprojektowanych dla poszczególnych drzewostanów wskazaniach gospodarczych.

8.6. Martwe drewno

Oprócz wymienionych form ochrony przyrody w lasach należy szczególnie zwrócić uwagę na zagadnienie pozostawiania martwego drewna, które jest istotnym elementem prawidłowo funkcjonującego ekosystemu leśnego. Stanowi on charakterystyczną cechę lasu naturalnego, w którym zapas pozostawionego drewna jest ogromny. K. Schiegg Pasinelli, W. Suter (2002) podają, że w naturalnych lasach Europy Wschodniej stwierdzono zasobności detrytusu rzędu 50-200 m³/ha, natomiast w bardzo starych drzewostanach może być zgromadzonych nawet 400 m³/ha.

Obecność rozkładającego się drewna w drzewostanie jest niezmiernie istotna dla funkcjonowania wielu organizmów żywych, Borowski J. (2006 r.) podaje, że 65 gatunków, co stanowi 83 % wszystkich gatunków chronionych chrząszczy w Polsce, jest związanych z martwymi drzewami. K. Schiegg Pasinelli, W. Suter (2002) wskazują, że jedna piąta zwierząt leśnych i ponad 2500 gatunków grzybów zależy pośrednio lub bezpośrednio od martwego drewna. Dodatkowo nieznaną liczbą roślin, porostów, bakterii, glonów również jest uzależniona od pozostawionego drewna w lesie.

Ten ważny aspekt ochrony przyrody w lasach znalazł odzwierciedlenie w zarządzeniu nr 11A Dyrektora Generalnego z czerwca 1999 r., w którym wprowadzono zapis o pozostawianiu niektórych drzew do ich fizjologicznej starości.

Borowski (2006 r.) za Gutowski, Bobiec, Pawlaczyk, Zub (2004 r.) podaje, aby pozostawiać drzewa „...właściwe dla naturalnych ekosystemów na odpowiednim siedlisku”, powinny to być „...martwe drzewa stojące, kłody, drzewa dziuplaste”. Proponuje się również, aby pozostawić wysokie do 3 m fragmenty stojących pni.

Ważne jest pozostawianie drewna w różnej postaci, tzn.: leżącej, stojącej (w tym martwe fragmenty drzew żywych), nieokorowanych pniaków, drzew dziuplastych. Przy czym drzewa stojące najlepiej pozostawiać w miejscach nasłonecznionych.

Szczególnie istotne jest pozostawianie martwego drewna w lasach gospodarczych w fazie rozwojowej drzewostan dojrzewający i dojrzały. W tym wieku intensywność naturalnego procesu wydzielania się drzew wyraźnie maleje, a udział procentowy drewna martwego w stosunku do miąższości przyjmuje najmniejsze wartości.

Od roku 2005 w Polsce prowadzona jest inwentaryzacja zasobów martwego drewna w lasach wszystkich form własności w ramach Wielkoobszarowej Inwentaryzacji Stanu Lasu, która pozwoli w przyszłości określić stan i potrzeby w tym zakresie.

W nadleśnictwach RDLP w Radomiu, w maju 2009 roku wdrożono tymczasowe zasady pozostawiania drewna martwego w lesie, określające strukturę drewna i sposób postępowania w celu jego zachowania i dalszej depozycji. Do czasu wydania szczegółowych zasad opartych na wiedzy naukowej, należy realizować uregulowania wewnętrzne PGL LP dotyczące pozostawiania drewna w lesie do naturalnego rozpadu.

8.7. Lasy wyłączane z użytkowania

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Radomiu wprowadziła procedury identyfikacji i wyłączania z użytkowania powierzchni leśnych. Celem wyłączania z użytkowania jest stworzenie sieci drzewostanów najcenniejszych, które w przyszłości stanowić będą próbę porównawczą dla lasów gospodarczych. W drzewostanach tych zaprzestano użytkowania, a zabiegi ograniczono jedynie do niezbędnych działań o charakterze sanitarnym i ochronnym.

Tabela 129. Wykaz drzewostanów wyłączonych z użytkowania cennych dla zachowania różnorodności biologicznej – obręb Bliżyn

Oddział Pododdział	Leśnictwo	Opis drzewostanu	Powierzchnia [ha]
		Udział, Gat. Panujący wiek - bonitacja - zadrzewienie - zwarcie - zagęszczenie	
1	2	3	4
3a	Dalejów	7 OL 36 - IV - 1,4 - PRZ - PRZ UM	1.24
4a	Dalejów	6 OL 40 - III - 0,8 - PRZ - PRZ UM	1.53
7i	Dalejów	7 OL 40 - IV - 0,8 - PRZ - PRZ UM	1.47
11a	Dalejów	6 OL 55 - IV - 0,5 - PRZ - PRZ UM	0.57
11j	Dalejów	10 OL 68 - III - 0,6 - PRZ - PRZ UM	0.48
12j	Dalejów	10 OL 83 - III - 0,6 - PRZ - PRZ UM	0.71
12k	Dalejów	8 OL 45 - III - 0,6 - PRZ - PRZ UM	1.02
12l	Dalejów	10 OL 60 - II - 0,7 - PRZ - PRZ UM	0.92
12m	Dalejów	10 OL 27 - III - 0,8 - PRZ - PRZ UM	0.54
14c	Dalejów	10 OL 70 - III - 0,6 - PRZ - PRZ UM	0.91
14g	Dalejów	8 OL 45 - III - 0,7 - PRZ - PRZ UM	2.61
14j	Dalejów	8 OL 55 - III - 0,5 - PRZ - PRZ UM	1.63
15i	Dalejów	6 OL 38 - III - 0,8 - PRZ - PRZ UM	3.13
18g	Dalejów	3 SO 40 - II - 0,4 - PRZ - PRZ LUŻ	2.74
25j	Odrowążek	8 OL 50 - II - 0,8 - UM - UM PRZ	2.90
30b	Szałas	6 OL 35 - III - 0,8 - PRZ - PRZ LUŻ	3.39
30l	Szałas	9 OL 60 - II - 0,6 - PRZ - PRZ LUŻ	1.02
38j	Szałas	5 SO 88 - II - 0,6 - LUŻ -	2.07
39f	Odrowążek	6 SO 35 - I - 0,7 - PRZ - PRZ UM	0.70
39g	Odrowążek	7 SO 90 - IV - 0,5 - PRZ - PRZ UM	1.00
41m	Odrowążek	10 OL 73 - II - 0,6 - UM - UM PRZ	1.61
41o	Odrowążek	10 OL 73 - II - 0,5 - PRZ - PRZ UM	0.40
42h	Odrowążek	10 SO 98 - III - 0,8 - UM - UM PRZ	4.81
42i	Odrowążek	6 SO 105 - II - 0,5 - PRZ - PRZ UM	2.22
43k	Odrowążek	5 SO 90 - IV - 0,4 - PRZ - PRZ LUŻ	0.67
44j	Odrowążek	8 SO 98 - IV - 0,8 - UM - UM PRZ	0.67
53l	Odrowążek	8 OL 63 - III - 0,6 - PRZ - PRZ UM	0.46
54l	Odrowążek	5 SO 45 - III - 0,8 - UM - UM PRZ	2.04
55x	Odrowążek	10 SO 134 - V - 0,5 - PRZ - PRZ UM	1.05
56c	Odrowążek	9 SO 99 - III - 0,7 - PRZ - PRZ UM	0.48
56h	Odrowążek	10 SO 99 - III - 0,5 - PRZ - PRZ UM	1.43
56j	Odrowążek	10 SO 99 - III - 0,5 - PRZ - PRZ LUŻ	1.44
61c	Odrowążek	5 SO 50 - IV - 0,4 - PRZ - PRZ LUŻ	1.02
61f	Odrowążek	6 SO 80 - II - 0,4 - PRZ - PRZ UM	0.83
61w	Odrowążek	6 SO 50 - III - 0,5 - PRZ - PRZ UM	1.41
62f	Odrowążek	10 OL 78 - II - 0,7 - UM - UM PRZ	2.05
67h	Odrowążek	10 OL 43 - IV - 0,3 - LUŻ -	1.07

Tabela 129. – c.d.

1	2	3	4
67Ad	Odrowążek	8 OL 78 - II - 0,6 - PRZ - PRZ UM	2.93
68j	Odrowążek	4 OL 80 - III - 0,5 - PRZ - PRZ UM	1.74
71c	Dalejów	9 SO 80 - II - 0,7 - PRZ - PRZ UM	0.55
78h	Odrowążek	10 OL 78 - III - 0,6 - PRZ - PRZ UM	0.57
79c	Odrowążek	6 OL 50 - III - 0,5 - PRZ - PRZ UM	0.91
81l	Wilczy Bór	10 OL 39 - II - 0,8 - PRZ - PRZ UM	0.70
83o	Szałas	6 SO 102 - II - 0,4 - PRZ - PRZ LUŻ	0.80
91o	Dalejów	5 OL 70 - III - 0,7 - PRZ - PRZ UM	0.98
99b	Wilczy Bór	7 SO 95 - IV - 0,6 - PRZ - PRZ UM	0.53
101f	Wilczy Bór	6 OL 78 - II - 0,6 - PRZ - PRZ UM	1.49
102b	Wilczy Bór	10 OL 98 - II - 0,8 - PRZ - PRZ UM	0.89
102k	Wilczy Bór	6 SO 85 - II - 0,7 - PRZ - PRZ UM	0.78
102l	Wilczy Bór	8 BRZ 25 - III - 0,6 - PRZ - PRZ UM	0.57
104d	Szałas	6 OL 98 - IV - 0,4 - LUŻ -	1.42
123g	Wilczy Bór	7 SO 98 - V - 0,7 - PRZ - PRZ UM	0.55
130m	Jastrzębia	6 SO 92 - IV - 0,5 - PRZ - PRZ UM	1.21
135i	Świnia Góra	7 OL 100 - III - 0,6 - LUŻ -	1.21
140k	Wilczy Bór	7 OL 30 - III - 0,7 - UM - UM DUŻE	0.89
141g	Wilczy Bór	4 OL 80 - III - 0,5 - PRZ - PRZ UM	3.28
153f	Jastrzębia	4 SO 90 - III - 0,4 - LUŻ -	0.87
153s	Jastrzębia	8 OL 94 - III - 0,6 - PRZ - PRZ UM	0.90
171j	Jastrzębia	7 OL 23 - III - 0,4 - PRZ - PRZ LUŻ	1.00
173f	Jastrzębia	6 SO 63 - III - 0,4 - PRZ - PRZ LUŻ	0.87
174d	Jastrzębia	10 SO 63 - III - 0,5 - PRZ - PRZ UM	0.62
178b	Jastrzębia	7 OL 103 - II - 0,5 - PRZ - PRZ LUŻ	0.88
181c	Świnia Góra	5 SO 85 - II - 0,7 - PRZ - PRZ UM	1.63
182l	Świnia Góra	5 OL 90 - II - 0,5 - PRZ - PRZ UM	0.70
188f	Wilczy Bór	10 OL 70 - II - 0,8 - UM - UM DUŻE	2.62
188i	Wilczy Bór	3 OL 40 - III - 0,6 - PRZ - PRZ UM	1.07
196f	Jastrzębia	5 OL 63 - IV - 0,6 - PRZ - PRZ LUŻ	1.78
198n	Jastrzębia	4 BRZ 45 - IV - 0,3 - LUŻ -	0.94
199d	Jastrzębia	4 SO 125 - III - 0,5 - PRZ - PRZ LUŻ	3.17
Razem obręb Bliżyn			93.29

Tabela 130. Wykaz drzewostanów wyłączonych z użytkowania cennych dla zachowania różnorodności biologicznej – obręb Sikierno

Oddział Pododdział	Leśnictwo	Opis drzewostanu	Powierzchnia [ha]
		Udział Gat. Panujący wiek - bonitacja - zadrzewienie - zwarcie - zagęszczenie	
1	2	3	4
15l	Kaczka	3 SO 60 - II - 0,8 - PRZ - PRZ UM	2.89
20d	Bronkowice	6 SO 66 - I - 0,4 - LUŻ -	3.11
21d	Bronkowice	9 OL 70 - III - 0,5 - PRZ - PRZ LUŻ	0.61
22d	Bronkowice	6 OL 70 - III - 0,5 - LUŻ -	0.55
25c	Bronkowice	8 OL 70 - II - 0,6 - PRZ - PRZ UM	1.28
25d	Bronkowice	8 OL 60 - III - 0,7 - PRZ - PRZ UM	2.88
26c	Bronkowice	4 OL 70 - III - 0,7 - PRZ - PRZ UM	2.68
36b	Kaczka	10 SO 48 - II - 0,7 - UM - UM PRZ	1.48

Tabela 130 – c.d.

1	2	3	4
37a	Kaczka	4 SO 84 - III - 0,5 - PRZ - PRZ LUŻ	3.41
37i	Kaczka	6 SO 33 - II - 0,7 - UM - UM PRZ	1.15
37k	Kaczka	4 ŚW 50 - II - 0,5 - PRZ - PRZ UM	0.85
37l	Kaczka	6 SO 22 - I - 0,7 - UM - UM DUŻE	0.72
38g	Kaczka	10 SO 105 - III - 0,8 - PRZ - PRZ UM	0.24
39i	Kaczka	5 ŚW 55 - II - 0,4 - LUŻ -	0.58
39l	Kaczka	4 SO 104 - III - 0,6 - LUŻ -	2.34
59d	Kaczka	2 JD 50 - II - 0,3 - UM - UM PRZ	2.29
117d	Sieradowice	6 OL 65 - III - 0,5 - PRZ - PRZ UM	1.43
124b	Kamionka	6 OL 84 - IV - 0,8 - PRZ - PRZ UM	1.51
Razem obręb Siekierno			30.00

Tabela 131. Wykaz drzewostanów wyłączonych z użytkowania cennych dla zachowania różnorodności biologicznej – obręb Suchedniów

Oddział Pododdział	Leśnictwo	Opis drzewostanu	Powierzchnia [ha]
		Udział Gat. Panujący wiek - bonitacja - zadrzewienie - zwarcie - zagęszczenie	
1	2	3	4
12i	Stokowiec	4 SO 107 - I - 0,6 - PRZ - PRZ LUŻ	0.94
49f	Kruk	7 SO 125 - II - 0,7 - PRZ - PRZ UM	2.34
132c	Kruk	7 OL 38 - III - 0,6 - PRZ - PRZ UM	0.79
132h	Kruk	5 OL 38 - III - 0,7 - PRZ - PRZ UM	1.79
132i	Kruk	7 OL 38 - II - 0,6 - PRZ - PRZ UM	1.08
133b	Ostojów	5 OL 40 - IV - 0,4 - PRZ - PRZ UM	1.75
133c	Ostojów	6 OL 40 - IV - 0,4 - PRZ - PRZ UM	1.31
150b	Kleszczyny	9 SO 99 - IV - 0,9 - PRZ - PRZ UM	5.55
209b	Kleszczyny	4 OL 75 - II - 0,7 - PRZ - PRZ UM	3.30
237a	Kleszczyny	7 OL 80 - IV - 0,3 - PRZ - PRZ LUŻ	0.42
237d	Kleszczyny	5 BRZ 70 - I - 0,6 - PRZ - PRZ UM	2.51
Razem obręb Suchedniów			21.78

8.8. Promocja i edukacja leśna społeczeństwa

Podstawy edukacji leśnej w Lasach Państwowych normuje Zarządzenie Nr 57 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 9 maja 2003 r. w sprawie wytycznych prowadzenia edukacji leśnej społeczeństwa w Lasach Państwowych. Zadania w tym zakresie w nadleśnictwie zawarte są w „Programie Edukacji Leśnej Społeczeństwa sporządzonym dla Nadleśnictwa Suchedniów” na okres 01.01.2010 do 31.12.2019 r.

Istotnym uzupełnieniem podejmowanych działań w zakresie promocji i edukacji ekologicznej powinien być „Program ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Suchedniów”. W tym celu należy jego elementy prezentować jak najszerszej opinii społecznej.

W ramach promocji i edukacji ekologicznej, zaleca się:

- skrót „Programu” zamieścić na internetowej stronie nadleśnictwa,
- publikować informacje o ochronie przyrody w lokalnych i ogólnokrajowych mediach oraz na „ekologicznych” stronach internetowych,
- opracowanie dla szczególnie cennych ekosystemów, folderów i tablic informacyjnych,
- współpracę z samorządami i organizacjami zajmującymi się ochroną przyrody,
- współpracę ze szkołami w zakresie edukacji leśnej (w aspekcie ochrony przyrody, jak również gospodarowania zasobami leśnymi),
- utrzymanie ścieżek i punktów edukacyjnych, a także realizację zaplanowanych inwestycji w tym zakresie,
- popularyzację wielofunkcyjności gospodarki leśnej, z naciskiem na gospodarowanie w aspekcie ekologicznym (funkcje pozaprodukcyjne),

Wszystkie informacje należy ujmować i przekazywać w sposób przystępny, używając jak najmniej terminów stricte fachowych, a jeżeli takowe będą, to należy podać ich objaśnienia.

9. Opracowanie kartograficzne

Mapy Przeglądowe Walorów Przyrodniczo-Kulturowych dla obrębów leśnych Nadleśnictwa Suchedniów w skali 1 : 20 000.

Mapa przeglądowa siedlisk przyrodniczych chronionych w skali 1:20000, dla obrębu leśnego Bliżyn, Suchedniów, Siekierno.

Tabela 132. Wykaz siedlisk przyrodniczych – obręb Bliżyn

Lokalizacja	Pow. [ha]	Kod siedliska	Nazwa siedliska	STL	Rodzaj pow.	Struktura drzewostanu	Wskaz. gosp.	Pow. manip./zred.	GTD	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
16-15-1-13-130 -n -00	0.84	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska		Bagno					
16-15-1-13-131 -k -00	2.41	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻW	D-STAN	2 PIĘTR	IVD	2.41	BK	JD
16-15-1-13-131 -n -00	0.56	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska		Bagno					
16-15-1-13-132 -l -00	3.65	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	KO	IVD	3.65	BK	JD
							CP	1.8	BK	JD
16-15-1-13-151 -a -00	9.07	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	KO	IVD	9.07		JD
							CP	2.8		JD
16-15-1-13-151 -b -00	8.69	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻW	D-STAN	KO	IVD	8.69		JD
							CP	2.6		JD
16-15-1-13-153 -g -00	0.20	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska		Bagno					
16-15-1-13-153 -k -00	4.11	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻW	D-STAN	W PIĘTR	TP	4.11		JD
16-15-1-13-153 -m -00	1.13	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	1.13	DB	BK
16-15-1-13-154 -a -00	0.09	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska		Bagno					
16-15-1-13-154 -d -00	4.24	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻW	D-STAN	2 PIĘTR			BK	JD
16-15-1-13-154 -f -00	0.96	9110	Kwaśne buczyny(Luzulo - Fagenion)	LMWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR			JD	BK
16-15-1-13-154 -g -00	5.35	9110	Kwaśne buczyny(Luzulo - Fagenion)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW			JD	BK
16-15-1-13-154 -i -00	2.47	9110	Kwaśne buczyny(Luzulo - Fagenion)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW			JD	BK
16-15-1-13-154 -j -00	4.93	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	IVD	4.93		JD
16-15-1-13-154 -p -00	6.59	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR			BK	JD
16-15-1-13-155 -c -00	8.13	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR			JD	BK
16-15-1-13-155 -d -00	4.78	9110	Kwaśne buczyny(Luzulo - Fagenion)	LWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR			BK	JD
16-15-1-13-174 -j -00	3.43	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	KO	IVD	3.43		JD
							CP	1.1		JD
16-15-1-13-179 -d -00	5.56	9110	Kwaśne buczyny(Luzulo - Fagenion)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	5.56	JD	BK
16-15-1-13-179 -g -00	2.68	9110	Kwaśne buczyny(Luzulo - Fagenion)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	2.68	BK	JD
16-15-1-13-180 -a -00	6.01	9130	Żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	6.01	JD	BK

Tabela 132 – c.d

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
16-15-1-13-180 -b -00	15.97	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	KO	IVD	15.97	BK	JD
							CP	5	BK	JD
16-15-1-13-180 -c -00	3.16	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	KO	IVD	3.16	BK	JD
							CP	0.9	BK	JD
16-15-1-13-196 -f -00	1.78	91D0	Bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino mug	BMB	D-STAN	DRZEW				SO
16-15-1-13-198 -a -00	6.45	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	KO	IVD	6.45		JD
							CP	1.9		JD
16-15-1-13-198 -b -00	3.47	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	KO	IVD	3.47		JD
							CP	1		JD
16-15-1-13-198 -n -00	0.94	91D0	Bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino mug	BB	D-STAN	DRZEW				SO
16-15-1-13-203 -a -00	5.56	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	KO	IVD	5.56		JD
							CP	1.8		JD
16-15-1-13-203 -b -00	5.79	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	KO	IVD	5.79		JD
							CP	1.8		JD
16-15-1-13-203 -j -00	2.9	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	KO	IVD	2.9		JD
							CP	0.8		JD
16-15-1-14-3 -a -00	1.24	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion gl	OL	D-STAN	DRZEW				OL
16-15-1-14-4 -a -00	1.53	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion gl	OL	D-STAN	DRZEW				OL
16-15-1-14-7 -b -00	0.86	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion gl	OLJ	SZCZ CHR					JS OL
16-15-1-14-7 -i -00	1.47	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion gl	OLJ	D-STAN	DRZEW				JS OL
16-15-1-14-11 -a -00	0.57	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion gl	OL	D-STAN	DRZEW				OL
16-15-1-14-12 -k -00	1.02	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion gl	OLJ	D-STAN	DRZEW				JS OL
16-15-1-14-12 -l -00	0.92	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion gl	OLJ	D-STAN	DRZEW				JS OL
16-15-1-14-12 -m -00	0.54	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion gl	OLJ	D-STAN	DRZEW				JS OL

Tabela 132 – c.d

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
16-15-1-14-14 -c -00	0.91	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion gl	OLJ	D-STAN	DRZEW			JS	OL
16-15-1-14-14 -g -00	2.61	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion gl	OLJ	D-STAN	DRZEW			JS	OL
16-15-1-14-15 -i -00	3.13	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion gl	LW	D-STAN	DRZEW			JD	OL
16-15-1-14-71 -c -00	0.55	91D0	Bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino mug	BMB	D-STAN	DRZEW				SO
16-15-1-14-90 -k -00	11.09	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion gl	OL	D-STAN	DRZEW	TP	3.04		OL
16-15-1-14-90 -l -00	3.39	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion gl	LW	D-STAN	DRZEW	TW	3.39	JD	OL
16-15-1-15-39 -f -00	0.7	91D0	Bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino mug	BMB	D-STAN	DRZEW				SO
16-15-1-15-39 -g -00	1	91D0	Bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino mug	BMB	D-STAN	DRZEW				SO
16-15-1-15-39 -k -00	3.58	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻW	D-STAN	2 PIĘTR	IVA	3.58	JD	
16-15-1-15-39 -l -00	4.29	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻW	D-STAN	KO	CW	0.2	SO	JD
16-15-1-15-39 -n -00	2.59	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	IVD	2.59	JD	
16-15-1-15-39 -p -00	2.48	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻW	D-STAN	2 PIĘTR	IVA	2.48	SO	JD
16-15-1-15-41 -c -00	1.09	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion gl	OL	D-STAN	DRZEW	TP	1.09		OL
16-15-1-15-41 -m -00	1.61	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion gl	OL	D-STAN	DRZEW				OL
16-15-1-15-41 -n -00	4.38	6410	Zmiennowilgotne łąki trzęslicowe (Molinion)	OL	SUKCESJA					OL
16-15-1-15-41 -o -00	0.4	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion gl	OL	D-STAN	DRZEW				OL
16-15-1-15-41 -p -00	1.92	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion gl	OL	D-STAN	DRZEW	CW	0.6		OL
16-15-1-15-41 -r -00	1.73	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion gl	OL	D-STAN	DRZEW	CW	1.73		OL
16-15-1-15-42 -h -00	4.81	91D0	Bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino mug	BMB	D-STAN	DRZEW				SO
16-15-1-15-43 -k -00	0.67	91D0	Bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino mug	BB	D-STAN	DRZEW				SO
16-15-1-15-44 -j -00	0.67	91D0	Bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino mug	BMB	D-STAN	DRZEW				SO
16-15-1-15-45 -a -00	1.14	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	KO	CP	0.35	JD	

Tabela 132 – c.d

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
16-15-1-15-45 -c -00	32.34	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (<i>Abietetum polonicum</i>)	LMWYŻW	D-STAN	2 PIĘTR	IVA	32.34	JD	
16-15-1-15-49 -k -00	1.45	91D0	Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> , <i>Pino mug</i>)	BMB	SZCZ CHR				SO	
16-15-1-15-49 -l -00	1.44	7110	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą		Użytek ekol. na nieużytk.					
16-15-1-15-52 -c -00	1.19	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (<i>Abietetum polonicum</i>)	LMWYŻW	D-STAN	2 PIĘTR	IVA	1.19	SO	JD
16-15-1-15-52 -d -00	9.08	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (<i>Abietetum polonicum</i>)	LMWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	TP	9.08	SO	JD
16-15-1-15-52 -f -00	12.95	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (<i>Abietetum polonicum</i>)	LMWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	TP	12.95	JD	SO
16-15-1-15-53 -a -00	1.98	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion gl</i>)	OL	D-STAN	DRZEW	CW	1.98	OL	
16-15-1-15-53 -b -00	3.91	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion gl</i>)	OL	D-STAN	DRZEW	TP	3.91	OL	
16-15-1-15-53 -l -00	0.46	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion gl</i>)	OL	D-STAN	DRZEW			OL	
16-15-1-15-53 -m -00	1.5	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion gl</i>)	OL	D-STAN	DRZEW	CW	1.5	OL	
16-15-1-15-54 -l -00	2.04	91D0	Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> , <i>Pino mug</i>)	BB	D-STAN	DRZEW			SO	
16-15-1-15-55 -x -00	1.05	91D0	Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> , <i>Pino mug</i>)	BB	D-STAN	DRZEW			SO	
16-15-1-15-56 -h -00	1.43	91D0	Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> , <i>Pino mug</i>)	BMB	D-STAN	DRZEW			SO	
16-15-1-15-61 -ax -00	0.54	7110	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą		Bagno					
16-15-1-15-61 -h -00	1.24	7110	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą		Bagno					
16-15-1-15-61 -l -00	2.65	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (<i>Abietetum polonicum</i>)	LMWYŻW	D-STAN	2 PIĘTR	TP	2.65	JD	
16-15-1-15-61 -w -00	1.41	91D0	Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> , <i>Pino mug</i>)	BMB	D-STAN	DRZEW			SO	
16-15-1-15-67A -c -00	0.9	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (<i>Abietetum polonicum</i>)	LMŚW	D-STAN	DRZEW	TP	0.9	SO	JD
16-15-1-15-67A -j -00	5.49	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (<i>Abietetum polonicum</i>)	LMŚW	D-STAN	2 PIĘTR	TP	5.49	SO	JD
16-15-1-15-68 -h -00	0.32	91D0	Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> , <i>Pino mug</i>)	BMB	D-STAN	DRZEW	CP-P	0.32	SO	
16-15-1-15-73 -n -00	1.53	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (<i>Abietetum polonicum</i>)	LMWYŻW	D-STAN	2 PIĘTR	TP	1.53	JD	
16-15-1-15-78 -h -00	0.57	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion gl</i>)	LW	D-STAN	DRZEW			JD	OL
16-15-1-15-79 -a -00	1.03	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion gl</i>)	LMW	D-STAN	2 PIĘTR	CW	0.2	JD	OL

Tabela 132 – c.d

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
16-15-1-15-79 -b -00	1.96	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion gl	LW	D-STAN	DRZEW	TP	1.96	JD	OL
16-15-1-15-79 -c -00	0.91	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion gl	LW	D-STAN	DRZEW			JD	OL
16-15-1-16-95 -f -00	1.56	9110	Kwaśne buczyny(Luzulo - Fagenion)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	1.56	JD	BK
16-15-1-16-115 -l -00	3.08	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	CP	1.2	BK	JD
16-15-1-16-116 -n -00	2.52	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	2.52	JD	BK
16-15-1-16-133 -i -00	5.26	9110	Kwaśne buczyny(Luzulo - Fagenion)	LMWYŻŚW	D-STAN	KO	IVD	5.26	JD	BK
							CP	2.7	JD	BK
16-15-1-16-133 -m -00	1.77	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻW	D-STAN	2 PIĘTR	IVD	1.77	JD	
16-15-1-16-134 -h -00	4.15	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻW	D-STAN	2 PIĘTR	IVD	4.15	JD	
16-15-1-16-134 -j -00	5.64	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻW	D-STAN	2 PIĘTR	IVD	5.64	BK	JD
							AGROT	0.5	BK	JD
							ODN-ZŁOŻ	0.5	BK	JD
							PIEL	0.5	BK	JD
							CW	0.5	BK	JD
16-15-1-16-134 -r -00	2.62	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻW	D-STAN	2 PIĘTR	IIDU	2.62	JD	OL
							AGROT	1.5	JD	OL
							ODN-ZŁOŻ	1.5	JD	OL
							PIEL	1.5	JD	OL
							CW	1.5	JD	OL
16-15-1-16-135 -f -00	6.51	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻW	D-STAN	2 PIĘTR	IVDU	6.51	BK	JD
							AGROT	1	BK	JD
							ODN-ZŁOŻ	1	BK	JD
							PIEL	1	BK	JD
							CW	1	BK	JD
16-15-1-16-137 -d -00	5.22	9110	Kwaśne buczyny(Luzulo - Fagenion)	LMWYŻW	D-STAN	DRZEW			SO	ŚW
16-15-1-16-137 -f -00	5.33	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LMWYŻW	D-STAN	2 PIĘTR			MD	BK
16-15-1-16-137 -i -00	1.07	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR			JW	JD

Tabela 132 – c.d

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
16-15-1-16-137 -k -00	3.56	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LMWYŻW	D-STAN	2 PIĘTR			JW	JD
16-15-1-16-137 -l -00	2.8	9130	Żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion)	LWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR			JW	JD
16-15-1-16-137 -n -00	10.29	9130	Żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion)	LWYŻW	D-STAN	2 PIĘTR			JW	JD
16-15-1-16-137 -o -00	1.81	9110	Kwaśne buczyny(Luzulo - Fagenion)	LMWYŻW	D-STAN	W PIĘTR			MD	BK
16-15-1-16-158 -g -00	0.7	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	TP	0.7	JD	BK
16-15-1-16-183 -c -00	19.13	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻW	D-STAN	KO	IVD	19.13	BK	JD
							CP	2	BK	JD
16-15-1-16-208 -b -00	3.04	9130	Żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion)	LMWYŻW	D-STAN	KO	IVD	3.04	BK	JD
							CP	0.9	BK	JD
16-15-1-16-208 -c -00	16.84	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻW	D-STAN	DRZEW	TP	16.84	JD	BK
16-15-1-16-158 -k -00	4.47	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻW	D-STAN	2 PIĘTR	IVD	4.47	JD	DB
16-15-1-17-32 -a -00	9.92	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	BMWYŻW	D-STAN	2 PIĘTR	CW	0.5	JD	SO
16-15-1-17-104 -h -00	15.85	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻW	D-STAN	2 PIĘTR	IVD	15.85	SO	JD
16-15-1-17-105 -b -00	25.3	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻW	D-STAN	2 PIĘTR	IVD	25.3	SO	JD
16-15-1-17-106 -d -00	14.53	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻW	D-STAN	KO	CP	4.5	JD	
16-15-1-17-145 -b -00	15.75	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻW	D-STAN	W PIĘTR	TP	15.75	SO	JD
16-15-1-17-146 -a -00	26.49	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻW	D-STAN	2 PIĘTR	IVD	26.49	JD	
16-15-1-17-146 -b -00	2.86	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	TP	2.86	SO	JD
16-15-1-17-168 -a -00	25.82	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	IVD	25.82	BK	JD
16-15-1-17-169 -b -00	3.56	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	TP	3.56	JD	
16-15-1-17-169 -d -00	7.37	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	TP	7.37	BK	JD
16-15-1-17-170 -b -00	5.6	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion gl	OLJWYŻ	D-STAN	DRZEW	TP	5.6	DB	OL
16-15-1-17-192 -c -00	2.73	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LMWYŻW	D-STAN	KO	IVD	2.73	JD	BK
16-15-1-17-192 -d -00	18.95	9130	Żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion)	LMWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	IVA	18.95	BK	JD
16-15-1-17-193 -a -00	11.49	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	IVDU	11.49	JD	
							AGROT	1	JD	
							ODN-ZŁOŻ	1	JD	
							PIEL	1	JD	
							CW	1	JD	

Tabela 132 – c.d

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
16-15-1-17-193 -b -00	22.81	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	IVD	22.81	JD	
16-15-1-17-216 -a -00	14.47	9130	Żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	14.47	JD	BK
16-15-1-18-99 -b -00	0.53	91D0	Bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino mug	BMB	D-STAN	DRZEW				SO
16-15-1-18-102 -h -00	4.23	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion gl	OL	D-STAN	DRZEW	TW	4.23		OL
16-15-1-18-123 -b -00	3.27	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion gl	OLJ	D-STAN	DRZEW	TW	3.27		JS OL
16-15-1-18-123 -g -00	0.55	91D0	Bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino mug	BB	D-STAN	DRZEW				SO
16-15-1-18-141 -m -00	2.19	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	TP	2.19	SO	JD
							CP	1	SO	JD
16-15-1-18-143 -o -00	1.65	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻW	D-STAN	2 PIĘTR	TP	1.65		JD
16-15-1-18-144 -b -00	1.37	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	TP	1.37		JD
16-15-1-18-164 -b -00	18.15	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻW	D-STAN	W PIĘTR	IVD	18.15		JD
16-15-1-18-167 -f -00	1.61	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LMWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR				JD BK
16-15-1-18-167 -h -00	3.09	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	3.09		JD BK
16-15-1-18-188 -f -00	2.62	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion gl	OLJWYŻ	D-STAN	DRZEW				JD OL
16-15-1-18-189 -f -00	14.71	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻW	D-STAN	DRZEW	IVD	14.71	BK	JD
							CP	5.8	BK	JD
16-15-1-18-190 -b -00	2.86	9110	Kwaśne buczyny(Luzulo - Fagenion)	LWYŻW	D-STAN	DRZEW	TP	2.86		BK JD
16-15-1-18-190 -c -00	1.82	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻW	D-STAN	2 PIĘTR	TP	1.82		BK JD
16-15-1-18-191 -f -00	5.58	9110	Kwaśne buczyny(Luzulo - Fagenion)	LMWYŻW	D-STAN	2 PIĘTR	IVD	5.58	JD	BK
							CP	2.2	JD	BK
16-15-1-18-211 -j -00	3.18	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻW	D-STAN	W PIĘTR	IVD	3.18		JD
16-15-1-18-212 -b -00	18.03	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻW	D-STAN	2 PIĘTR	IVD	18.03		BK JD
16-15-1-18-213 -b -00	26.95	9110	Kwaśne buczyny(Luzulo - Fagenion)	LMWYŻW	D-STAN	W PIĘTR	IVD	26.95		BK JD
16-15-1-18-214 -d -00	3.97	9110	Kwaśne buczyny(Luzulo - Fagenion)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	3.97		JD BK
16-15-1-18-215 -b -00	9.72	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻW	D-STAN	W PIĘTR	IVD	9.72		BK JD
16-15-1-18-215 -c -00	13.39	9110	Kwaśne buczyny(Luzulo - Fagenion)	LMWYŻW	D-STAN	W PIĘTR	TP	13.39		BK JD

Tabela 133. Wykaz siedlisk przyrodniczych – obręb Siekierno

Lokalizacja	Pow. [ha]	Kod siedliska	Nazwa siedliska	STL	Rodzaj pow.	Struktura drzewostanu	Wskaz. gosp.	Pow. manip./zred.	GTD	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
16-15-2-01-4 -a -00	4.3	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻW	D-STAN	2 PIĘTR	IVD	4.3	BK	JD
							AGROT	1.2	BK	JD
							ODN-ZŁOŻ	1.2	BK	JD
							PIEL	1.2	BK	JD
							CW	1.2	BK	JD
							CP	1	BK	JD
16-15-2-01-8 -a -00	12.4	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	KO	IVD	12.4	DB	JD
							AGROT	2.5	DB	JD
							ODN-ZŁOŻ	2.5	DB	JD
							PIEL	2.5	DB	JD
							CW	2.5	DB	JD
							CP	5	DB	JD
16-15-2-01-8 -c -00	11.57	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	IVD	11.57	DB	BK
							AGROT	2	DB	BK
							ODN-ZŁOŻ	2	DB	BK
							PIEL	2	DB	BK
							CW	2	DB	BK
							CP	3.4	DB	BK
16-15-2-01-9 -a -00	14.31	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	IVD	14.31	DB	JD
							CP	4.4	DB	JD
16-15-2-01-9 -c -00	4.61	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	4.61	JD	BK
16-15-2-01-9 -d -00	12.17	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	12.17	JD	BK

Tabela 133 – c.d

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
16-15-2-01-9 -f -00	2.01	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	KO	IIAU	2.01	DB	BK
							AGROT	0.2	DB	BK
							ODN-ZŁOŻ	0.2	DB	BK
							PIEL	0.2	DB	BK
							CW	0.2	DB	BK
						CP	1.2	DB	BK	
16-15-2-01-10 -a -00	4.58	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	4.58	BK	JD
16-15-2-01-10 -c -00	4.38	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	4.38	BK	JD
							CP	1.5	BK	JD
16-15-2-01-10 -d -00	2.77	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	2.77	JD	BK
16-15-2-01-10 -f -00	5.43	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	5.43	DB	JD
16-15-2-01-10 -g -00	2.68	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	2.68	BK	JD
16-15-2-01-10 -i -00	2.14	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	2.14	JD	BK
							CP	0.75	JD	BK
16-15-2-01-11 -b -00	3.18	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	AGROT	1.3	BK	JD
16-15-2-01-11 -d -00	2.37	9130	Żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion)	LWYŻW	D-STAN	DRZEW	AGROT	1	BK	JD
16-15-2-01-11 -g -00	0.56	9130	Żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW			BK	JD
16-15-2-01-23 -g -00	6.5	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻW	D-STAN	2 PIĘTR	TP	6.5	SO	JD
16-15-2-01-24 -d -00	0.75	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	0.75	JD	
16-15-2-01-24 -g -00	13.26	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻW	D-STAN	2 PIĘTR	TP	13.26	SO	JD
16-15-2-01-25 -c -00	1.28	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion gl	OLJWYŻ	D-STAN	DRZEW			JS	OL
16-15-2-01-25 -d -00	2.88	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion gl	OLJWYŻ	D-STAN	DRZEW			JS	OL
16-15-2-01-26 -c -00	2.68	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion gl	OLJ	D-STAN	DRZEW			JS	OL

Tabela 133 – c.d

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
16-15-2-01-29 -b -00	17.81	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	KO	IVD	17.81	DB	BK
							MA-FIT	5	DB	BK
							ODN-ZŁOŻ	5	DB	BK
							PIEL	5	DB	BK
							CW	5	DB	BK
							CP	4	DB	BK
16-15-2-01-30 -a -00	14.31	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	KO	IVD	14.31	DB	BK
							AGROT	1.5	DB	BK
							ODN-ZŁOŻ	1.5	DB	BK
							PIEL	1.5	DB	BK
							CW	1.5	DB	BK
							CP	4.4	DB	BK
16-15-2-01-30 -b -00	8.96	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	8.96	DB	JD
16-15-2-01-31 -g -00	11.41	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	DRZEW			BK	JD
16-15-2-01-31 -i -00	0.77	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR			BK	JD
16-15-2-01-45 -a -00	5.65	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻW	D-STAN	2 PIĘTR	TP	5.65	SO	JD
16-15-2-01-45 -b -00	19.92	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	TP	19.92	SO	JD
16-15-2-01-47 -a -00	8.17	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻW	D-STAN	DRZEW	CP	8.17	JD	
							CP-P	8.17	JD	
							TW	8.17	JD	
16-15-2-01-51 -c -00	7.85	9110	Kwaśne buczyny(Luzulo - Fagenion)	LWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	7.85	JD	BK
							PRZES T	0	JD	BK
16-15-2-01-52 -a -00	10.41	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	IVD	10.41	DB	JD
							AGROT	1.5	DB	JD
							ODN-ZŁOŻ	1.5	DB	JD
							PIEL	1.5	DB	JD
							CW	1.5	DB	JD
							CP	3.2	DB	JD

Tabela 133 – c.d

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
16-15-2-01-52 -b -00	13.64	9110	Kwaśne buczyny(Luzulo - Fagenion)	LWYŻŚW	D-STAN	KO	IVD	13.64	JD	BK
							AGROT	2	JD	BK
							ODN-ZŁOŻ	2	JD	BK
							PIEL	2	JD	BK
							CW	2	JD	BK
						CP	4	JD	BK	
16-15-2-01-53 -a -00	2.18	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	DRZEW			JD	BK
16-15-2-01-53 -d -00	2.18	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	IVD	2.18	DB	JD
							CP	0.65	DB	JD
16-15-2-01-54 -c -00	1.03	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW			BK	JD
16-15-2-01-54 -d -00	4.73	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	AGROT	2.3	BK	JD
16-15-2-01-54 -f -00	0.47	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	TP	0.47	BK	JD
16-15-2-01-54 -g -00	7.47	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	IVD	7.47	BK	JD
							AGROT	1.5	BK	JD
							ODN-ZŁOŻ	1.5	BK	JD
							PIEL	1.5	BK	JD
							CW	1.5	BK	JD
						CP	2.4	BK	JD	
16-15-2-01-66 -a -00	11.62	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	IVD	11.62	JD	
16-15-2-01-67 -d -00	3.9	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	W PIĘTR	TP	3.9	JD	
16-15-2-01-68 -c -00	3.93	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	IVA	3.93	SO	JD
16-15-2-01-85 -g -00	1.73	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	1.73	DB	BK
16-15-2-02-75 -c -00	3.52	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻW	D-STAN	KO	IVD	3.52	JD	
							CP	1.55	JD	
16-15-2-02-91 -c -00	7.37	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻW	D-STAN	KO	IVD	7.37	JD	
							CP	3	JD	
16-15-2-02-91 -f -00	7.02	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	IVD	7.02	JD	
16-15-2-02-92 -c -00	1.52	9110	Kwaśne buczyny(Luzulo - Fagenion)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	1.52	JD	BK

Tabela 133 – c.d

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
16-15-2-02-104 -a -00	11.35	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TW	11.35	JD	
16-15-2-02-115 -b -00	9.84	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	DRZEW			BK	JD
16-15-2-02-115 -d -00	9.96	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR			BK	JD
16-15-2-02-116- a -00	0.44	6230	Bogate florystycznie górskie i niżowe murawy bliźniczkowe		Pastwisko trwałe					
16-15-2-02-116 -f -00	3.51	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR			BK	JD
16-15-2-02-116 -g -00	0.81	9110	Kwaśne buczyny(Luzulo - Fagenion)	LWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	0.81	BK	JD
16-15-2-02-116 -k -00	4.45	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR			BK	JD
16-15-2-02-116 -m -00	9.78	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR			BK	JD
16-15-2-02-117 -f -00	6.36	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	KO	IVD	6.36	JD	
16-15-2-02-131 -b -00	0.86	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion gl	LWYŻW	D-STAN	DRZEW			ŚW	OL
16-15-2-02-132 -b -00	0.26	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion gl	LWYŻW	D-STAN	DRZEW			ŚW	OL
16-15-2-02-134 -f -00	3.87	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	IVD	3.87	JD	
							CP	1.2	JD	
16-15-2-02-158- c -00	0.64	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie		Pastwisko trwałe					
16-15-2-03-12 -g -00	1.52	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	IVA	1.52	SO	JD
16-15-2-03-15 -l -00	2.89	91D0	Bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino mug	BMB	D-STAN	DRZEW			SO	
16-15-2-03-32 -g -00	0.83	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	IVD	0.83	JD	
16-15-2-03-32 -h -00	8.6	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	8.6	BK	JD
16-15-2-03-36 -b -00	1.48	91D0	Bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino mug	BMB	D-STAN	DRZEW			SO	
16-15-2-03-37 -a -00	3.41	91D0	Bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino mug	BMB	D-STAN	DRZEW			SO	
16-15-2-03-37 -l -00	0.72	91D0	Bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino mug	BMB	D-STAN	DRZEW			SO	
16-15-2-03-60 -g -00	6.19	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LWYŻW	D-STAN	DRZEW	TP	6.19	ŚW	JD
							AGROT	1	ŚW	JD
							ODN-IIP	1	ŚW	JD
							PIEL	1	ŚW	JD
							CW	1	ŚW	JD

Tabela 133 – c.d

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
16-15-2-04-94 -a -00	12.09	9110	Kwaśne buczyny(Luzulo - Fagenion)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	12.09	BK	JD
16-15-2-04-94 -c -00	5.63	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion gl	OLJWYŻ	D-STAN	DRZEW	TP	5.63	JS	OL
16-15-2-04-95 -h -00	0.85	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion gl	OL	D-STAN	DRZEW	TW	0.85	OL	
16-15-2-04-108 -b -00	3.86	9110	Kwaśne buczyny(Luzulo - Fagenion)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	3.86	JD	BK
16-15-2-04-109 -d -00	15.87	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	15.87	JD	BK
16-15-2-04-110 -g -00	8.87	9110	Kwaśne buczyny(Luzulo - Fagenion)	LWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	TP	8.87	BK	
16-15-2-04-111 -i -00	1.32	9110	Kwaśne buczyny(Luzulo - Fagenion)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	1.32	JD	BK
16-15-2-04-112 -b -00	3.94	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	W PIĘTR	TP	3.94	BK	JD
16-15-2-04-112 -d -00	5.9	9110	Kwaśne buczyny(Luzulo - Fagenion)	LWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	5.9	JD	BK
16-15-2-04-112 -h -00	3.08	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	W PIĘTR	TP	3.08	JD	BK
16-15-2-04-113 -a -00	4.58	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	W PIĘTR	TP	4.58	JD	BK
16-15-2-04-124 -g -00	5.14	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	KO	IVD	5.14	SO	JD
							CP	2	SO	JD
16-15-2-04-125 -b -00	1.8	9110	Kwaśne buczyny(Luzulo - Fagenion)	LWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	1.8	JD	BK
16-15-2-04-125 -f -00	2.65	9110	Kwaśne buczyny(Luzulo - Fagenion)	LWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	2.65	JD	BK
16-15-2-04-125 -g -00	5.76	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LWYŻŚW	D-STAN	KO	IVA	5.76	JD	BK
							CP	2.3	JD	BK
16-15-2-04-127 -b -00	19.61	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	IVD	19.61	JD	DB
							AGROT	6	JD	DB
							ODN-ZŁOŻ	6	JD	DB
							PIEL	6	JD	DB
							CW	6	JD	DB
16-15-2-04-136 -d -00	16.5	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TW	16.5	JD	
16-15-2-04-137 -a -00	8.84	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	KO	IVD	8.84	BK	JD
							CP	4.5	BK	JD
16-15-2-04-140 -c -00	1.69	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻW	D-STAN	DRZEW	TP	1.69	BK	JD
16-15-2-04-147 -b -00	5.47	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TW	5.47	JD	

Tabela 133 – c.d

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
16-15-2-04-148 -a -00	6.5	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	KO	IVD	6.5	JD	
							CP	2.5	JD	
16-15-2-04-148 -d -00	15.22	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	KO	IVD	15.22	JD	
							CP	7.5	JD	
16-15-2-04-149 -c -00	1.59	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	1.59	BK	JD
16-15-2-04-153 -c -00	1.48	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	KO	IVD	1.48	JD	
							CP	0.9	JD	
16-15-2-04-154 -a -00	2.67	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	KO	IVD	2.67	JD	
							CP	1.3	JD	
Razem Obręb Siekierno	543.06 ha									

Tabela 134. Wykaz siedlisk przyrodniczych – obręb Suchedniów

Lokalizacja	Pow. [ha]	Kod siedliska	Nazwa siedliska	STL	Rodzaj pow.	Struktura drzewostanu	Wskaz. gosp.	Pow. manip./zred.	GTD	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
16-15-3-05-179 -c -00	2.19	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion gl)	OL	D-STAN	DRZEW			OL	
16-15-3-05-183 -a -00	1.45	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻW	D-STAN	KO	IVD	1.45	BK	JD
							AGROT	0.3	BK	JD
							ODN-ZŁOŻ	0.3	BK	JD
							PIEL	0.3	BK	JD
							CW	0.3	BK	JD
CP	0.6	BK	JD							
16-15-3-05-183 -d -00	10.27	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	KO	IVDU	10.27	BK	JD
							AGROT	0.5	BK	JD
							ODN-ZŁOŻ	0.5	BK	JD
							PIEL	0.5	BK	JD
							CW	0.5	BK	JD
CP	3	BK	JD							
16-15-3-05-213 -g -00	9.46	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	KO	IVDU	9.46	BK	JD
							AGROT	1	BK	JD
							ODN-ZŁOŻ	1	BK	JD
							PIEL	1	BK	JD
							CW	2.05	BK	JD
CP	3	BK	JD							
16-15-3-05-214 -a -00	3.47	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	KO	IVD	3.47	BK	JD
							AGROT	0.7	BK	JD
							ODN-ZŁOŻ	0.7	BK	JD
							PIEL	0.7	BK	JD
							CW	0.7	BK	JD
CP	1	BK	JD							

Tabela 134 – c.d.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
16-15-3-05-214 -b -00	14.34	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	KO	IVD	14.34	BK	JD
							CP	4	BK	JD
16-15-3-05-215 -a -00	8.44	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	TP	8.44	BK	JD
16-15-3-05-224 -b -00	11.63	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	11.63	JD	BK
16-15-3-05-234 -b -00	1.05	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LGŚW	D-STAN	DRZEW	TP	1.05	DB	BK
16-15-3-06-191 -b -00	20.38	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻW	D-STAN	2 PIĘTR	IVD	20.38	SO	JD
							AGROT	4	SO	JD
							ODN-ZŁOŻ	4	SO	JD
							PIEL	4	SO	JD
							CW	4	SO	JD
16-15-3-06-194 -h -00	0.88	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	IVD	0.88	JD	
16-15-3-06-198 -g -00	3.61	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LMWYŻW	D-STAN	KDO	AGROT	1	DB	SO
							ODN-ZŁOŻ	1.75	DB	SO
							PIEL	1.75	DB	SO
							CW	0.75	DB	SO
16-15-3-06-199 -a -00	17.83	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻW	D-STAN	2 PIĘTR	IVD	17.83	BK	JD
							AGROT	3.5	BK	JD
							ODN-ZŁOŻ	3.5	BK	JD
							PIEL	3.5	BK	JD
							CW	4.1	BK	JD
16-15-3-06-199 -b -00	4.42	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻW	D-STAN	2 PIĘTR	IVDU	4.42	SO	JD
							AGROT	1.2	SO	JD
							ODN-ZŁOŻ	1.2	SO	JD
							PIEL	1.2	SO	JD
							CW	0.37	SO	JD
							CP	0.6	SO	JD

Tabela 134 – c.d.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
16-15-3-06-200 -b -00	3.55	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻW	D-STAN	KO	IVDU	3.55	BK	JD
							AGROT	1	BK	JD
							ODN-ZŁOŻ	1.29	BK	JD
							PIEL	1.29	BK	JD
							CW	1.29	BK	JD
CP	0.29	BK	JD							
16-15-3-06-206 -h -00	2.32	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	2.32	JD	BK
16-15-3-06-212 -a -00	3.24	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	IVD	3.24	BK	JD
							AGROT	0.5	BK	JD
							ODN-ZŁOŻ	0.5	BK	JD
							PIEL	0.5	BK	JD
							CW	0.5	BK	JD
16-15-3-06-212 -c -00	6.4	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻW	D-STAN	KO	IVD	6.4	JD	
							CP	1	JD	
16-15-3-06-212 -g -00	1.85	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	IVD	1.85	BK	JD
							AGROT	0.5	BK	JD
							ODN-ZŁOŻ	0.5	BK	JD
							PIEL	0.5	BK	JD
							CW	0.5	BK	JD
16-15-3-06-230 -h -00	5.17	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	5.17	JD	BK
16-15-3-06-231 -a -00	3.08	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	3.08	JD	BK
16-15-3-06-231 -d -00	4.31	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	4.31	JD	BK
16-15-3-06-231 -i -00	5.6	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	5.6	JD	BK

Tabela 134 – c.d.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
16-15-3-07-3 -c -00	7.93	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	IVD	7.93	BK	JD
							AGROT	1.2	BK	JD
							ODN-ZŁOŻ	1.2	BK	JD
							PIEL	1.2	BK	JD
16-15-3-07-6 -i -00	3.39	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LWYŻŚW	D-STAN	KO	IVDU	3.39	SO	JD
							AGROT	0.3	SO	JD
							ODN-ZŁOŻ	0.3	SO	JD
							PIEL	0.3	SO	JD
							CW	0.3	SO	JD
							CP	1.1	SO	JD
16-15-3-07-7 -h -00	11.72	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	KO	IVD	11.72	JD	
16-15-3-07-11 -c -00	3.05	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	3.05	DB	SO
							CP	0.9	DB	SO
16-15-3-07-12 -b -00	1.38	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	1.38	JD	DB
16-15-3-07-15 -c -00	0.39	91D0	Bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino mug		Bagno					
16-15-3-07-18 -a -00	2.43	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	KO	IVD	2.43	DB	JD
							CP	0.75	DB	JD
16-15-3-07-32 -g -00	3.48	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	3.48	BK	JD
							CP	1	BK	JD
16-15-3-07-33 -l -00	4.18	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	4.18	SO	JD
16-15-3-07-35 -d -00	2.88	9110	Kwaśne buczyny(Luzulo - Fagenion)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	2.88	JD	BK
16-15-3-07-36 -c -00	3.93	9110	Kwaśne buczyny(Luzulo - Fagenion)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	3.93	JD	BK
16-15-3-09-46 -f -00	2.35	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	2.35	BK	JD
16-15-3-09-67 -a -00	30.87	9110	Kwaśne buczyny(Luzulo - Fagenion)	LWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	30.87	JD	BK
16-15-3-09-68 -c -00	7.08	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	7.08	JD	BK
16-15-3-09-87 -a -00	4.68	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	4.68	JD	

Tabela 134 – c.d.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
16-15-3-09-111 -h -00	0.7	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻW	D-STAN	KO	IVD	0.7	BK	JD
							CP	0.35	BK	JD
16-15-3-09-111 -k -00	4.06	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	KO	IVAU	4.06	BK	JD
							CP	1.2	BK	JD
16-15-3-09-111 -l -00	1.02	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	1.02	JD	
16-15-3-09-112 -b -00	8.87	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	KO	IVD	8.87	BK	JD
							CP	2.5	BK	JD
16-15-3-09-113 -b -00	20.62	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	IVA	20.62	BK	JD
							CP	6.2	BK	JD
16-15-3-09-113 -c -00	6.86	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	6.86	BK	JD
16-15-3-09-125 -d -00	1.93	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	1.93	BK	JD
16-15-3-09-126 -j -00	2.85	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	2.85	JD	
16-15-3-09-126 -k -00	1.14	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	1.14	JD	
16-15-3-09-139 -b -00	13.99	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TW	13.99	BK	JD
16-15-3-09-140 -b -00	16.04	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	16.04	JD	
16-15-3-09-142 -b -00	0.93	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	KO	IVA	0.93	SO	JD
							CP	0.3	SO	JD
16-15-3-09-147 -d -00	1.91	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	BMŚW	D-STAN	DRZEW	IB	1.91	SO	
							AGROT	1.91	SO	
							ODN-ZRB	1.91	SO	
							PIEL	1.91	SO	
							CW	1.91	SO	
16-15-3-10-49 -g -00	4.71	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	IVD	4.71	JD	
16-15-3-10-49 -h -00	1.22	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻW	D-STAN	DRZEW	AGROT	0.6	BK	JD
							ODN-ZŁOŻ	0.6	BK	JD
							PIEL	0.6	BK	JD
							CW	0.6	BK	JD

Tabela 134 – c.d.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
16-15-3-10-51 -a -00	2.22	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	TP	2.22	JD	
16-15-3-10-51 -b -00	1.41	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	IVA	1.41	SO	JD
16-15-3-10-55 -c -00	5.49	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	TP	5.49	BK	JD
16-15-3-10-55 -d -00	5.43	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	KO	IVD	5.43	BK	JD
16-15-3-10-56 -f -00	8.33	9110	Kwaśne buczyny(Luzulo - Fagenion)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	8.33	JD	BK
16-15-3-10-69 -g -00	4.2	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻW	D-STAN	KO	IVDU	4.2	JD	
							AGROT	0.4	JD	
							ODN-ZŁOŻ	0.4	JD	
							PIEL	0.4	JD	
							CW	0.4	JD	
16-15-3-10-70 -a -00	3.46	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	IVD	3.46	BK	JD
							AGROT	0.7	BK	JD
							ODN-ZŁOŻ	0.7	BK	JD
							PIEL	0.7	BK	JD
							CW	0.7	BK	JD
16-15-3-10-70 -i -00	7	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	KO	IVA	7	BK	JD
16-15-3-10-71 -c -00	16.83	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	KO	IVD	16.83	JD	
16-15-3-10-73 -k -00	1.3	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion gl	OLJWYŻ	D-STAN	DRZEW	TW	1.3	DB	OL
16-15-3-10-73 -p -00	1.41	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion gl	OLJWYŻ	D-STAN	DRZEW	TW	1.41	DB	OL
16-15-3-10-74 -d -00	3.83	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻW	D-STAN	DRZEW	TW	3.83	JD	SO
16-15-3-10-89 -a -00	5.4	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	TP	5.4	BK	JD
							CP	1.5	BK	JD
16-15-3-10-92 -i -00	0.54	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion gl	OLJWYŻ	ZRĄB		AGROT	0.54	DB	OL
							ODN-ZRB	0.54	DB	OL
							PIEL	0.54	DB	OL
							CW	0.54	DB	OL

Tabela 134 – c.d.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
16-15-3-10-92 -k -00	1.25	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion gl	OLJWYŻ	D-STAN	DRZEW	TP	1.25	DB	OL
16-15-3-10-92 -l -00	4.88	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LMWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	IVD	4.88	OL	JD
							CP	1.5	OL	JD
16-15-3-10-114 -a -00	13.66	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	IVA	13.66	SO	JD
16-15-3-10-130 -g -00	1.41	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	IVD	1.41	SO	JD
16-15-3-10-132 -c -00	0.79	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion gl	OLJWYŻ	D-STAN	DRZEW			JS	OL
16-15-3-10-132 -h -00	1.79	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion gl	OLJWYŻ	D-STAN	DRZEW			DB	OL
16-15-3-10-132 -i -00	1.08	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion gl	OLJWYŻ	D-STAN	DRZEW			DB	OL
16-15-3-10-151 -c -00	0.31	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion gl	OL	D-STAN	DRZEW			OL	
16-15-3-10-151 -i -00	0.65	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion gl	OL	D-STAN	DRZEW			OL	
16-15-3-12-57 -b -00	11.58	9110	Kwaśne buczyny(Luzulo - Fagenion)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	11.58	JD	BK
16-15-3-12-57 -d -00	9.74	9130	Żyżne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	9.74	JD	BK
							CP	2.8	JD	BK
16-15-3-12-57 -f -00	6.9	9130	Żyżne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion)	LWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	6.9	JD	BK
16-15-3-12-58 -a -00	5.15	9110	Kwaśne buczyny(Luzulo - Fagenion)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	CP	1.5	BK	JD
16-15-3-12-58 -b -00	16.15	9130	Żyżne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion)	LWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	16.15	JD	BK
16-15-3-12-58 -c -00	16.9	9130	Żyżne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion)	LWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	16.9	JD	BK
16-15-3-12-59 -b -00	3.52	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	TP	3.52	BK	JD
							CP	1	BK	JD
16-15-3-12-59 -c -00	3.36	9110	Kwaśne buczyny(Luzulo - Fagenion)	LWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	3.36	JD	BK
							CP	1.1	JD	BK
16-15-3-12-59 -d -00	9.39	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	TP	9.39	BK	JD
16-15-3-12-60 -a -00	9.84	9110	Kwaśne buczyny(Luzulo - Fagenion)	LWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	9.84	BK	JD
16-15-3-12-60 -b -00	7.55	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LWYŻW	D-STAN	KO	IVD	7.55	BK	JD
							CP	2.2	BK	JD

Tabela 134 – c.d.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
16-15-3-12-61 -f -00	8.98	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻW	D-STAN	DRZEW	TP	8.98	DB	BK
16-15-3-12-62 -c -00	2.63	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻW	D-STAN	DRZEW	IID	2.63	JD	OL
16-15-3-12-76 -a -00	1.96	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻW	D-STAN	KO	IVD	1.96	JD	
16-15-3-12-76 -d -00	1.2	9110	Kwaśne buczyny(Luzulo - Fagenion)	LMWYŻŚW	D-STAN	W PIĘTR	TP	1.2	JD	BK
16-15-3-12-77 -a -00	5.06	9130	Żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion)	LMWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	TP	5.06	BK	JD
16-15-3-12-77 -b -00	11.45	9110	Kwaśne buczyny(Luzulo - Fagenion)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	11.45	JD	BK
16-15-3-12-78 -c -00	12.22	9110	Kwaśne buczyny(Luzulo - Fagenion)	LWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	12.22	BK	JD
							CP	3.65	BK	JD
16-15-3-12-78 -f -00	3	9130	Żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion)	LWYŻW	D-STAN	DRZEW	TP	3	DB	BK
16-15-3-12-79 -a -00	20.79	9130	Żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion)	LWYŻŚW	D-STAN	KO	IVA	20.79	JD	BK
							CP	8.4	JD	BK
16-15-3-12-79 -b -00	3.48	9130	Żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion)	LWYŻW	D-STAN	DRZEW	TP	3.48	JD	BK
16-15-3-12-93 -h -00	2.28	9110	Kwaśne buczyny(Luzulo - Fagenion)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	2.28	JD	BK
16-15-3-12-94 -a -00	13.59	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	TP	13.59	BK	JD
							CP	4	BK	JD
16-15-3-12-94 -c -00	6.58	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	IVD	6.58	BK	JD
							CP	2	BK	JD
16-15-3-12-94 -d -00	3.39	9110	Kwaśne buczyny(Luzulo - Fagenion)	LWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	3.39	JD	BK
16-15-3-12-94 -f -00	5.43	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	TP	5.43	BK	JD
							CP	1.6	BK	JD
16-15-3-12-97 -f -00	6.87	9130	Żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion)	LWYŻŚW	D-STAN	KO	IVD	6.87	JD	BK
							CP	4.2	JD	BK
16-15-3-12-97 -g -00	9.12	9130	Żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion)	LWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	9.12	JD	BK
16-15-3-12-98 -c -00	5.08	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	KO	IIIB	5.08	JD	BK
							CP	2.5	JD	BK
16-15-3-12-98 -d -00	9.76	9130	Żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion)	LWYŻŚW	D-STAN	KO	IIIB	9.76	JD	BK
							CP	4.8	JD	BK

Tabela 134 – c.d.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
16-15-3-12-102 -b -00	3.74	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻW	D-STAN	2 PIĘTR	IVDU	3.74	SO	JD
							AGROT	1.5	SO	JD
							ODN-ZŁOŻ	1.5	SO	JD
							PIEL	1.5	SO	JD
							CW	1.5	SO	JD
16-15-3-12-102 -f -00	7.18	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	LMWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	IVDU	7.18	SO	JD
							AGROT	1.5	SO	JD
							ODN-ZŁOŻ	1.5	SO	JD
							PIEL	1.5	SO	JD
							CW	1.5	SO	JD
16-15-3-12-103 -b -00	5.38	9130	Żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion)	LWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	IVD	5.38	BK	JD
							AGROT	1.6	BK	JD
							ODN-ZŁOŻ	1.6	BK	JD
							PIEL	1.6	BK	JD
							CW	1.6	BK	JD
16-15-3-12-103 -d -00	2.59	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	2 PIĘTR	IVD	2.59	BK	JD
16-15-3-12-103 -f -00	1.43	91E0	Lęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion gl)	OLJWYŻ	D-STAN	DRZEW	TW	1.43	DB	OL
16-15-3-12-104 -a -00	3.74	91E0	Lęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion gl)	OLJWYŻ	D-STAN	DRZEW	TP	3.74	DB	OL
16-15-3-12-104 -b -00	3.86	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	3.86	JD	BK
							PIEL	0.4	JD	BK
							CW	0.4	JD	BK
16-15-3-12-104 -c -00	20.83	9130	Żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion)	LWYŻŚW	D-STAN	KO	IVD	20.83	JD	BK
							CP	6.2	JD	BK
16-15-3-12-105 -a -00	8.41	9110	Kwaśne buczyny(Luzulo - Fagenion)	LWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	8.41	JD	BK
16-15-3-12-106 -a -00	8	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	8	JD	BK
16-15-3-12-106 -c -00	1.83	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	LMWYŻŚW	D-STAN	DRZEW	TP	1.83	BK	JD

